

obrtnik podjetnik

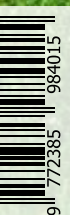
ozs.si/obrtnikpodjetnik.si

Volitve OZS:

Branko Meh

ostaja na čelu zbornice

51. **MOS**

11-16. **SEPTEMBER**
2018 CELJSKI SEJEM

MOS Dom

MOS Teh

MOS Tur

MOS Biz

MOS Plus

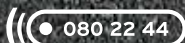

Država partnerica
Republika Srbija

Tako kot zatekoče branje
sotudi privožniipomenbni
ustrezno veliki razmik!!

Upoštevaj varnostno razdaljo!
Poskrbi za varen in tekoč promet.

DARS

promet.si

Za moderen, učinkovit in stabilen zbornični sistem

Poslanke in poslanci skupščine OZS ste mi na začetku julija zaupali vodenje naše stanovske organizacije še en mandat. Izjemno me veseli, da ste članice in člani prepoznali moje minulo delo, prizadevanja in trud za izboljšanje pogojev poslovanja obrtnikov in podjetnikov. Srce zbornice ste naši člani in za Vas se bom vsak dan, skorajda vse dni v letu, trudil še naprej. Moj cilj v prihodnjih štirih letih je zgraditi moderen, učinkovit in stabilen zbornični sistem. V tem mandatu smo stabilizirali zbornico in postavili trdne temelje, na katerih bom lahko svojo začetno pot nadaljeval.

Med ključnimi cilji v tem mandatu so zagotovitev sistemskega vira financiranja, ohranitev zborničnega sistema, povečanje vpliva zbornice, nadgradnja dogodkov, pritegnitev mladih v članstvo, sekcijsko povezovanje, okrepitev svetovalnih storitev, ustanovitev vajeniške šole in nadgradnja kartice Mozaik podjetnih. Natančen program si lahko preberete v nadaljevanju revije.

Aktualno je tudi dogajanje pri sestavljanju nove Vlade RS. Kdaj in kdo jo bo sestavil, v tem trenutku ostaja še uganka. Kot podjetnik in kot predsednik OZS pa si želim, da se nova Vlada RS oblikuje čim prej in začne z delom. Predvsem pa si želim, da bodo politične stranke, ki bodo v Vladi RS, v koalicijsko pogodbo zapisale tudi konkretne rešitve za izboljšanje poslovnega okolja in za odpravo birokratskih ovir. Z drugimi besedami povedano, želim si, da bi v koalicijsko pogodbo zapisali naše ključne zahteve, ki smo jih predstavili na letošnjem Forumu. Tam smo sicer od političnih strank dobili zagotovila, da bodo rešili skoraj vse naše zahteve in nam v novi Vladi RS zagotovili tudi ministra ali vsaj državnega sekretarja za malo gospodarstvo. Pričakujem, da danih obljub ne bodo prelomile.

Tudi sam sem človek dejanj in kar obljubim, tudi izpolnim. Zato vam ob vnovični izvolitvi za predsednika OZS zagotavljam, da ne bom spal na lovorikah in bom svoj program do konca mandata tudi izpeljal. Ob tem je seveda najpomembnejša vaša podpora, ki nam jo izkazuje s članstvom v zbornici. Ponosen sem, da je v zbornico zgolj v prvi polovici leta pristopilo 500 novih članov. To je dokaz, da delamo dobro in v dobrobit obrtnikov in podjetnikov. Iskrena hvala za zaupanje. Želim vam prijeten poletni oddih, da si naberete moči za nove zmage.

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik XLVII, številka 7/8, julij/avgust 2018
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:
www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559
Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja trženja: Janja Štrigl Tot, tel. 01 58 30 801
Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507
Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (9,5-odstotni DDV je vključen v ceni).
Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij
in priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Filipčič,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA
SLOVENIJE

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo
na 62. območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-11

ZMAGOVALCI

12-13

IZ OZS

14-29

PODJETNO

30-36

OBRTNIKOV SVETOVALEC

37

SEKCIJE

53-61

OOZ

62-74

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

75-77

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

78-81

NAŠI ČLANI

82-83

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA
foto: Žiga Okorn

Branko Meh ostaja predsednik OZS

Dosedanji predsednik OZS Branko Meh bo zbornico vodil še prihodnja štiri leta. To so na volilni skupščini 2. julija odločili poslanci iz vrst obrtnikov in podjetnikov, ki so Mehu namenili 56 glasov, njegovemu protikandidatu Milanu Škapinu pa 22 glasov. [stran 4](#)

Kriza jim je dala krila

Junija je 50 let svojega uspešnega delovanja praznovalo družinsko podjetje DRM, d. o. o. iz Sežane. Zadnja gospodarska kriza jih je močno prizadela. Vseeno so uspeli preživeti, stavili so na mlade, njihovo znanje in nove programe. [stran 12](#)

OBRTNIKOV SVETOVALEC

[stran 37](#)

Dvorec Rakičan v znamenju kovačev

Raziskovalno izobraževalno središče je na zunanjem prostoru Dvorca Rakičan 3. junija gostilo vseslovensko srečanje kovačev, ki sta ga pripravila OOO Murska Sobota in Cehovsko društvo kovačev Slovenije. [stran 56](#)

Logaška zbornica na podjetniškem dogodku leta

Na koprski Fakulteti za management je že deveto leto zapored potekal festINNO – podjetniški dogodek leta na Obali, ki združuje zabavo in inovativnost. FestINNO 2018 je gostil več kot 20 strokovnjakov in predstavnikov 15 ustanov podpornega okolja, obiskalo pa ga je več kot 300 udeležencev. [stran 62](#)

SKUPŠČINA OZS

Branko Meh

ostaja predsednik OZS

Dosedanji predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Branko Meh bo zbornico vodil še prihodnja štiri leta. To so na volilni skupščini 2. julija odločili poslanci iz vrst obrtnikov in podjetnikov, ki so Mehu namenili 56 glasov, njegovemu protikandidatu Milanu Škapinu pa 22 glasov.

»**M**oj cilj v prihodnjih štirih letih je ustvariti moderen, učinkovit in stabilen zbornični sistem. Bistveno pa je, da bom nadaljeval na temeljih, ki smo jih zgradili v minulih letih. Srce zbornice so naši člani in za njihove interese ter boljše pogoje poslovanja se bomo še naprej borili na vse možne načine,« je na seji med drugim poudaril Meh.

Meh je v nagovoru predstavil tudi dosežke njegovega minulega mandata, med katerimi so stabilizacija zbornice, povezovalno in pošteno vodenje ter izjemen uspeh pri pridobivanju

novih članov. Zgolj v prvih mesecih tega leta je v OZS pristopilo 500 novih članov, po številu članov pa je OZS tudi največja zbornica gospodarstva v Sloveniji.

Na skupščini so poslanci potrdili tudi nov upravni odbor OZS za mandatno obdobje 2018–2022. V njem bodo poleg predsednika Branka Meha še **Peter Pišek, Ivan Meh, Bernard Bucik, Dušan Fidler, Anton Dremelj, Zoran Simčič, Bojan Železnik, Jernej Bortolato, Blaž Cvar, Bogdan Oblak, Marija Hudovernik, Mojca Andolšek, Miran Gracer, Jernej Dolinar in Vlado Mandič.**

Aleš Pulko, novi predsednik nadzornega odbora OZS.

Branko Meh je ponovno prepričal poslanke in poslance skupščine OZS.

Poslanci skupščine so za novega predsednika nadzornega odbora OZS izvolili Aleša Pulka, aktualnega predsednika OOO Maribor. Člani nadzornega odbora pa so postali **Lena Korber, Javorka Križman, Saša Kovačev** in **Sandra Gomboc**.

ZA moderen, učinkovit in stabilen zbornični sistem

»Kot predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije sem že v prejšnjem mandatu dokazal, da sem človek dejanj. Vse, kar sem si zadal na prejšnjih volitvah, sem s pomočjo mojih sodelavcev, stanovskih kolegov in ne nazadnje vas, članov, tudi izpolnil. Lahko rečem, da smo naši zbornici povrnili mesto, ki ji pripada. Stabilizirali smo zbornico, člani ste prepoznali, da vas zastopamo in se borimo za boljše pogoje poslovanja obrtnikov in podjetnikov,« je Meh nagovoril poslance skupščine OZS.

Predstavil jim je svoj program za moderen, učinkovit in stabilen zbornični sistem, ki obsega 20 programskih točk, temelji pa na rezultatih trdega dela minulih štirih let. Med ključnimi cilji v mandatnem obdobju 2018–2022 so zagotovitev sistemskega vira financiranja, ohranitev zborničnega sistema, povečanje vpliva zbornice, nadgradnja dogodkov, pritegnitev mladih v članstvo, sekcijsko povezovanje, okrepitev svetovalnih storitev, ustanovitev vaješke šole in nadgradnja kartice Mozaik podjetnih.

MIRA ČREŠNAR, EVA MIHELIČ

ZA MODEREN, UČINKOVIT IN STABILEN ZBORNČNI SISTEM

1. Zagotovili bomo sistemski vir financiranja za obrtno-podjetniški zbornični sistem.
2. Ohranili bomo obrtno-podjetniški zbornični sistem, saj je ta prednost pred drugimi sorodnimi organizacijami.
3. Zagotoviti moramo večji vpliv predstavnikov obrtno-podjetniškega zborničnega sistema v pomembnih institucijah, ki krojijo poslovno okolje.
4. Pridobiti dodatna javna pooblastila.
5. Razvijali bomo Center za družinsko podjetništvo in poskrbeli za celovite storitve, povezane z družinskimi podjetji.
6. Digitalizacija – sekcije bomo usmerjali, da bodo prenašale znanje in informacije o novostih in organizirale strokovne dogodke.
7. Nadaljevali bomo z aktivnostmi za pridobivanje mladih članov.
8. Oblikovali bomo kompetentne odbore za gospodarstvo, izobraževanje in znanost.
9. Okrepili bomo svetovalne storitve in pomoč članom pri internacionalizaciji.
10. Še naprej bomo sodelovali v Evropski podjetniški mreži ter preko nje zagotavljali storitve podjetjem za poslovne povezave s tujino.
11. Ohranili bomo vse sekcije in iskali sinergije pri izvajanju aktivnosti, kar pomeni še tesnejše povezovanje pri dogodkih in zastopanju.
12. Nadgradili bomo kartico Mozaik podjetnih in pridobili nove strateške partnerje.
13. Prenovili bomo komunikacijske kanale.
14. Nadaljevanje oddaje IZZIVI – obrt in podjetništvo na nacionalni televiziji (v novi programski shemi si prizadevamo za boljši termin).
15. Še naprej bomo urejali in skrbeli za počitniški dom na Šolti, s ciljem, da posluje rentabilno.
16. Dolgoročen načrt je ustanovitev vaješke in mojstrske šole po vzoru koncesioniranih zasebnih šol z javno veljavnim programom.
17. Nadgrajevali bomo obstoječe sekcijske in izobraževalne dogodke ter ohranili koncept osrednjih zborničnih dogodkov (Forum obrti in podjetništva, Obrtnik leta in Podjetnik leta skupaj s podelitvijo mojstrskih diplom, dogodki na MOS ter zimske športne igre).
18. Utrjevali bomo svoj vpliv in prepoznavnost. Poglobljali bomo že obstoječe tesne stike z vsemi politični akterji in gradili na zbornični prepoznavnosti, tudi s pomočjo utrjevanja naše pozicije v medijih.
19. Nadaljevali bomo aktivnosti za finančno stabilizacijo (racionalizacija stroškov in povečanje prihodkov) in ohranjali stabilne razmere v sistemu.
20. Srce zbornice so člani, zato jim bomo tudi v prihodnje namenjali še več pozornosti.

GOSTINCI BREZ KADROV

V Sloveniji samo še samopostrežne restavracije?

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS je pripravila nabor predlogov za rešitev pomanjkanja ustreznih kadrov v gostinstvu in turizmu ter jih posredovala na pristojna ministrstva z zahtevo, da se najde vsaj nekaj rešitev, ki bodo pripomogle k ohranjanju kakovosti gostinskih storitev ter h konkurenčnosti slovenskega turizma.

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS že nekaj let opozarja na pomanjkanje ustreznega gostinskega kadra v Sloveniji. Pomanjkanje ustreznega kadra, kljub visokemu potencialu turistične panoge onemogoča razvoj in normalno poslovanje, še posebej na višku turistične sezone. Najbolj primanjkuje kuharjev, natakarjev, hotelskih receptorjev in sobaric.

Gostinski poklici v Sloveniji so deficitarni, saj kljub velikemu številu registriranih brezposelnih, med njimi ni ljudi z ustreznim znanjem in izkušnjami oziroma niso motivirani za delo. Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS je pripravila nekaj predlogov, ki bi pomagali rešiti prečo problematiko pomanjkanja kadra v gostinstvu in turizmu.

1. Sekcija predlaga, da se v **Odredbo o določitvi poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela, poleg kuharja umesti tudi natakarja, receptorja in sobarico.**

2. Poleg tega sekcija vztraja, da **Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije gostinske poklice ponovno umesti na seznam v razpis za dodelitev deficitarnih štipendij.**

3. Treba je poiskati **posebno obliko pogodbe, ki bi bila cenejša in bi omogočala večjo fleksibilnost**, tudi za delo na sistematiziranih delovnih mestih in ne le za pomožna dela, predvsem, ko gre za povečan obseg dela. Možnosti kratkotrajnega dela ožjih družinskih članov, študentskega dela in dela upokojencev ne pokrijejo potreb gostincev ob povečanem obsegu dela.

Sekcija zato predlaga ponovno uzakonitev možnosti opravljanja začasnega oziroma občasnega dela, kakršno je poznal Zakon o delovnih razmerjih do konca leta 2002. Takšno delo bi bilo na primer omejeno z določenim številom ur na mesečni ravni, ne pa tudi s statusom osebe, ki bi delala po tej pogodbi. To bi delodajalcem omogočilo večjo fleksibilnost v primerih nepričakovane odsotnosti delavca zaradi morebitne bolniške ali kakšnega drugega razloga, ko se mora delovni proces nemoteno odvijati naprej zaradi dokončanja dogovorjenih del.

4. Sekcija predlaga **povečanje obsega ur za kratkotrajno delo ožjih družinskih članov**, kar bi bila hitra kratkoročna reši-

tev pomanjkanja kadrov. Predlaga, da bi se dovoljeni obseg takšnega dela povečal na 80 ur na mesec, hkrati pa naj bi se krog upravičencev razširil še na brate, sestre in vnuke podjetnika, kar je zbornica že predlagala.

5. Nemudoma je **po mnenju sekcije treba sprejeti ukrepe za skrajšanje postopkov za pridobitev dovoljenj za tujce**, saj postopki trajajo v določenih primerih več kot dva meseca. V tem času pa se potencialni delavci, ki predolgo čakajo na ustrezno dokumentacijo, pogosto odločijo za delo v sosednji Avstriji in drugih državah. Tudi to, da od 1. julija 2018 dalje za delo v Sloveniji hrvaški delavci ne potrebujejo več delovnih dovoljenj, ne bo rešilo problema. Podatki za leto 2017 namreč kažejo, da večina zaposlenih tujcev prihaja iz Bosne in Hercegovine ter Srbije.

6. **Področje sive ekonomije opravlja dejavnosti brez ustrezne registracije potrebuje boljši nadzor.** Vsi, ki opravljajo registrirano dejavnost, so že v osnovi nadzorovani z davčnimi blagajnami, medtem ko nadzor sive ekonomije potrebuje sistematične ukrepe. Nelojalna konkurenca in delo na črno na področju gostinstva izpodriva tiste, ki legalno opravljajo dejavnost. Vse več je posameznikov, ki niso ustrezno registrirani in opravljajo catering in druge gostinske dejavnosti na domu. Ob tem naj izpostavimo problem nadzora društev, ki opravljajo gostinske storitve, ter nadzora piknik prostorov, porok pod kozolci in na prostem in podobno. Tudi globe za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost brez ustrezne registracije, je treba zvišati, saj gre pri tem za izogibanje plačevanja vseh dajatev in prispevkov.

7. Nujno je treba **zmanjšati obremenitve za nadurno, nedeljsko in praznično delo** oziroma v takšnih primerih delodajalca oprostiti plačila prispevkov v korist delavca.

Obremenitve podjetij so previsoke, zato je OZS državi že v lanskem letu posredovala predlog oprostitve plačila prispevkov na dodatke za nadurno, nedeljsko in praznično delo, ne pa tudi na dodatek za nočno delo delodajalca in delojemalca v korist delavca. Strošek delodajalca bi ostal nespremenjen, s tem, da bi delavec zato prejel višjo bruto plačo. S predlogom bi se zvišala neto plačilo delavca, motivacija in

pripravljenost delavcev za delo v neugodnih delovnih razmerah pa bi bila višja.

8. **Poiskati je treba možnosti panožnih spodbud pri zaposlovanju v gostinstvu in turizmu.**

Turizem, kot perspektiven sektor in dejavnost z veliko multiplikativni učinki bi bil lahko deležen sistemskih spodbud pri zaposlovanju ter vlaganju v kadre. V sekciji so namreč prepričani, da je zaposlovanje ustreznih kadrov in vlaganje v kadre v gostinstvu in turizmu ključno za dvig kakovosti in konkurenčnosti slovenskega turizma. »Skupaj s ključnimi deležniki je zato treba izvesti določene ukrepe za uresničitev tega

cilja, saj bomo le tako lahko nadaljevali uspešno zgodbo promocije Slovenije, kot zelene butične destinacije za petzvezdična doživetja. Med ključnimi politikami Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021 je prav zato tudi Politika kadrov,« so še zapisali v sekciji.

Svoje pobude so naslovili na ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter zavod za zaposlovanje z željo, da se čim prej srečajo in skupaj poiščejo možne rešitve za večjo konkurenčnost slovenskega turizma z ustreznimi kadri.

EVA MIHELČ

RAZPIS

Snovna in energetska učinkovitost MSP s področja turizma

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je objavilo razpis za sofinanciranje projektov za uvajanje ukrepov snovne in energetske učinkovitosti oziroma rabe obnovljivih virov, v malih in srednje velikih podjetjih s področja turizma na **obmejnem problemskem območju**.

Prijavitelji oziroma ciljne skupine so podjetja, ki imajo registrirano **dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov, počitniških domov in letovišč, oddaje zasebnih sob gostom ter planinskih domov in mladinskih prenočišč**.

Upravičeno območje po javnem razpisu je obmejno problemsko območje, v katero spadajo naslednje občine: Ajdovščina, Apače, Bistrica ob Sotli, Bohinj, Bovec, Brda, Brežice, Cankova, Cerklje, Cirkulane, Črenšovci, Črna na Koroškem, Črnomelj, Divača, Dobrovnik, Dolenjske Toplice, Dravograd, Gorje, Gornji Grad, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Hrpelje - Kozina, Ilirska Bistrica, Jezersko, Kanal, Kobarid, Kobilje, Kočevje, Komen, Kostanjevica na Krki, Kostel, Kozje, Kranjska Gora, Kungota, Kuzma, Lendava, Loška

dolina, Loški Potok, Lovrenc na Pohorju, Luče, Majšperk, Makole, Metlika, Mežica, Miren - Kostanjevica, Moravske Toplice, Muta, Ormož, Osilnica, Pesnica, Pivka, Podčetrtek, Podlehnik, Podvelka, Postojna, Preddvor, Prevalje, Puconci, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Renče - Vogrsko, Ribnica na Pohorju, Rogašovci, Rogatec, Ruše, Selnica ob Dravi, Semič, Sežana, Slovenj Gradec, Solčava, Središče ob Dravi, Sveta Ana, Sveti Tomaž, Šalovci, Šentjernej, Šmarje pri Jelšah, Tolmin, Tržič, Velika Polana, Videm, Vipava, Vuzenica, Zavrč in Žetale.

Prijavitelj vlogo na javni razpis pripravi tako, da se registrira na spletnem naslovu <https://drr-razpisi.si/Turizem>, in izpolni vsa polja v spletni aplikaciji. Rok za oddajo vloge je **10. avgust 2018**.

Navodila za izdelavo popolne in pravične vloge so objavljena na spletni strani ministrstva

http://www.mgrt.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/, dodatne informacije v zvezi s prijavo pa so na voljo na e-naslovu gp.mgrt@gov.si.

E. M.

ŠTIPENDIJE ZA DEFICITARNE POKLICE

Bodoči dijaki

lahko vloge oddajo do 20. septembra

Dijaki, ki bodo v šolskem letu 2018/2019 obiskovali 1. letnik srednjega poklicnega izobraževanja, lahko oddajo vlogo za pridobitev štipendije za deficitarne poklice, in sicer do vključno 20. septembra 2018. Na novo lahko štipendijo pridobijo le dijaki 1. letnikov, ki so prvič vpisani v izobraževalne programe za pridobitev deficitarnega poklica in bodo s tem pridobili višjo izobrazbo od že pridobljene.

Foto: Jakob Gustinčič

S štipendijami za deficitarne poklice želi Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije spodbuditi mlade k vpisu v izobraževalne programe za poklice, za katere je na trgu zaznati razkorak med trenutnim in prihodnjim številom razpoložljivih kadrov in predvideno ponudbo delovnih mest.

Na novo lahko štipendijo pridobijo le dijaki 1. letnikov, ki bodo v šolskem letu 2018/2019 prvič vpisani v izobraževalne programe za pridobitev deficitarnega poklica iz nabora deficitarnih poklicev za šolsko leto 2018/2019 in bodo s tem pridobili višjo izobrazbo od že pridobljene. Dijaki lahko vlogo za pridobitev štipendije za deficitarne poklice oddajo do vključno 20. septembra 2018. Čas oddaje vloge pa ni merilo za pridobitev štipendije.

Podeljenih bo do 1000 štipendij v višini 100 evrov na mesec za celotno obdobje izobraževanja. Štipendija za deficitarne poklice ni združljiva s kadrovske štipendije, dijak pa lahko hkrati prejema državno oziroma Zoisovo štipendijo, ob tem pa prejemanje štipendije za deficitarne poklice ne vpliva na višino otroškega dodatka in na višino plačila dohodnine.

Če bo Sklad prejel več vlog, kot je na voljo sredstev, se bodo vloge razvr-

ščale glede na višjo povprečno oceno v zaključnem razredu osnovne šole in na višjo povprečno oceno izbranih predmetov v zaključnem razredu osnovne šole.

Vloga in razpis sta objavljena na spletni strani Sklada (www.sklad-kadri.si), dodatne informacije pa so na voljo na e-naslovu: deficitarne@sklad-kadri.si in na telefonski številki: 01 43 41 536.

E. M.

NABOR DEFICITARNIH POKLICEV, ZA KATERE JE MOŽNO PRIDOBITI ŠTIPENDIJO V ŠOLSKEM LETU 2018/2019:

- kamnosek/kamnosekinja,
- mehatronik operater/operaterka,
- izdelovalec/izdelovalka kovinskih konstrukcij,
- inštalater/inštalaterka strojnih instalacij,
- oblikovalec kovin orodjar/orodjarka,
- električar/električarka,
- avtokaroserist/avtokaroseristka,
- pek/pekarka,
- slaščičar/slaščičarka,
- mesar/mesarka,
- tapetnik/tapetničarka,
- mizar/mizarka,
- zidar/zidarka,
- klepar-krovec/kleparka-krovka,
- izvajalec/izvajalka suho montažne gradnje,

- tesar/tesarka,
- slikopleskar-črkoslikar/slikopleskarka-črkoslikarka,
- pečar/pečarka,
- gozdar/gozdarka,
- dimnikar/dimnikarka,
- steklar/steklarka.

Dvojezični izobraževalni programi:

- ekonomski tehnik/ekonomska tehnica (IS), ki se izvaja v italijanskem jeziku,
- mehatronik operater/operaterka (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku,
- strojni tehnik/strojna tehnica (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku,
- kemijski tehnik/kemijska tehnica (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku.

BARCAFFÈ DIVINO

100% ARABICA

Nova super premium espresso mešanica je pripravljena iz skrbno izbranih zrn najkakovostnejše 100-odstotne kave arabika iz Srednje in Južne Amerike ter Afrike.

Simfonija okusov s pridihom jasmina in citrusov. Značilen pookus po smrekovih vršičkih in zlahtnih začimbah.

barcaffè
ESPRESSO

*Ekspert
za lepši dan*

 Barcaffè
espresso

 Barcaffè

www.barcaffè.si

Povabilo za posredovanje interesa za skupinsko udeležbo na sejmi v tujini v letu 2019

Javna agencija SPIRIT Slovenija je objavila vabilo podjetjem za posredovanje interesa za skupinsko udeležbo na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2019. Zbrani predlogi bodo podlaga za pripravo programa agencije za skupinske predstavitve slovenskega gospodarstva na mednarodnih sejmi v tujini. Rok za oddajo predlogov je 21. september 2018.

Glede na velik interes in zadovoljstvo podjetij bo SPIRIT Slovenija tudi v letu 2019 nadaljevala izvajanje skupinskih predstavitev slovenskega gospodarstva na mednarodnih sejmi v tuji-

ni. SPIRIT Slovenija v okviru skupinskih predstavitev krije stroške najema neopremljenega razstavnega prostora, tehničnih priključkov za potrebe delovanja skupinske stojnice in vpis razstavljalcev

v sejemski katalog. Stroške elementov sejemске konstrukcije, postavitve razstavnega prostora, prevoza eksponatov in ostale stroške sejemске predstavitve krijejo podjetja sama. Skupinska stojnica je konstrukcijsko in grafično poenotena.

Če predlog za skupinsko predstavitev posreduje podjetje, panožno združenje, sekcija, grozd oziroma drugo interesno gospodarsko združenje, ki zastopa skupino podjetij, mora predlog posredovati tudi vsako od podjetij, ki je vključeno v skupino.

Zadnji rok za posredovanje elektronskega obrazca za posredovanje interesa za skupinsko udeležbo na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2019, ki je dostopen na spletnem portalu za izvoznike Izvozno okno (www.lzvoznookno.si/interes_mednarodni_sejmi), je **21. september 2018**.

Izražen interes bo podlaga za pripravo programa agencije za skupinske predstavitve slovenskega gospodarstva na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2019. Pri pripravi končnega programa sejmov bo Programski odbor za sestavo predstavitev slovenskega gospodarstva na sejmi v tujini upošteval le predloge, ki bodo posredovani na elektronskem obrazcu v roku za posredovanje, in le predloge za nastope na tistih sejmi, ki imajo mednarodni ali vsaj širši regionalni pomen. Program bo sestavljen tako, da bo zagotovljena heterogena zastopnost gospodarskih panog. Po sprejetem programu bodo vabila in prijavnica gradiva za udeležbo na posameznem sejmu objavljena na portalu www.spiritslovenia.si oziroma www.lzvoznookno.si.

E. M.

E. Z.

SPODBUDE DELODAJALCEM

Objavljen razpis za sofinanciranje izvajanja praktičnega usposabljanja z delom

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je na svoji spletni strani in v Uradnem listu RS, št. 41/2018 objavil dodatni javni razpis za sofinanciranje spodbud delodajalcem za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v šolskih oziroma študijskih letih 2015/2016 in 2017/2018.

Razpis je namenjen izvedbi praktičnega usposabljanja z delom na ustrezno opremljenih učnih mestih za dijake v srednjem poklicnem izobraževanju, ki imajo sklenjene individualne ali kolektivne učne pogodbe, in študente višjih strokovnih šol, ki imajo sklenjene pogodbe o praktičnem izobraževanju in so se v šolskih oziroma študijskih letih 2015/2016 ali 2016/2017 izobraževali v zadnjem letniku. Pri tem je potrebno poudariti, da izobraževalni programi srednjega strokovnega izobraževanja niso predmet sofinanciranja po tem javnem razpisu.

Šola in delodajalec, za katerega šola pošlje vlogo na javni razpis, nastopata kot soprijavitelja. Vlogo na javni razpis odda šola, v kateri je bil dijak ali študent vpisan v zaključni letnik. Ciljne skupine so tako dijaki srednjih poklicnih šol in študenti višjih strokovnih šol, delodajalci ter šole. Rok za oddajo vlog je **do vključno 31. julija 2018**, za razpis pa je namenjen milijon evrov.

Razpis s pripadajočo dokumentacijo je objavljen na spletni strani sklada (www.sklad-kadri.si).

Razpisane spodbude za razvoj lesarstva

Podjetja, ki delujejo na področju predelave, obdelave lesa in lesnih tvoriv (delež lesa več kot 75 %) ter povečujejo proizvodnjo polproizvodov, bodo lahko prejela od 300 tisoč do 2 milijona evrov nepovratnih virov za razvoj podjetja.

Slovenski podjetniški sklad je objavil razpis Spodbude za razvoj lesarstva na področju polproizvodov. V okviru razpisa se bodo sofinancirala podjetja, ki bodo uvedla učinkovito ravnanje z viri in katerih cilj oziroma rezultat mora biti uvedba ali povečanje proizvodnje polproizvodov na področju predelave ali obdelave lesa. Gre za proizvode iz lesnih tvoriv, ki predstavljajo vhodne surovine za izdelke višje dodane vrednosti oziroma izdelke na višji stopnji tehnološke zahtevnosti. To so lesne plošče vseh vrst, mizarske plošče, lepljeni tramovi, lepljene plošče in nosilci, furnir, vezane plošče, lameliran les itd.

Razpisanih je nekaj manj kot **12 milijonov evrov sredstev**, kar zadostuje

za podporo **najmanj 5 operacij oziroma podjetij**, ki bodo uvedla ali povečala proizvodnjo polproizvodov, uvedla ukrepe za učinkovito ravnanje z viri, ustvarjala nova delovna mesta ali rast dodane vrednosti na zaposlenega ter spodbudila učinkovito rabo energije in obnovljivih virov energije, ki bodo prispevali k prehodu Slovenije v krožno gospodarstvo.

Na razpis se lahko prijavijo mala in srednje velika podjetja, ki:

- so se bila ustanovljena **pred 1. 1. 2016**,
- bodo na trg **uvedla nove polproizvode ali povečala proizvodnjo polproizvodov** na področju predelave ali obdelave lesa,
- imajo registrirano dejavnost znotraj **oddelka C16** (obdelava in predelava

lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva) ali **oddelka C31** (proizvodnja pohištva),

• se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so registrirana kot gospodarske **družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali zadrage**.

Podjetja, ki izpolnjujejo tudi druge pogoje javnega razpisa, lahko vlogo oddajo na SPS na dva prijavna roka, in sicer **16. julij 2018** in **22. oktober 2018**. Podrobnejše informacije o razpisu so na voljo na spletni strani Slovenskega podjetniškega sklada in v Uradnem listu RS, št. 38/2018.

E. M.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. Končane javne razprave:

- Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo
- Predlog zakona o varstvu okolja
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih
- Osutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
- Osutek Uredbe o spremembi Uredbe o električni in elektronski opremi
- Predlog zakona o poslovnih skrivnostih

2. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu
- Predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu

3. Obravnava v državnem zboru

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini
- Predlog zakona o delovanju spletnih platform sodelovalnega gospodarstva
- Predlog zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Zakona o spremembi Zakona o podaljšanju prehodnega obdobja na področju prostega gibanja državljanov Republike Hrvaške in njihovih družinskih članov

DRM, d. o. o., SEŽANA

Kriza jim je dala krila

Tri generacije družine Derman, ki so vpete v družinsko podjetje DRM d.o.o. iz Sežane.

Junija je 50 let svojega uspešnega delovanja praznovalo družinsko podjetje DRM, d. o. o. iz Sežane. Konec šestdesetih so začeli v elektro dejavnosti ter s svojimi inovativnimi transformatorji za halogeno razsvetljavo uspešno osvojili trge nekdanje skupne države. Ob njenem razpadu so izgubljene trge nadomestili z novimi programi svetlečih reklam in podporne opreme za promocijo. Zadnja gospodarska kriza jih je močno prizadela, saj nanjo sredi velikih investicij niso bili dobro pripravljeni. Vseeno so uspeli preživeti, stavili so na mlade, njihovo znanje in nove programe. S tretjo generacijo v družinskem podjetju so premagali krizo in dobili krila, ki so jih dvignila med zmagovalce.

Podjetje sta leta 1968 zasnovala **Milena** in **Marčelo Derman**, svoje znanje elektrotehnike sta strnila v mali obrtni delavnici pod skednjem v kraški vasi Gorenje pri Divači. Začeli so s previjanjem tuljav in transformatorjev ter s projektiranjem in proizvodnjo novih. V tistih časih s prodajo ni bilo težav, domači trg je bil velik, njihovi izdelki pa zaradi svoje kvalitete zelo

cenjeni. Obrtniki so imeli tedaj največ težav z nabavo strojev in materiala za proizvodnjo, vendar so se ob meji, lažje znašli. Ob delu v delavnici sta zakonca našla čas tudi za družino in v podjetniškem duhu vzgojila dva otroke.

V domačo delavnico se je vpletel sin **Robert Derman**, že od malih nog je spremljal delo v proizvodnji. Še danes se živo

spominja, kako ga je pri treh letih stresla visoka napetost, vendar ga to ni odvrnilo ali preplašilo, nasprotno, s še večjo željo in radovednostjo je uspešno spoznaval konstruktorstvo, mehaniko in elektroniko ter strast do njih skozi mladost in študij ohranil do danes. V domači delavnici je od vedno sodeloval pri razvoju in izdelal številne inovativne mehanske in elektronske

Mlada ekipa z odličnimi predstavitvami na mednarodnih sejmih učinkovito širi ponudbo podjetja DRM d.o.o. na evropske in druge svetovne trge.

sklope ter se že takrat oblikoval v profil strokovnjaka s področja, ki mu danes pravimo mehatronika.

Med obrtnike in podjetnike je stopil leta 1986. Kot samostojni podjetnik je takoj zaposlil tudi svojo ženo **Danico Derman**. Ob naklonjenosti družine, žene in treh sinov je razširil dejavnost ter začel razvijati nove modele transformatorjev za svetleče reklame. Že naslednje leto so začeli s proizvodnjo neon transformatorjev za razsvetljavo reklamnih napisov ter transformatorjev in komponent za halogeno razsvetljavo.

Podjetje se je močno izpostavilo na sejmih po republikah nekdanje Jugoslavije in v dveh letih so z inovativnimi rešitvami neon transformatorjev postali vodilni na tem področju. Proizvodnja se je povečevala, začeli so zaposlovati prve sodelavce in se ustalili pri petih zaposlenih.

Po letu 1991 in izgubi jugoslovanskega trga so del proizvodnje opustili. Ponovno jim je pomagala bližina meje in italijanskega trga, kjer so sodelovali z velikimi proizvajalci televizorjev in bele tehnike. Začeli so razvijati in proizvajati dušilke za fluorescentno razsvetljavo in tuljave za medicinsko opremo in inhalatorje.

Ker so bili dotedanji prostori hitro premajhni, so leta 1991 zgradili nove sodobnejše prostore, ob tem pa intenzivno rastle in leta 2000 zaposlovali že 25 ljudi, svoje programe so dopolnili še s prodajo materialov za promocijo.

V teh letih je bilo v podjetju veliko ustvarjalnega potenciala in želje po inovativnosti. Pojavile so se LED diode, ki so počasi začele nadomeščati neonsko razsvetljavo. Začeli so z razvojem LED sistemov za osvetlitev poslovnih prostorov in reklam ter s tem ustvarili tudi lastno blagovno znamko Ecoartis in prve lastne linije LED svetil. Program se je bliskovito širil, vendar so veletrgovci trg kmalu preplavili s cenenimi izdelki.

Leta 2008 je nastopila svetovna gospodarska kriza. Investicij in projektov ni bilo več, cene izdelkov so padle, proizvodnja in lasten razvoj, v katerega so vložili veliko sredstev, sta se krepko zmanjšala.

V krizo je podjetje vstopilo nepripravljeno in prisiljeni so bili odpustiti skoraj vse zaposlene.

Ključne odločitve so sprejeli leta 2009. Opustili so velikoserijsko proizvodnjo tuljav in transformatorjev ter zaradi prenizke dodane vrednosti odpovedali vse pogodbe s kupci. Vzeli so si čas in začeli s planskimi reorganizacijami podjetja. Zaradi kapitalske šibkosti in svetovne krize so svoj čas intenzivno posvetili pripravi novih programov.

Že v letu 2013 so izšli iz krize in premagali vse ovire. Podjetje je preživelo, ohranili so ključne investicije in kapital ter s premišljenimi programi začeli ponoven zagon in pohod proti vrhu. Postali so močnejši, bolj zreli in imeli večje ambicije kot kadar koli prej.

V podjetje so kot tretja generacija uspešno vstopili tudi **Jure, Simon in Ivo Derman** ter s svojim znanjem in inovativnostjo v podjetje pritegnili še druge mlade sodelavce. Danes v podjetju uspešno dela ekipa desetih mladih strokovnjakov, ki podjetje in njegove proizvode uspešno širi v države Evropske unije in tudi zunaj njenih meja.

Programe podjetja so prenovili, razdelili na tri skupine in zanje definirali tudi tri različna imena. Pod www.drm.si sedaj lahko najdemo razvoj, proizvodnjo in prodajo materialov za proizvajalce reklam, pod www.ritemreklam.si prodajo materialov za promocijo podjetij in pod www.azurefilm.si razvoj, proizvodnjo in prodajo 3D-tiskalnikov ter filamentov in sestavnih delov zanje, ki jim v zadnjem času predstavlja največji tehnološki in poslovni izziv.

Če so v kriznem času padli že pod 600.000 evrov prometa letno, so leta 2017 po uspešni reorganizaciji in kapitalski utrditvi dosegali že 1.350.000 evrov, ob visoki rasti pa v letošnjem letu pričakujejo, da bodo prebili dva milijona evrov.

Kljub kapitalski šibkosti med krizo je podjetje vso energijo in sredstva usmerilo

v razvoj sistemov 3D-tiska in v nastope na večjih sejmih po svetu. Prvo predstavitev novih programov so izvedli maja 2015 na sejmu v Kölnu, pozneje v oktobru pa še v Milanu, naslednje leto so sledili sejmi v Amsterdamu, Trstu in Zagrebu, leta 2017 pa še v Berlinu in na Dunaju.

Vzporedno so gradili mrežo distributerjev v podporo prodaji na mednarodnih trgih, njihova ekipa se je tako pravkar vrnila s sejma v Libanonu, kjer so delovali v podporo svojemu novemu distributerju na tem področju.

V družinskem podjetju, ki zaposluje same mlade strokovnjake, veliko vlagajo v širok spekter trženjskih aktivnosti. Odzivi na sejmih in drugih predstavitev so fantastični, zato tudi z realizacijo ne smejo zamujati. Širijo mednarodno prodajno mrežo in izvajajo številne izobraževalne delavnice za distributerje v tujini, saj se zavedajo, da morajo biti danes korak pred drugimi predvsem z znanjem.

ANTON ŠIJANEC

Filamenti vrhunske kvalitete za 3D tiskalnike so paradni konj podjetja DRM d.o.o., izdelujejo jih s svojo tehnologijo in prodajajo pod lastno blagovno znamko.

POMOČ OŠKODOVANIM V NEURJU

Toča klestila v Črnomlju in Semiču

Močno neurje s točo, debelo kot jabolko, je minuli mesec prizadelo prebivalce občin Črnomelj in Semič. Toča je poškodovala več sto objektov, uničila ves pridelek in razbila vse avtomobile, ki so bili parkirani na prostem.

Močan veter, močno deževje in toča, kakršne v Sloveniji še ni bilo, so povzročili veliko težav in ogromno škode, ki gre v desetine milijone evrov. Poleg stanovanjskih hiš in večstanovanjskih objektov so poškodovani tudi poslovni objekti, skladišča, izdelki in infrastruktura številnih podjetij, tudi članov OZS.

Na pomoč so jim že priskočili številni obrtniki in podjetniki iz vse Slovenije, v akcijo zbiranja pomoči pa se je vključila tudi Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom, ki je v namen zbiranja sredstev za prizadete odprla svoj transakcijski račun.

EVA MIHELIČ

**KOLEGOM V ČRNOMLJU IN SEMIČU
LAHKO POMAGATE Z NAKAZILOM NA:**

USTANOVA ZA HUMANITARNO POMOČ OBRTRNIKOM

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana

Poslovni račun pri NLB, d. d.,

št.: SI56 0201 3025 7684 878

BIC banke: LJBAS12X

Namen: **Toča Črnomelj**Koda namena: **CHAR**Sklic: **00 10 – 1042**

Lahko pa skladno s 142. členom Zakona o dohodnini – Zdoh-2 Ustanovi za humanitarno pomoč obrtnikom namenite tudi do 0,5 odstotka svoje dohodnine. Obrazec, ki ga najdete tudi na spletni strani OZS (www.ozs.si/ozbornici/projekti/humanitarnapomoč), izpolnite in pošljite po navadni pošti pristojnemu finančnemu uradu ali na naslov:

**Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom, Celovška cesta 71,
1000 Ljubljana**

V družbi poslovne odličnosti

Po podatkih podjetja Bisnode je pri nas bonitetno odlična približno četrtnina podjetij. S svojim delovanjem izstopajo po učinkovitosti in dobičkonosnosti, poslovanje z njimi pa je tudi manj tvegano. Na Brdu pri Kranju so konec junija pripravili srečanje podjetij, ki prisegajo na odličnost. Kot partnerica dogodka je sodelovala tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki se pozitivnih učinkov prvin poslovne odličnosti še kako zaveda, temu zgledu pa sledijo tudi številni njeni člani, ki certifikate poslovne odličnosti že imajo ali pa so jih prejeli na tokratni prireditvi.

Dogodek Bisnode4Excellence je povezal skoraj 200 bonitetno odličnih podjetij, ki so gonilna sila v slovenskem gospodarskem prostoru. S svojimi izkušnjami so ga zaznamovali dosednji prejemniki certifikatov bonitetne odličnosti, zbrane pa je uvodoma pozdravil Milan Dragič, generalni direktor Bisnode Južni trg. Poudaril je, da je v dobi razmaha podatkov, sodobne tehnologije in digitalizacije sledenje sodobnim poslovnim trendom, kot sta podatkovna analitika in umetna inteligenca, nujno za doseganje poslovne odličnosti v gospodarskem okolju.

Bisnode je vodilno evropsko podjetje, ki deluje na področju poslovnih informacij in podatkovne analitike. Posluje v 19 državah in je strateški partner največjega globalnega ponudnika poslovnih informacij družbe Dun & Bradstreet. S pomočjo pametnih podatkov pomagamo izboljšati poslovanje in upravljati odnose s strankami skozi celoten življenjski cikel podjetja.

Pri nas 80,66 % bonitetno odličnih podjetij predstavljajo gospodarske družbe, 18,89 % je samostojnih podjetnikov, 0,45 % pa zadrug. Skoraj 60 % jih prihaja iz treh panog, in sicer strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti (21,22 %), trgovine (21,17 %)

ter iz predelovalne dejavnosti 16,09 %. Največji delež odličnih podjetij (39,46 %) ima Osrednjeslovenska regija, sledita ji Podravska (11,49 %) in Gorenjska regija (11,04 %). V lanskem letu so slovenska bonitetno odlična podjetja ustvarila kar 87 % celotnih prihodkov in zaposlovala 80 % vseh oseb, njihov poslovni izid iz poslovanja pa je znašal 3,85 milijarde evrov, kar je 97 % celotnega gospodarstva.

Na dogodku je kot partnerica sodelovala tudi naša stanovska organizacija, ki se zaveda pomena poslovne odličnosti za dolgoročni uspeh podjetja. Temu zgledu vedno bolj sledijo tudi člani OZS, ki si za poslovno odličnost vedno bolj prizadevajo, srečali

OZS je udeležencem srečanja predstavila svojo razvejano ponudbo podpore pri njihovem poslovanju in številne ugodnosti, ki so jih kot člani lahko deležni ter mnoge povabila, da se ji pridružijo.

Tudi tokrat smo med prejemniki certifikatov srečali podjetja iz vrst naše stanovske organizacije:

APO Vizija, d. o. o. (na sliki), Gasilska vozila Pušnik, d. o. o., Konstrukcije Schwarzmänn, d. o. o., In in, d. o. o., Brce, d. o. o., KGN, d. o. o., Darja Merkač, s. p., Tiskarna Koštomaj, d. o. o., Matjaž Oblak, s. p., Pro Fin, d. o. o., Silvester Murgelj, s. p., Ostri, d. o. o. in Retorik, d. o. o.

smo jih tudi med prejemniki tokratnih certifikatov. Zbornica je udeležencem srečanja predstavila svojo razvejano ponudbo podpore pri njihovem poslovanju in številne ugodnosti, ki so jih kot člani lahko deležni, ter mnoge povabila, da se ji pridružijo.

Poslovna odličnost za podjetja, ki nanjo prisegajo, niso samo dobri poslovni rezultati, temveč tudi iskrena zaveza transparentnemu poslovanju, dobri poslovni praksi in družbeni odgovornosti.

ANTON ŠIJANEC

Dogodek Bisnode4Excellence je povezal skoraj 200 bonitetno odličnih podjetij, ki so gonilna sila v slovenskem gospodarskem prostoru. S svojimi izkušnjami so ga zaznamovali dosednji prejemniki certifikatov bonitetne odličnosti.

7. KONGRES PODJETNIKOV V PORTOROŽU

Digitalizacija je nosilka konkurenčnosti

Že 7. Kongres podjetnikov v organizaciji Mirana Lampreta je 1. in 2. junija v Portorož privabil številno udeležbo. Letošnji kongres je obravnaval aktualne strokovne teme, kot so internacionalizacija, digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov ter sodobni načini vodenja.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti, v službi in doma!

**Poiščite nas vsak prvi petek v mesecu na
prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na**

www.eTransport.si

Kongres sta obiskala tudi predsednik OZS **Branko Meh** in direktor OZS **Danijel Lamperger**. Meh je ponovno poudaril, da je za »obrtnike in podjetnike ključno to, da bo nova vlada odpravila birokratske ovire, ki otežujejo naše poslovanje in zmanjšujejo našo konkurenčnost. Ključni sta tudi zdravstvena reforma z rešitvijo problema regresnih zahtevkov ter reforma trga dela«. Podjetniki pričakujejo tudi ponovno vzpostavitev resornega ministrstva za drobno gospodarstvo, saj le-to predstavlja kar 98 % vseh registriranih podjetij v Sloveniji ter zaposluje več kot 50 odstotkov zaposlenih v gospodarstvu.

O svojih izkušnjah internacionalizacije je prvi kongresni dan spregovoril **Mirko Strašek** iz podjetja KLS Ljubno, kjer svoje zobate obroče za vztrajnike motorjev iz majhnega zgornjesavinjskega kraja izvažajo po vsem svetu, pri čemer jim pomanjkanje usposobljenih in odgovornih kadrov predstavlja veliko težavo. **Iztok Stanonik** je predstavil

7. kongres podjetnikov je obravnaval aktualne teme, kot so internacionalizacija, digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov ter sodobni načini vodenja.

digitalizacijo proizvodnje v Polycomu Škofja Loka, ki je po modelu industrije 4.0 postala »pametna«, visoko avtomatizirana tovarna.

Veliko pozornosti je pritegnila tudi predstavitev delovnega mesta prihodnosti »storyteller« oziroma pripovedovalec zgodb, ki bo po mnenju **Igorja Pauletiča** iz FrodX-a v prihodnosti ključen za uspešno prodajo naših izdelkov in storitev. Sodobni potrošnik je v materialno nasičenem svetu namreč vse bolj željan novih izkušenj, ki jih pridobi prek izbranega izdelka. Zanimiva je bila tudi panelna razprava pod vodstvom Tanje Skaza (Plastika Skaza) na temo vodenja podjetja po konceptu »zlatega kroga« Simona Sineka (Začni z zakaj), v kateri so Filip Remškar (SmartCom), Barbara Brega Mrzlikar (CEED Slovenija) in Andrej Klančar (Klančar, d. o. o.) podali svoje razmišljanje, kako kot vodje svojih podjetij skušajo navdihovati tako svoje zaposlene kot širšo okolico.

Matic Vizjak, Mladi inovativni kmet 2007, ki mu je svoje vino s čili-

jem uspelo plasirati na zahteven ameriški trg, je drugi dan kongresa predstavil svoj podjetniški koncept »zdrave kmečke pameti na sodoben način«.

Dr. Enej Kuščer, Mladi manager leta 2017, je poudaril, da odcepljena, spin-off podjetja poganjajo nadaljnji razvoj matične družbe. **Mag. Andreja Jernejčič** je z udeleženci kongresa delila nasvete uspešnega PR-a. Na kongresu sta med drugim sodelovala tudi **Štefan Pavlinjek**, Obrtnik leta 2016, in **Dušan Olaj**, Podjetnik leta 2013.

Podeljene so bile tudi letošnje stanovske nagrade. Naziv podjetnik leta 2018 je prejel **Sandi Češko** iz podjetja Studio Moderna. Med nominiranimi sta bila še Iztok Špan iz družbe Tajfun in Sabina Sobočan iz družbe Varis.

Organizatorji kongresa ponovno vabijo v Portorož že na 8. izdajo kongresa, ki bo 31. maja in 1. junija 2019.

ANITA IVAČIČ

Naziv podjetnik leta 2018 je na kongresu podjetnikov prejel Sandi Češko iz podjetja Studio Moderna.

Joško Rozina, podpredsednik Odbora za znanost pri OZS, Branko Meh, predsednik OZS, in Danijel Lamperger, direktor OZS.

PRODAMO

Poslovni prostor na Ptuj

Lokacija: **Minoritski Trg 2, Ptuj**

Etaža: **pritličje**

Leto izgradnje: **1924**

Zadnja obnova: **2007**

Neto tlorisna površina: **132 m²**

Cena: **110.000 EUR + 22% DDV**

Poslovne prostore sestavljajo delno opremljena bančna poslovalnica, 4 pisarne, čajna kuhinja in toaletni prostori. Nepremičnina ima dva vhoda in jo je mogoče razdeliti na samostojna poslovna prostora. Parkiranje za obiskovalce je urejeno pred objektom v sklopu javnih parkirnih površin.

Poslovni prostor, primeren za finančno poslovalnico ali storitveno dejavnost se nahaja na robu starega mestnega središča Ptuja. Nepremičnina je od avtocestnega križa oddaljena 5 km.

Več informacij najdete na naši spletni strani.

☎ 031 747 181

✉ mario.lukic@har.si

🌐 www.nepremicnine-har.si

SREČANJE POSLANSKEGA SISTEMA ZDOPS

Na čelu Združenja ostaja Delalut

Poslanci Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS) so sredi minulega meseca vodenje Združenja v prihodnjih štirih letih ponovno zaupali Dragu Delalutu. Predsednik je napovedal aktivno delo na področju trga dela, delovne zakonodaje, zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja, varnosti in zdravju pri delu, kolektivne pogodbe in predvsem socialnega dialoga.

Drago Delalut je zbranim predstavil prioritete dela Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije v prihodnjih štirih letih.

Srečanje poslanskega sistema ZDOPS, katerega člani zastopajo vse slovenske regije, je tokrat potekalo v Mariboru, in sicer v okviru projekta DialogPlus – Usposobljeni socialni partnerji v obrti in podjetništvu za učinkovit socialni dialog, saj je namen projekta prav krepitev delovanja struktur na lokalnem in regionalnem nivoju ZDOPS in povečanja prepoznavnosti organizacije. Na srečanju je bil predstavljen tudi

nov promocijski material, ki je nastal v okviru omenjenega projekta, ki je financiran s strani Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS v okviru Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike 2014–2020.

Sicer pa so na srečanju izvolili tudi novo vodstvo ZDOPS za mandatno obdobje 2018–2022. Po opravljenih uvodnih formalnostih so o delu v minulih

štirih letih poročali predsednik združenja **Drago Delalut**, predsednik skupščine **Janez Šauperl** in predsednik nadzornega odbora **Anton Magdič**. Poslanci so bili zadovoljni z delom Združenja v minulih štirih letih in so vsem organom podelili razrešnico. Delalutu in Šauperlu so namenili še en mandat, Magdiča, ki ni več kandidiral, pa je na mestu predsednika nadzornega odbora zamenjala **Angela Menart**.

Največ pozornosti socialnemu dialogu in socialni varnosti

Delalut je prepričan, da se bo v trenutni politični situaciji vlada oblikovala kar nekaj časa, kar lahko po njegovem mnenju privede do izdatnih poskusov sprejemanja zakonov in drugih predpisov, ki ne bodo v prid obrti in malemu podjetništvu. »Predvsem na področjih, ki jih že 24 let pokriva ZDOPS – trg dela, delovne razmere, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, varnost in zdravje pri delu, kolektivne pogodbe in predvsem socialni dialog, ki je bil v preteklem mandatu vlade na izredno nizkem nivoju,« je dejal Delalut in dodal, da moramo biti, kljub razmeroma visoki gospodarski rasti, previdni: »Gospodarska rast je sicer visoka, ni pa nujno, da bo tako še naslednja štiri leta. Zato bo treba ustrezno ukrepati za preprečitev posledic možne krize s preventivnimi ukrepi. Menim, da je odprt in produktiven socialni dialog tako med delodajalskimi organizacijami in sindikati in vlado najpomembnejši za sprejemanje ustreznih rešitev, ki bodo povečale gospodarsko rast, zmanjšale brezposelnost in povišale dodano vrednost v gospodarstvu. Zato je nujno povečati medsebojno zaupanje in ustvariti klimo, v kateri bodo spremembe sprejete s čim večjim konsenzom in v korist mikro in malim delodajalcem.«

Izpostavil je še področje trga dela, ki je, kot meni sam, še vedno neustrezno urejeno: »Kljub skoraj 80 tisoč brezposelnim zelo težko dobimo delovno silo. Zato bo ena od mojih programskih usmeritev zahteva po takojšnjem skrajševanju postopkov za zaposlovanje tujcev. Poleg tega pa bo treba spremeniti delovno zakonodajo, kar smo Združenje in druge delodajalske organizacije že zahtevali.«

Tudi področje socialne varnosti oziroma zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja je področje, kateremu bo ZDOPS pod vodstvom Delaluta name-

Na srečanju je bil predstavljen tudi nov promocijski material, ki je nastal v okviru projekta DialogPlus – Usposobljeni socialni partnerji v obrti in podjetništvu za učinkovit socialni dialog.

njalo posebno pozornost. Delalut je prepričan, da mora zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju postati takšen, da se obremenitve za gospodarstvo s prispevki ne bodo povečale, in tudi, da se mora prispevek, ki ga delodajalci plačujejo za poškodbe pri delu, porabljati namensko, del pa ga je treba nameniti za preventivne aktivnosti. Poleg tega pa bodo delodajalci v izogib regresnim zahtevkom zahtevali ustrezno zavarovanje.

Na področju varnosti in zdravja pri delu si bo prizadeval za čim širšo ozaveščenost in preventivo za preprečevanje neizidov pri delu in poklicnih bolezni. V ta namen od pokojninske in zdravstvene blagajne pričakuje ustrezne aktivnosti in tudi sredstva, ki bodo to omogočila.

Poudaril je še, da bo s stališči, predlogi in zahtevami ZDOPS seznanjal pristojnega ministra za delo, predsednika Vlade RS, delodajalske organizacije in sindikate.

Napovedane spremembe

Delalut je dejal še, da bodo potrebne spremembe v organiziranosti Združenja: »Sedanja organiziranost

združenja na terenu je prezahtevna. Zaradi novih razmer potrebujemo drugačno organiziranost. Poiskati bo treba bolj vitko in učinkovito organizacijo na terenu, organe na terenu in na krovni ravni pa organizirati tako, da bodo bolj učinkoviti in da bodo zagotavljali dober pretok informacij med upravnim odborom in člani.«

S poslanci se je strinjal, da bo v bližnji prihodnosti treba spremeniti oziroma posodobiti tudi akte Združenja, spomnil pa jih je še na veljavnost KPOP, ki se izteče konec letošnjega leta.

Na koncu je Delalut izrazil upanje, da bo v prihodnje Združenje ostalo stabilno in da bo v javnosti še bolj prepoznavno. Pri tem računa na pomoč strokovnih služb in upravnega odbora, ki ga je ob tej priložnosti potrdil poslanski sistem ZDOPS. Upravni odbor bodo v prihodnjih štirih letih poleg predsednika Draga Delaluta in **Igorja Antauerja**, generalnega sekretarja ZDOPS, ki je član upravnega odbora po funkciji, sestavljali še: **Janez Šauperl**, **Borut Fijavž**, **Stanko Srša**, **Ana Jelanič**, **Tanja Kavčič**, **Dimitrij Vivoda**, **Anka Zajc**, **Jernej Dolinar** in **Srečko Skubic**.

EVA MIHELIČ

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 129. redni seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, dne 27. 2. 2018

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **OBRTNIK LETA 2018**

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na obrtni način,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. julij 2018.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2018

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. julij 2018.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- bonitetna ocena za zadnjih 5 let poslovanja,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijavljenec v lasti več podjetij mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh

Predsednik OZS

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 129. redni seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, dne 27. 2. 2018

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2018

Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.

Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:

- članstvo v zbornici.

Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika leta« je:

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 31. julij 2018.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

Sašo Junež,

Rošca, vrtnarska svetovanja in storitve

»Največkrat kartico Mozaik podjetnih uporabimo v DZS, redno tudi v Merkurju, krasno je, da imamo popuste v Kompas shopih, nenazadnje pa se tudi popust pri zavarovanju dveh avtomobilov pri zavarovalnici Triglav kar precej pozna. V enem letu smo tako s kartico prihranili okrog 400 evrov. Všeč mi je, ker je ponudba partnerjev v Mozaiku zelo pestra in raznolika. V njej res lahko vsak najde nekaj zase.«

**400 €
na leto**

mozaikpodjetnih.si

HITRO RASTOČA PODJETJA – IZZIVI IN PRIHODNOST?

Kdaj → četrtek, 20. september 2018

Kje → Kongresni center Portus,
Hotel Slovenija, Portorož

Konferenco organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru EU projekta Steps up to scale up management, katerega namen je oblikovati kompetence, ki jih mora imeti tako imenovani scale up svetovalec. Na konferenci bo predstavljen že prvi osnutek teh kompetenc, hkrati pa organizatorji konference in partnerji v projektu želijo slišati mnenja in poglede zainteresirane javnosti na scale up svetovalca.

Program:

9.30 - 10.00	Prihod udeležencev in mreženje ob kavi
10.00 - 10.15	Uvodni pozdrav <i>Branko Meh, predsednik OZS</i>
10.15 - 10.30	Predstavitev projekta - EU steps up to scale up management <i>Veselin Iliev, BIA, Bolgarska gospodarska zbornica</i>
10.30 - 11.30	Kdo in kaj so hitro rastoča podjetja? Predstavitev najboljših hitro rastočih podjetij v Sloveniji <i>mag. Edita Krajnović, direktorica Mediade d.o.o.</i>
11.30 - 11.45	Odmor in mreženje
11.45 - 12.45	Pogovor ob kavi: Pasti hitre rasti podjetij – primer iz prakse <i>Primož Zelenšek, družbenik in direktor Chipolo d.o.o.</i> <i>Sabina Sobočan, družbenica in direktorica Varis Lendava d.o.o.</i> <i>Boštjan Koritnik, direktor GLEDOS</i>
12.45 - 13.00	Odmor in mreženje
13.00 - 13.30	Tematska delavnica: Svetovalec za hitro rastoča podjetja – poklic prihodnosti? Kaj so ključne kompetence svetovalca/strokovnjaka hitro rastočim podjetjem?
13.30 - 14.00	Zaključne ugotovitve konference in delavnic
14.00 -	Kosilo za udeležence in druženje

Partnerji v projektu Steps up to scale up management so: BIA (Bolgarska gospodarska zbornica) – vodilni partner, Obrtno – podjetniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Birmingham Anglija, Univerza de Deusto Španija, ECQA GmbH Avstria, Klub znanja Bolgarija.

Udeležba na dogodku je brezplačna. Obvezne pa so prijave, ki jih sprejemamo do 13. septembra 2018 preko spletne strani www.svetovanje.si Dodatne informacije o konferenci: Edina Zejnic (01 58 30 586, edina.zejnic@ozs.si.)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Fizične, psihološke in socialne spremembe, ki jih prinaša staranje na delovnem mestu (2.)

Starejši delavci se razlikujejo od svojih mlajših kolegov v številnih fizičnih/bioloških, psiholoških/mentalnih in socialnih značilnostih, ki vplivajo na njihove potrebe, pričakovanja in izzive. V prejšnji številki revije smo pisali, kako se te značilnosti najpogosteje odražajo in zakaj jih velja upoštevati. Tokratni prispevek, ki je nadaljevanje prejšnjega, pa govori o psiholoških dejavnikih tveganja ter vplivu delovnega časa in poškodb na starejše delavce.

Fizične funkcije človeka, vključno s senzoričnimi sposobnostmi (na primer vid in sluh), delovanjem mišic (na primer ravnotežje, moč in prožnost), aerobna kapaciteta (na primer VO₂ maksimum), reakcijski čas in hitrost, imunski odziv in sposobnost vzdrževanja homeostaze, kot smo ugotovili že v prejšnjem članku, upadajo s starostjo in upad le-teh funkcij postane še bolj poudarjen v starosti po 50. letu. Poleg tega pa imajo starejši delavci večjo pogostost od starosti odvisne presnovne motnje, kot so abdominalna debelost, povišan krvni tlak, povišan nivo glukoze v krvi in povišane nivoje maščobe v krvi. Posledično velikokrat stari delavci jemljejo več zdravil, imajo zmanjšano kakovost življenja, slabšo mobilnost in blago kognitivno okvaro, kar vse vpliva na uspešnost na delovnem mestu. Starejši delavci so pogosto tudi občutljivi na spremembe na delovnem mestu in se jim težje prilagodijo.

Po drugi strani pa s starostjo delavci razvijejo tudi številne prednosti. Organizacije poročajo, da so starejši delavci veliko bolj etični. Daljši delovni staž je povezan tudi z višjim nivojem izkušenj, avtonomije in učinkovitosti, kar pogosto vpliva na boljši nadzor nad naravo

dela in pogoje, pod katerimi se delo izvaja. Na splošno starejši delavci poročajo o manjšem stresu na delovnem mestu in manj konfliktih s svojimi sodelavci. So tudi bolj prožni pri uravnavanju delovnih in nedelovnih zahtev, ker so pogosto samozaposleni, delajo polovični delovni čas v manjših delovnih organizacijah ali so neodvisni izvajalci. Zelo zanimivo je, da za starejše delavce velja, da imajo manj poškodb pri delu in boleznih od mlajših delavcev. Ta prednost je verjetno posledica večje prilagodljivosti s starostjo, prednosti izkušenj in znanja in zaposlitev na delovnih mestih, kjer je manjše tveganje za poškodbe.

Psihološki dejavnik tveganja

Številne raziskave potrjujejo, da se reakcijski čas podaljšuje s starostjo. Prenos laboratorijskih preiskav na delovno mesto je poln težav, saj se rezultati epidemioloških raziskav razlikujejo od laboratorijskih. Narejena je bila pregledna raziskava psiholoških vidikov staranja, ki je ugotovila, da kljub temu, da se s starostjo reakcijski čas podaljša, je le-ta posledica večinoma zaradi upočasnitve centralnega procesiranja časa. Ta upočasnitev pa je sočasna s povečanjem pazljivosti; tako obstaja relacija med hi-

trostjo in natančnostjo predmet debate. Upočasnjenost se lahko kompenzira z nabiranjem znanja in izkušenj. Posledično bodo meritve hitrosti pokazale upad s starostjo; vendar pa meritve natančnosti pri delu v relaciji kakovosti in varnosti predstavljajo bolj relevantne rezultate. Na področju vzdrževanja in izboljševanja intelektualnih sposobnosti se je v raziskavi pokazalo pravilo »uporabi ga ali izgubi ga«, kjer je bilo vzdrževanje intelektualnih sposobnosti povezano z višjim nivojem izobraževanja, visokim nivojem izobraženosti na delovnem mestu, redno intelektualno stimulacijo in kognitivnimi vajami. To nakazuje, da je dolgoročno vzdrževanje zdravja odvisno od fizične aktivnosti, prehranjevanja in intelektualne stimulacije. Kljub trditvam v medijih o vplivu staranja na psihološke procese, pa obstajajo velike razlike med posamezniki. V raziskavi so ugotovili, da pri 95 % preiskovancev, ki so jih sledili do 65. leta starosti, ni bilo znakov upada funkcij.

Mentalna blaginja

Raziskava je potrdila, da je čustveno izčrpanost mogoče pričakovati pri starejših delavcih pri nizki socialni podpori sodelavcev in/ali nadrejenih. V drugi

raziskavi pri ameriških policistih so ugotovili, da je strategija zmanjšanja tveganja za stres in izboljšanje pripravljenosti na težje situacije pri tistih, starih pod 50 let, povezana z boljšim mentalnim zdravjem.

Senzorične sposobnosti

Kljub spremembam v senzoričnih sposobnostih, vključno z vidom in sluhom, je jasno, da se lahko tem spremembam prilagodimo na samem delovnem mestu. Spremembe pri vidu, vključno z ostrino vida, izgubo prilagajanja, zmanjšano percepcijo globine in barvna slepota, so s starostjo očitne. Nekatere spremembe se lahko kompenzirajo tako na ravni posameznika (očala) kot tudi na ravni delovne organizacije (izboljšanje razsvetljave). Izguba sluha, povezanega s starostjo, prizadene od 7 do 15 % populacije. Kompenzacije so možne z uporabo slušnih pripomočkov in zagotavljanjem protihrupne zaščite na delovnem mestu preko celotne delovne dobe.

Delovni čas

V ameriški raziskavi proizvodnih delavcev so ugotovili, da so bili pri starejših delavcih različni zdravstveni izidi povezani s tem, da so bili plačani po urah in so delali več kot 60 ur na teden. Zaključili so, da delo čez mero časa vpliva na zdravje pri starejših fizično močno obremenjenih delavcih. V raziskavi, kjer so sodelovali posamezni delavci iz zdravstva, kemične industrije in gradbeništva, so ugotovili, da delovne sposobnosti upadajo z leti, vendar je bil upad povezan tudi s težkimi fizičnimi napori, v nasprotju z vzdrževanjem pri posameznih delavcih z visoko avtonomijo in višjimi mentalnimi sposobnostmi. Za tiste delavce, ki delajo v izmenah, je bilo dokazano, da upad delovnih sposobnosti nastopi prej; pri 35 letih za ženske in 45 letih za moške. Vzroka za razliko med spoloma še niso našli.

Poškodbe

Na splošno je za starejše delavce značilno, da imajo nižjo stopnjo nevarnosti poškodb od njihovih mlajših kolegov. Najbolj pogosti tipi poškodb so

zvini in zlomi, opekline, zareze (vsak približno 10 %). Znanstveniki pa so dokazali, da so poškodbe pri starejših delavcih bolj resne in zahtevajo daljši čas okrevanja, bolniškega dopusta, kot pri mlajših kolegih. Čeprav je odsotnost z dela starejših delavcev zaradi bolniškega staleža nekoliko daljša, pa znanstveniki ugotavljajo, da ni pomembne razlike po starostnih skupinah pri funkcioniranju ob vrnitvi na delo po poškodbah.

Pri pregledu podatkov o smrtnih poškodbah na delu pa je pri starejših delavcih (>64 let) v Združenih državah Amerike ta stopnja 3-krat večja kot pri mlajših kolegih. V Združenem kraljestvu je celotna umrljivost zaradi poškodb na delovnem mestu upadla, je pa še vedno najvišja v starostni skupini od 55 do 59 let. Pri analizi podatkov je bilo dokazano, da se največ poškodb zgodi v kmetijstvu, gradbeništvu in transportu.

Za zaključek lahko navedemo, da staranje pomeni oboje, tveganje za zdravje in blaginjo za delavce. Zaradi zapletenosti procesa staranja je zelo primeren individualni pristop, ki upošteva potrebe delavcev v kontekstu njihovih enkratnih spretnosti, sposobnosti, omejitev in tveganj. Istočasno tveganja, povezana s starostjo (višja stopnja smrtnih poškodb, počasnejše okrevanje po bolezni), nakazujejo, da je primarna

preventiva še posebej pomembna in da je potreben bolj celosten pristop pri varovanju in krepitvi zdravja. Treba se je še posebej potruditi za varovanje in promocijo zdravja, saj se starejša delovna sila širi. Zagotovo pa je smiselno pri uporabi analitskih podatkov za pripravo predlogov programov in ukrepov upoštevati razlike med različnimi izobrazbenimi skupinami delavcev in različnimi vrstami dela. Podatki za Slovenijo kažejo, da so zdravstveni izidi pri večini vzrokov obolevnosti in umrljivosti značilno povezani s socialnim gradientom.

SIMONA PERČIČ,
DR. MED., SPEC. JAV. ZDRAV.

Projekt **»Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev«**. Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Dimnikarji in rokodelci pozivajo k ureditvi razmer za delo

Oddaja opozarja na težave, ki jih imajo dimnikarji pri opravljanju dela na terenu. Pravijo, da vlada nered zaradi spremembe dimnikarskega zakona iz leta 2016. Pogledali smo še, kako je razvita slovenska rokodelska obrt. Vedno več mladih se ukvarja z dediščino, ki so jo na tem področju gojili in razvijali naši predniki, vendar je preživljanje z domačo in umetnostno obrtjo zelo težavno.

Spoštovanje pravil stroke in varnost državljanov sta močno na udaru, saj se uporabniki strokovnim navodilom izmikajo. Sekcija dimnikarjev pri OZS si zato želi, da bi bila med prednostnimi nalogami nove vlade sprememba dimnikarskega zakona, ki povzroča nepopravljivo škodo. Od sprejetja zakona leta 2016 je bilo v Sloveniji več dimniških požarov, opravljanje rednih storitev je upadlo, ponekod se storitve sploh ne opravljajo. Dimnikarske službe ne vedo, katere

licenco,« je med drugim poudaril Dovrtel in dodal: »V takšnem okviru je nemogoče delovati.«

Domača in umetnostna obrt – priložnost za nove zaposlitve

Avtorji oddaje so se vprašali, kako cenjena je domača in umetnostna obrt in kako jo izpostaviti kot ekološko čisto dejavnost, pa tudi kot pomemben del nacionalne promocije. OZS se zaveda pomena domače in umetnostne obrti, zato želi z nekaterimi posegi v zakonodajo pripraviti prijaznejše okolje za vse tiste, ki jim je mar tudi na takšen način ohranjati slovensko dediščino.

Ko se v katerem koli delu Slovenije predstavijo rokodelci, so obiskovalci vedno znova začudeni, kaj vse znajo in zmorejo. Zelo pomembno je zato takemu delu priznati pravo veljavo, saj so domače in umetnostne obrti del nesnovne kulturne dediščine.

Prizadevanja OZS za boljši položaj izdelovalcev domače in umetnostne obrti je v studiu predstavil Goran Lesničar Pučko, sekretar Sekcije za domačo in umetnostno obrt pri OZS. Poudaril je, da se zbornica bori za sistemsko rešitev dejavnosti, ne le za pomoč rokodelcem v obliki subvencij. »Ustvariti je treba take delovne pogoje, da se rokodelci ne bodo umikali v osebno dopolnilno delo, kar se sedaj dogaja zaradi preveč birokracije in

uporabnike naj bi oskrbovale. Simon Dovrtel, predsednik Sekcije dimnikarjev pri OZS, je v studiu opozoril na težave, ki jih dimnikarjem povzročajo veljavni predpisi, in na posledice, ki se odražajo v manjši varnosti uporabnikov kurilnih naprav in požarih. »Če delaš po predpisih in opozarjaš na napake, da bi zaščitil javni interes, uporabniku, ki ga opozoriš na napako, povzročiš dodaten strošek in slabo voljo. Spoštuješ zakon, izgubiš pa uporabnika, stranko. Če pa ne spoštuješ zakona in pravil stroke, pa lahko izgubiš

previsokih dajatev, ampak da bodo lahko delali in imeli tudi željo za prenos svojega znanja na mlajše. Položaj rokodelcev naj bi reševal oziroma izboljšal zaščitni zakon za rokodelstvo, ki ga je pripravila OZS, ampak v tem trenutku še ni neke politične volje, da bi se tega lotili celovito,« je pojasnil Lesničar Pučko, ki je dodal še, da je treba področje urediti tudi zato, ker se z rokodelstvom ukvarja tudi zelo veliko mladih in išče preživetje v tej dejavnosti. »Ampak dokler ne bo boljših pogojev za delo, je to garanje in preživljanje na silo,« je še dodal Lesničar Pučko.

EVA MIHELČ

Obrtniki pomagajo stanovskim kolegom

Obrtniki in podjetniki so tudi družbeno odgovorni, svojim stanovskim kolegom pa ob naravnih nesrečah pomagajo tudi prek Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom. Partner oddaje Spirit Slovenija je v oddaji predstavil aktivnosti agencije na področju internacionalizacije in aktualne razpise. Predstavili smo tudi zgodbo uspešnega vinarja Marjana Simčiča iz Goriških brd, ki ima najboljšo rebulo na svetu.

Spirit Slovenija nudi pomoč pri internacionalizaciji

Irena Meterc iz Spirit Slovenija je pojasnila, da bodo jeseni ponovno na voljo novi razpisi za mala in srednje velika podjetja. »Vsako leto razpisujemo subvencije za podporo podjetjem pri nastopanju na sejmi v tujini. Vsako leto razpisujemo tudi subvencije za pomoč pri pripravi tržnih raziskav pri vstopanju na nove trge. Ponovili bomo tudi razpis na temo e-poslovanja, torej pomoč podjetjem pri uvajanju e-poslovanja,« je v studijskem pogovoru pojasnila Irena Meterc. Podjetja se lahko na Spirit Slovenija obrnejo tudi po nasvete glede vstopa na tuje trge. Imajo tudi informacijski portal, kjer so na voljo informacije o več kot 50 tujih državah – o panogah, poslovnih priložnostih, kulturnih specifikah. Spirit Slovenija poslovne priložnosti objavlja skupaj z ekonomskimi svetovalci iz tujine in poslovnimi klubi. »V lanskem letu smo razdelili okrog 30 milijonov evrov sredstev, v prihodnjem letu pa bo teh

sredstev še več,« je še pojasnila predstavnica Spirit Slovenija.

Humanitarna ustanova za pomoč obrtnikom

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je Ustanovo za humanitarno pomoč obrtnikom ustanovila leta 2017 s ciljem, da obrtnikom in podjetnikom pomagajo v primeru naravnih nesreč. »Ta sredstva so namenjena našim članom, če utrpijo škodo v primeru naravnih nesreč. Ustanova je obrtnikom in podjetnikom v teh letih namenila več kot 160 tisoč evrov,« je pojasnil Branko Meh, predsednik OZS in eden od ustanoviteljev Ustanove. Sicer pa obrtniki in podjetniki pomagajo tudi drugim posameznikom, ki jih prizadenejo naravne nesreče. V zadnji veliki humanitarni akciji so ob podpori TV Maribor obrtniki iz posameznih

območnih zborskih pomagali družini Dreisiebner iz Zgornje Kungote, ki je v požaru izgubila hišo. Tudi mizarsko podjetje predsednika Meha je družini doniralo novo kuhinjo. Aktualna humanitarna akcija, ki poteka v okviru Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom, pa

je namenjena obrtnikom in podjetnikom iz Črnomlja, ki jih je prizadela toča.

Iz Goriških brd prihaja najboljša rebula na svetu

Marjan Simčič je vinar, ki je avtohtono rebulo dvignil na svetovni piedestal. Njegova rebula letnik 2016 je namreč postala najboljša rebula na svetu. Kljub tehnologiji, so ročna dela še vedno potrebna, pravi Simčič. Izvažajo v 40 držav iz vseh celin, pri obisku tujih trgov mu pomaga tudi soproga Valerija Kalan Simčič.

MIRA ČREŠNAR

DUPOS

Čudovit društveni izlet v Koper

Druženje članov društva in njihovih najbližjih je ena pomembnejših društvenih dejavnosti. Celodnevni izleti so zagotovo pravo orodje za ta namen. Tokratni takšen izlet je bil za udeležence prava poslastica. Med drugim je omogočil podrobno spoznavanje enega najpomembnejših gospodarskih subjektov, ne le v Sloveniji, temveč v vsej centralni Evropi – Luke Koper.

Zveč kot 2-urnim avtobusnim prevozom skozi vse dele Luke Koper, ob razlagi vrhunskega vodiča, so udeleženci dodobra spoznali vsebino luških dejavnosti, tehniko delovanja in hitrost razvoja te institucije v Kopru. Videli so avtomatizacijo delovnih procesov in njihovo ekološko plat, dopolnilne dejavnosti v sami luki in tudi ladje velikanke za kontejnerski prevoz in za sipke materiale. Za vse udeležence, ki so vajeni lastnih obrtniških delovnih izkušenj, je bilo videno nekaj novega, pa tudi veličastnega, v povsem drugačnih dimenzijah. Prav zaradi spoznanja o različnostih v delovnih procesih in v logistiki nasploh, so po ogledu menili, da bi moral takšen natan-

čen ogled tega gospodarskega kolosa vsaj enkrat v življenju videti prav vsak obrtnik oziroma podjetnik iz Slovenije; aktiven ali upokojen.

Polni novih vtisov in spoznanj so se izletniki odpeljali v Gasilski dom v Kopru, kjer jih je sprejel vodja takratne izmene poklicnih gasilcev. Prikazal je njihovo dejavnost; od tega, da delovni dan, če ni intervencije, začnejo s poldrugo uro dolгим kondicijskim treningom. Prikazal je tudi fotografije pomembnih intervencij v zgodovini njihovega delovanja (na Krasu in tudi pri reševanju vojaškega letala NATA na sečoveljskem letališču), pokazali so razpoložljivo tehniko (po opremljenosti so na drugem mestu v državi), sledil pa je še demonstrativen spust gasilca po drogu, kot prikaz klasičnega začetka intervencije.

Po ogledu gasilskega doma Koper je bil v programu še ogled samega centra mesta, pozdravno srečanje s škofom

Koprski škof msgr. Jurij Bizjak (drugi z desne) v razgovoru z izletniki DUPOS-a.

koprške škofije **msgr. dr. Jurijem Bizjakom** in ogled stolne cerkve v centru.

Skozi zgodovino stolne cerkve – ta ima med eksponati tudi več kot 500 let stare stvaritve, sarkofage in tudi za katoliško cerkev značilen škofovski stol, na katerem je sedel tudi papež Janez Pavel II. ob obisku Slovenije in tudi Koper – nas je vodil škofovski vodič in urednik revije Ognjišče **msgr. Božo Rustja**. Ob razlagi zgodovine cerkve v Kopru je udeležencem predstavil tudi zgodovino nastanka in razvoja mesta Koper, ki je zraslo pravzaprav na takratnem otoku, okoli katerega je bilo skozi stoletja morje izsušeno. To pa tudi v sedanjem času počenja Luka Koper in si na ta način pridobiva trdne površine za manipulacijo z blagom ter za izgradnjo sodobnejših prometnic do nje in hkrati tudi do mesta.

Po ogledu Kopra so se udeleženci izleta odpeljali na kosilo v Marezige in tam prijetno druženje nadaljevali vse do večera.

JOŽE ELSERČ

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: **dupos.je@siol.net** ali po navadni pošti na naslov: **Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana**. Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo.

V članstvo vabimo tudi upokojene nekdanje funkcionarje zbornic, ki jim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

Obiskovalci iz društva DUPOS na ogledu tehnike koprške gasilske brigade.

Predstavite svojo dobro prakso

Slovenija sodeluje v evropski kampanji Zdravo delovno okolje 2018–2019, ki poteka pod naslovom Varno ravnanje z nevarnimi kemičnimi snovmi za zdrava delovna mesta. Na to temo bo potekalo tudi nacionalno tekmovanje za priznanje Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2018–2019. Rok za prijave je 10. september 2018.

Evropska kampanja Zdravo delovno okolje 2018–2019 poteka pod naslovom Varno ravnanje z nevarnimi kemičnimi snovmi za zdrava delovna mesta. Po podatkih Eurofound je 14 % anketiranih delavcev v Sloveniji dejalo, da so najmanj četrtno delovnega časa izpostavljeni kemičnim izdelkom ali snovem. Podjetja pogosto uporabljajo več kot tisoč različnih kemičnih izdelkov, kot so barve, črnila, lepila in čistila, ki običajno vsebujejo mešanico številnih kemičnih snovi. Veliko številno tovrstnih izdelkov uporabljajo tudi mala podjetja, kot so na primer avtomobilski servisi, frizerski saloni in čistilni servisi.

Kako pa vi skrbite za varnost pri delu z nevarnimi kemičnimi snovmi?

Sestavni del kampanje je tudi nacionalno tekmovanje za priznanje Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2018–2019, ki jih bo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS (MDDSZ) podelilo podjetjem, s primeri inovativnega in učinkovitega ravnanja z nevarnimi snovmi. Tekmovanje ni namenjeno zgolj podjetjem iz kemijske industrije, ampak vsem organizacijam, ki uporabljajo nevarne kemične snovi.

Kandidati za priznanje bodo razdeljeni v dve kategoriji, in sicer bodo v prvi podjetja z manj kot 100 zaposlenimi, v drugi pa

podjetja s 100 in več zaposlenimi. MDDSZ bo zmagovalcu v posamezni kategoriji zagotovilo brezplačno tehnično podporo pri snemanju kratkega video posnetka, namenjenega nadaljnji promociji primera dobre prakse. Posnetek bo objavljen na portalu Varnost in zdravje pri delu in predstavljen na tiskovni konferenci, podjetje pa ga bo lahko uporabilo tudi za lastne promocijske namene.

Zmagovalca nacionalnega tekmovanja, eno veliko in eno majhno podjetje, bosta sodelovala tudi na evropskem tekmovanju, ki ga organizira Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu.

Zagotovo je med obrtniki in podjetniki inovativnih primerov dobrih praks zelo veliko. Prepoznajte svojo dobro prakso in sodelujte na tekmovanju. V prijavi je treba jasno opisati, kako se na delovnem mestu izvaja primer dobre prakse in kaj je bilo do-

seženo, pri čemer je treba zlasti izpostaviti:

- celovitost in učinkovitost ocene tveganja, ki upošteva vsa relevantna tveganja za vse skupine delavcev;
- hierarhijo preventivnih ukrepov (odprava – nadomestitev – tehnični ukrep – administrativni nadzor – uporaba osebne varovalne opreme);
- zmanjšanje izpostavljenosti delavcev nevarnim snovem;
- načine za povečanje ozaveščenosti in dvig preventivne kulture.

Vse informacije o nacionalnem tekmovanju so objavljene na spletnem portalu Varnost in zdravje pri delu (www.osha.mddsz.gov.si), kjer so objavljeni tudi kriteriji za ocenjevanje kandidatov in prijavnica. Te organizatorji pričakujejo najpozneje do ponedeljka, 10. septembra 2018 na e-naslovu: gp.mddsz@gov.si.

EVA MIHELIČ

VAS DOPUST VSAKO LETO FINANČNO OBREMENI?

Končno brezskrbno na počitnice!

Ali ste tudi vi med tistimi, ki vam vsako leto poletni oddih predstavlja večji finančni zalogaj? Ali se mogoče najdete med drugimi, ki morajo za poletni dopust najemati kredit, povečati limit ali se drugače zadolžiti? Ali mogoče preprosto dopusta sploh ne načrtujete, ker si tega pač ne morete privoščiti?

Upam, da se niste prepoznali v nobenem izmed zgornjih vprašanj, a žal statistike dokazujejo, da se večina Slovencev z letnim oddihom spopada na finančno ne najbolj učinkovit način. A tudi, če nimate finančnih težav pri poletnem oddihu, lahko spodaj zapisani nasvet povsem učinkovito uporabite pri kateri koli finančni želji oziroma cilju, ki ga načrtujete v prihodnosti.

Kako se lotiti finančnega zalogaja?

Vzemimo za primer, da vas letni dopust (štiričlanska družina, dva odrasla, dva otroka) za 14 dni stane v povprečju 2000 evrov. Nekatere manj, druge več,

a vzemimo povprečje za lažji izračun. Če predpostavljamo, da starša v družinski proračun mesečno prispevata skupaj 2000 evrov, lahko tako visok nenaden izdatek zamaja stabilnost družinskega proračuna – če seveda nimamo na strani denarne rezerve. Zato je treba takšen večji finančni izdatek, za katerega vemo, da bo prišel, pravilno načrtovati. Pri tem se ves ključ uspeha skriva v tem, da znamo pravilno ravnati z denarjem. Torej, kako do 2000 evrov za letni dopust?

Rešitev za brezskrben letni dopust

Sistem pravilnega ravnanja z denarjem je ključ do uspeha, če ga izvajate re-

dno in z disciplino. V tem sistemu morate poskrbeti zgolj za to, da svoj mesečni prihodek (plačo) vsak mesec pravilno razporedite na 6 različnih koncev. Ni pomembno, ali za to uporabljate ločene račune na spletu, kuverte ali steklene lončke (posebej priporočljivo!), pomembno je, da vsak mesec naredite pravilno razporeditev sredstev. Le v tem primeru boste našli ravnotežje med zapravljanjem, užitki in prepotrebni varčevanjem za različne finančne cilje ter vašo lastno finančno svobodo.

Ne podcenjujte sistema, če morebiti menite, da ne zaslužite dovolj, da bi si to lahko privoščili ali nasprotno, če morebiti menite, da v vsakem primeru zaslu-

žite dovolj, da ne potrebujete natančne mesečne razporeditve. V obeh primerih je razporeditev sredstev v tem sistemu namenjena zagotavljanju dolgoročne finančne varnosti posameznika ali družine – in to se pokaže že po nekaj mesecih uporabe.

Torej, vsak mesec bi morali sredstva razporediti po spodnjem priporočilu. Sicer drži dejstvo, da si ljudje tudi malce prilagodijo odstotke in so le-ti lahko vedno stvar osebne debate posameznika (lahko imaš trenutno višje izdatke, kot so priporočljivi, ali lahko daš veliko več na stran in za finančno svobodo, ker so stroški še bolj pod kontrolo). Priporočilo razporeditve mesečnih dohodkov:

- **10 %** – to je plačilo za vas, nakazilo za vaš sklad finančne svobode in neodvisnosti; to vedno opravite najprej in vedno ta sredstva investirajte naprej v izbrane naložbe;

- **10 %** – ta del sredstev vedno namenite za varčevanje za kratkoročne in tudi dolgoročne finančne izdatke, kot so v našem primeru dopust, nakup koles ali smučarske ter druge športne opreme ter drugi večji nepredvideni nakupi (nov gospodinjski aparat, popravilo v hiši ali stanovanju itn.);

- **10 %** – ta del sredstev vedno namenite za lastno izobraževanje, ki vam omogoča rast in napredek; verjemite: investicija v znanje prinaša najboljše obresti!

- **55 %** – največji del sredstev je namenjen za mesečne izdatke za standard življenja, ki ga živimo – to so vsi mesečni stroški, ki jih plačujemo (kredit, položnice, naročnine, najemnina, oblačila, šolanje otrok, stroški javnih storitev ...);

- **10 %** – to je del, ki je namenjen vaši duši, vašim užitkom in tistemu, kar vas najbolj veseli v življenju – na primer hobiji, da si nekaj privoščite zgolj zase, da se nagradite in predvsem – da brezskrbno uživate (novi čevlji, masaža, izlet, večerja, koncert ...);

- **5 %** – del sredstev, ki jih namenite za družbeno odgovornost in poklanjate ta denar za boljše okolje ter družbo (bojstvo, lokalna društva in zavodi, starejši ljudje, ki potrebujejo pomoč, omogočanje šolanja revnim otrokom ...).

Sistem, ki je prinesel brezskrben dopust

Če bi se par v našem primeru držal omenjenega sistema mesečnega ravnanja z denarjem, bi iz svojega mesečnega prihodka (2000 evrov) morala namenjati 10 % za predviden letni dopust, kar znese 200 evrov vsak mesec v poseben kozarec. V tem primeru bi samo z varčevanjem (brez obresti) v enem letu privarčevala 2000 evrov, kar ravno pokrije stroške predvidenega dopusta. V primeru, da bi družina za dopust porabila manj denarja, pa bi lahko preostanek varčevali dalje ter investirali ali pa potrošili za kakšen drug večji nakup ali dopust.

Marsikdaj slišim na predavanjih ali ob srečanju s posamezniki mnenja, da je po tej razporeditvi zares težko slediti takšnim odstotkom – posebej pri stroških smo Slovenci zaradi naših nepremičnin in dragih avtomobilov velikokrat krepko nad 55 % celotnega mesečnega proračuna. Posebej, če k temu dvema izdatkoma prištejemo še vse preostale mesečne stroške. Sam menim, da je vse stvar perspektive, skozi prakso pa vidim, da se lahko omejena razporeditev vedno doseže skozi optimizacijo stroškov in predvsem s pravilno mesečno razporeditvijo prihodkov – ne glede na to, kakšna je njihova višina.

Pomembno je, da prav tako, kot si odmerite 10 % za vašo finančno svobodo in da sredstva vseskozi investirate ter plemenitite, redno skrbite tudi za 10 %, ki jih namenjate za izobraževanje, ter še posebej 10 %, ki jih namenjate zgolj zase. Ta del namreč krepi vaš občutek, da ste uživali in se razvajali. Občutek in misli ob tem vas bodo vrgle na višjo vibracijo in podzavest bo želela več takšnih občutkov. Ergo? Pri svojem delu in nasploh v življenju boste še uspešnejši in bolj mirni. Posebej, če ob tem poskrbite še za meditacijo, za katero je v teh poletnih mesecih (tudi na dopustu) vedno dovolj časa. Želim vam, da to poletje preživite brezskrbno in predvsem – da naslednji letni dopust načrtujete z novim sistemom ravnanja z denarjem in ste nanj pripravljeni!

foto: www.okom.si

MATJAŽ ŠTAMULAK,
INVESTICIJSKI IN FINANČNI SVETOVALEC,
WWW.CRESUS.SI

Peti korak:

Kako doseči pravičen družinski dogovor?

To je izjemno pomembno vprašanje, na katerega starši običajno nimajo odgovora. V večini primerov se ukvarjajo s prevzemniki podjetja, pozabijo pa na druge člane družine. Če dosežemo dogovor, s katerim so vsi zadovoljni, s tem v prihodnosti preprečimo konflikte med potomci in njihovimi zakonskimi partnerji ter posledično propad dejavnosti. Kaj pa, če tega ne dosežemo?

Prva zgodba: Starejši brat in sestra nista bila zaposlena v podjetju

Starša sta podjetje gradila skupaj. Oče je vodil tehnologijo in proizvodnjo, mama je skrbela za prodajo in administracijo. Ko se je podjetju pridružil najmlajši potomec, je podjetju dal nov zagon. Povečali so prodajo, uvajali nove izdelke in posledično zaposlovali. Oče je hči in najstarejšega sina večkrat povprašal, če ju zanima zaposlitev, vendar sta imela drugačne želje.

Najstarejši se je ukvarjal z glasbo, hči pa je bila zaposlena na upravni enoti. Zavedala se je, da bi služba v domačem podjetju pomenila daljši delavnik. V državni službi ji je bilo prelepo, da bi jo menjala. Glasbenik ni bil ustvarjen za službo in je rajši »životaril«, kot da bi preveč delal.

Oče je bil že nekaj let upokojen. Ko se je bližal ta čas tudi za ženo, je sklical družino in obelodanil, da bo podjetje prevzel najmlajši, ki je bil tudi zaslužen za razvoj in rast podjetja. Smatral je, da težav ne bo, saj je najstarejšemu sinu in hčeri pomagal urediti vsakemu svojo hišo. Izkazalo se je, da oba potomca pričakujeta svoj delež.

Najstarejši sin je pričakoval četrtno vrednosti. Zavedal se je zasluga brata za razvoj podjetja in razmišljal, da mu zato pripada polovica. Ker sta bila oba s sestro dediča, je pričakoval, da bo mlajši obema izplačal polovico vrednosti oziroma vsakemu četrtno. Denar je namera-

val naložiti v različne naložbe in od tega mirno živeti.

Pričakovanja sestre se bila sprva podobna. Imela pa je lakomnega moža, ki jo je prepričal, da ji pripada tretjina vrednosti, saj so iz naslova dedovanja vsi trije upravičeni do enakega deleža. Izkazalo se je, da je njen mož ta trenutek komaj čakal, saj je bil že vse dogovorjen za cenitev podjetja, kjer bi dokazoval, da je podjetje vredno veliko več, kot kažejo bilančne številke. Pričakoval je tretjino od višje ocenjene vrednosti.

Starša sta bila nad takšnim razmišljanjem zgrožena. Že izplačilo vsakemu četrtno bilančne vrednosti se jima je zdelo pretirano, predvsem pa nepošteno do najmlajšega potomca. To bi pomenilo, da bi moral delati naslednjih dvajset let samo zato, da bi izplačal brata in sestro. Takrat bi bil tudi sam že tik pred upokojitvijo.

Najmlajši brat je po premisleku poiskal našo pomoč. Želel je, da bi se z nami sestel zgolj s staršema, saj je hotel preveriti, v kakšni meri sta brat in sestra upravičena do pričakovanih izplačil. Staršema je že večkrat zaupal, da v primeru, da bo obveljala njuna zahteva, pričakuje prodajo podjetja in razdelitev premoženja, saj ni bil pripravljen garati za njuno dobrobit.

Na Inštitutu MoST smo jim pojasnili, da imata brat in sestra do neke mere prav. Kakršno koli darilo nekdo prejme, so drugi dediči upravičeni do nujnega deleža. Izračunali smo zneske glede na

bilančno vrednost in opozorili, da obstajata dve veliki težavi, in sicer:

1. Dediči so upravičeni do cinitve in običajno so te cinitve pretirane, vendar se upoštevajo.

2. Zakonski roki za izplačilo so zgolj nekaj let, kar bi pomenilo, da bi se morali zadolževati.

Glede na tendence sestrinega moža je bil spor praktično neizbežen. Kljub temu smo predlagali mediacijo in pogajanja z vsemi udeleženci. Na Inštitutu MoST smo predstavili naš vidik in dedičem razložili, da podjetje ni v stanju izplačati tako velikih zneskov, saj se bo na ta način zavrl razvoj podjetja, kar bo posledično pomenilo počasen propad.

Prevzemnik v primeru takšnega scenarija ni pripravljen nadaljevati dejavnosti, zato sledi prodaja podjetja, ki pa zagotovo pomeni bistveno nižjo ceno, kot jo je pričakoval sestrin mož. Sestra in starejši brat sta se z našim predlogom strinjala, ne pa tudi mož, ki je grozil s tožbo. Razložili smo mu, da je upravičenka zgolj žena, ne pa tudi on sam, ki pravico do polovice ženinenga premoženja pridobi šele ob prejemu darila.

Pogajanja z njim so bila trda. Kljub temu se nam je uspelo dogovoriti za bistveno nižje zneske, s katerimi so se strinjali vsi, razen sestrinega moža. Dosegli smo tudi daljše roke izplačila. Sestra je podpisala desetletno obdobje, bratu pa je odgovarjalo celo dvajsetletno, saj je bil njegov namen preživetje. Prepričali smo ga, da je to varnejše kot naložbe, s

katerimi ni imel izkušenj in bi ta denar zelo verjetno izgubil.

Kaj bi se zgodilo, če se v zgodbo ne bi vpletli mi:

1. Prišlo bi do hudega spora, zelo verjetno tudi tožbe s strani sestre in njenega moža.

2. Cenitev vrednosti bi pomenila prodajo podjetja. Tega si mlajši brat in starši niso želeli.

3. Zamere bi bile tako velike, da se družina ne bi več pogovarjala s sestro oziroma hčerjo.

Družinski konflikt bi bil praktično neizbežen, če bi prišlo do izsiljevanja. Takšnih primerov je veliko. Običajno se zgodijo zaradi podcenjevanja problematike s strani staršev. Naslednji primer kaže prav to. Zaradi trme je podjetje propadlo, družina pa je prekinila stike.

Druga zgodba: Potomci so želeli izplačilo ter uničili družinske odnose in podjetje

Oče je mizarsko dejavnost začel zaradi nujnosti. Ker je izgubil službo v večjem državnem podjetju, je razmišljal, kako preživeti svojo številno družino. Pozanimal se je pri znancih in ugotovil, da marsikdo potrebuje številne mizarske storitve. Kupil je nekaj starih obdelovalnih strojev in se lotil posla. Ker je bil marljiv in natančen, je imel vedno več dela.

Že od malih nog so mu pomagali vsi štirje sinovi, ki so se pozneje drug za drugim zaposlili v podjetju. Po končanem šolanju se jim je pridružila sestra, ki je mami pomagala pri administraciji. Dejavnost je rasla, zato so zaposlili nekaj delavcev.

Sinovi so bili podjetni in skozi razgovore s strankami ugotovili, da te potrebujejo tudi druge obrtniške storitve. Razmišljali so, kaj bi bilo smiselno dodati osnovni dejavnosti. Imeli so nekaj idej, zato so se usedli za mizo in z očetom razpravljali o razširitvi ponudbe.

Dogovorili so se, da bodo zaposlili nekaj mojstrov in začeli ponujati druga zaključna dela v gradbeništvu ter vodo-inštalaterska in električarska dela. Posel je cvetel, saj so bili znani kot natančni, hitri, organizirani in cenovno ugodni ponudniki. Podjetje je raslo in skupaj s šir-

itvijo dejavnosti se je pojavljala potreba po zaposlovanju. Zmeraj težje so dobili kakovostne mojstre.

Oče se je začel zavedati, da bi bilo nujno zaježiti rast, saj je razumel, da je dejavnost lahko rizična, če bodo težko našli ustrezen kader. Sklical je potomce na posvet in jim predstavil svoje razmišljanje. Z njim se je strinjal najstarejši sin, ki je slovel po bolj konservativnem razmišljanju. Preostali trije potomci so takšno razmišljanje označili kot boječje.

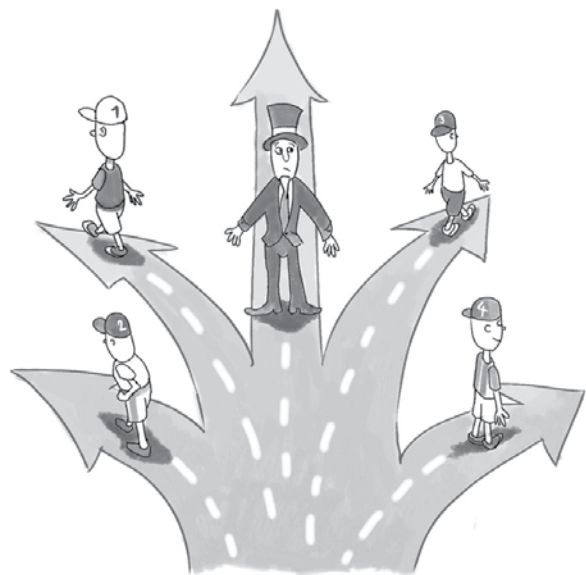
Po burni razpravi se je najmlajšemu zareklo, da so se oni trije med seboj že pogovarjali, da bi dejavnost še povečali, pozneje pa prodali in si razdelili dobiček na pet delov. Oče in starejši brat sta onemela. Takšno razmišljanje jima je bilo nenavadno, saj se o tem skupaj nikoli niso pogovarjali. Menila sta, da tovrstnega posla ni preprosto prodati, saj je največja vrednost njihovo lastno delo in dosežena cena ne bi zadovoljila pričakovanj.

Ta sestanek je povzročil spor in družino razdelil na dva tabora. V enem so bili trije sinovi, ki so na vsak način želeli prodati podjetje. Pričakovali so visok zaslužek. Na drugi strani so bili zgroženi starši, najstarejši sin in sestra, ki so se zavedali previsokih pričakovanj bratov.

Oče je bil prepričan, da je najboljša strategija ne narediti ničesar. Pričakoval je, da bo sčasoma zadeva potihnila in bo družina srečno delala skupaj naprej. Po dobrem letu dni so sinovi zopet zahtevali prodajo podjetja. Našli so ponudnika, ki je bil pripravljen oceniti vrednost posla in najti kupca zanj. Prigovarjanje staršev in starejšega brata, naj z izsiljevanjem prenehajo, ni obrodilo sadov. Očitno je bilo, da je njihova edina želja žetev preteklega dela.

Najprej so izsilili, da je ponudnik opravil cenitev posla. Zaradi večletnih visokih prihodkov je bila cenitev kar štirikratnik bilančne vrednosti. Predvsem oče in starejši brat sta temu nasprotovala. Prepričana sta bila, da je vrednost močno napihnjena.

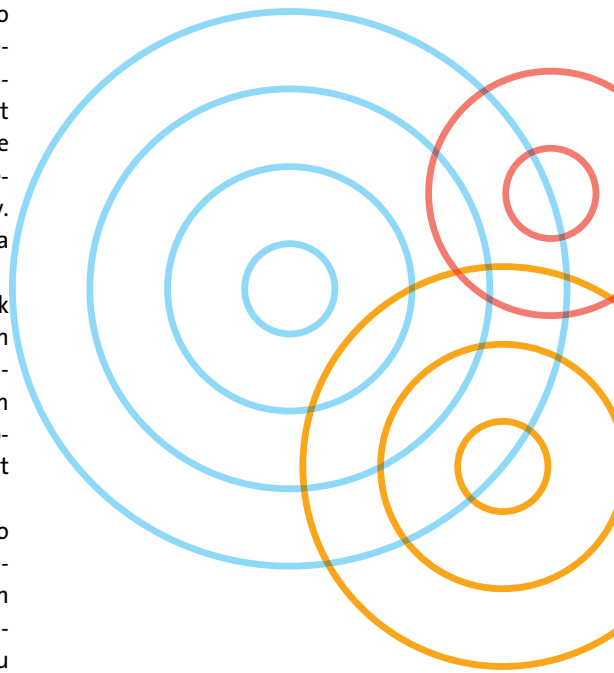
Preostali sinovi so zahtevali prodajo ali pa izplačilo njihovega deleža. Podjetje ni bilo sposobno izplačati tako velikih zneskov. Ker so vztrajali prit prodaji oziroma odkupu svojih deležev, tudi očetu

in starejšemu sinu ni preostalo drugega, kot da se ukloni prodaji podjetja.

Končna cena pa ni dosegla ocenjene. Edini zainteresirani kupec je ponudil »zgolj« polovico višjo vrednost od bilančne. Trem bratom je bilo to dovolj, in ker oče in starejši nista želela ostati manjšinska solastnika, sta prodala tudi svoj delež. Družinski spor se je s tem še povečal. Starša, sestra in starejši brat so to dejanje zelo zamerili preostalim in prekinili stike z njimi.

UROŠ KAVS, INŠTITUT MOST

KAJ NAS POGANJA?

Motivacija

enkrat za vselej (I. del)

Motivacija je zagotovo pojem, ki je najpogosteje narobe razumljen. Pomislite, kolikokrat ste za koga rekli, da ni motiviran in ob tem nerazumevajoče zmajevali z glavo. V zasebnem življenju je to lahko manjši (brez zamere, ampak to, da otrok ne pospravi svoje sobe točno takrat in točno tako, kot smo hoteli, ni življenjskega pomena) ali večji problem. Nam bolj pomemben kontekst je, ko se razumevanje motivacije prenese v organizacijsko okolje.

Povsem drugače je namreč, ko odgovorne osebe za projekt odlašajo s pripravo in izdelavo naloge vredne _____ € (znesek vnesite sami). Prvi odziv, to je običajno tisti, ne da bi razmišljali, je, da so zaposleni nemotivirani. S takšno trditvijo se ne strinjam.

V tem primeru so bili zaposleni namesto za pripravo in izdelavo projekta motivirani za nekaj povsem drugega. Vodji bi v takšnem primeru svetoval, da preveri, katere naloge vse zaposleni še imajo, kako organizirajo svoje aktivnosti, koliko časa imajo na voljo, ali je ta čas v okviru delovnega časa ali izven (da, pogosto je to povezano z motivacijo), kakšna navodila so zaposleni prejeli, na kakšen način itd. Po izkušnjah s treningov in coachingov sta dva izmed treh ključnih povzročiteljev stresa v organizacijah nejasno delegiranje nalog ter organizacija dela. Kadar so ljudje v stresu, pa njihova motivacija za opravljanje nalog dokazano pade.

Namesto pomanjkanje motivacije bi predlagal termin **smer motivacije**. Torej, ko boste naslednjič razmišljali in govorili o pomanjkanju motivacije, vas vabim, da raziščete smer, v katero so zaposleni motivirani. Možno je, da boste opazili, da so mnogo bolj motivirani za neformalne kot formalne sestanke, da so bolj motivirani takrat, ko tudi sami prispevajo k nalogi, kot če so le izvrševalci, da so bolj motivirani, ko so odnosi v skupini in organizaciji dobri, da so bolj motivirani v tistih okoljih, kjer jih vodje opazite, kot v tistih, kjer se vodje (bog ne daj) zapirate v svoje pisarne v oblakih, da so bolj motivirani, ko so poslušani in slišani. Mogoče bi bilo smiselno napisati navodila, kaj ljudi motivira v smer doseganja rezultatov in kaj jih motivira v neproduktivno smer, stran od želenih rezultatov?

Šalo na stran, motivacija je preveč pomembna zadeva, da bi se z njo šalili. Rdeča nit, smer mojega dela, je razvoj organizacij in posameznikov, da dosežejo učinkovitost. To ne pomeni, da zaposleni delajo več, ampak na bolj pravilen način. Učinkoviti so takrat, ko svoje vire (čas, energija, znanje, izkušnje itd.) na njim primeren način usmerijo v doseganje ciljev, zato da zadovoljijo svoje potrebe. Da, prav ste prebrali, . Ena izmed

stvari, ki bi jo odsvetoval vsem vodjem in lastnikom, je, da motivacijo poskušajo vsiliti za vsako ceno – ne deluje. Skeptikom z dobrimi rezultati, ki ne skrbijo za motivacijo, pa bi položil na dušo oziroma TRR, kakšni bi šele bili rezultati, če bi bili zaposleni motivirani. Neprecenljivo.

**MOTIVIRANI SMO VSAK
TRENUTEK NAŠEGA ŽIVLJENJA
IN BREZ MOTIVACIJE SE
NE BI NITI PREMİKALI.
MOTIVACIJA JE ZAVESTNO
IN NEZAVEDNO USMERJANJE
VIROV POSAMEZNIKA V
SMERI DOSEGANJA NEKEGA
CILJA. SVOJ ČAS, ENERGIJO,
DENAR IN DRUGE VIRE, KI
JIH IMAMO, NAMENIMO ZA
TISTE STVARI, KI SO NAM
POMEMBNE.**

Cilji

Del enačbe motivacije so cilji. Več o ciljih si lahko preberete v članku **Če hočeš zadeti tarčo, jo moraš najprej določiti** (Hilčer, 2018) in v drugi literaturi na to temo. V razlagi SSKJ-a je cilj: *1. kraj ali predmet, do katerega se hoče priti, 2. kar se hoče doseči s prizadevanjem. Dodajam, da cilj predstavlja tisto, kar si posameznik prizadeva doseči. Je namen nekega dejanja, akcije in vsebuje tisto, kar je za posameznika pomembno, v prihodnosti identificiran želen rezultat. Cilji neposredno usmerjajo vedenje, stopnja in nivo povezave med cilji in aktivnostmi pa je osnovno vprašanje, s katerim se ukvarja teorija postavljanja ciljev (Wikipedija). Zanimivo je tudi mnenje, da so cilji najmočnejša kognitivna determinanta, ki vpliva na to, kakšno bo posameznikovo*

vedenje ob določeni nalogi (Locke, 1968).

Za razumevanje si predstavljajte, da se odločate o smeri delovanja vašega organizacije. Po obisku Svetovalnega centra OZS je vaša smer delovanja na primer poslovno svetovanje. O tem se doma pogovorite s partnerko, ki ni navdušena in vas usmerja v programiranje. Naslednji dan se dobite s prijateljem, ki vam predlaga popravilo računalniške opreme, na spletni strani pa se veliko govori o umetni inteligenci. V katero smer bo šla vaša motivacija, če si ne boste postavili jasne smeri delovanja in vas bo zanašalo iz ene smeri v drugo? Pa ne le to, koliko boste motivirani za delo, če boste imeli storitev programiranja, vi pa ves čas razmišljate o svetovanju drugim?

Namig: Zaposleni nimajo istih ciljev kot jih ima organizacija, zato je za njihovo

vplivati na ljudi in jih motivirati, da nekaj storijo za vas, boste le nagovarjali njihove vrednote. Sliši se preprosto, mar ne?

Tudi organizacija ima svoje vrednote, ki jim v organizacijskem okolju rečemo kultura organizacije. Nastane tako, da:

1. se vrednote lastnika prelijejo v organizacijsko kulturo kot zaželen, kdaj celo predpisan način delovanja,
2. vodstvo sklene medsebojni dogovor o vrednotah organizacije, ki ga potem komunicirajo v organizacijsko strukturo ali
3. da v organizacijah združijo najpomembnejše vrednote vseh zaposlenih ter okolja in jih potem živijo (zelo redko, ampak se dogaja).

Oglejmo si dva primera, kako velik vpliv imajo vrednote v naših življenjih:

čakujemo lahko nizko motivacijo, konflikte, sabotaže nalog, stres, odsotnosti in visoko stopnjo fluktuacije. Ne glede na način je pomembno, da se zavedamo, da ima organizacija lahko različne vrednote kot zaposleni.

Namig: Ker verjamem, da si vsi želite motiviranih zaposlenih, je nujno, da vrednote organizacije povežete vsaj s ključnimi vrednotami zaposlenih. Če je na primer cilj skupine velik dobiček, način pa takšen, da oropajo banko, se posamezniki v skupini, ki jim je poštenje pomembna vrednota, ob tem ne bodo počutili v redu, skratka ne bodo motivirani. Si lahko predstavljate voznika roparjev, ki ni motiviran za bežanje pred policijo? Tovrsten beg bi bil zagotovo kratek.

Motivacija je širok pojem in pomemben del učinkovitosti zaposlenih. Danes

MOTIVACIJA = CILJI + VREDNOTE + POTREBE

vo motivacijo pomembno, da cilje organizacije povežete z njihovimi zasebnimi cilji.

Vrednostni sistem

Drug sestavni del enačbe so vrednote, torej vrednostni sistem posameznika. To so vse stvari, ki so nam pomembne. Družina, otroci, zdravje, uspeh, mir, svoboda itd. je le nekaj vrednot, ki jih izražajo ljudje. Vrednote so v psihološki zgradbi človeka izjemno pomembne, saj določajo, kako bodo ljudje razmišljali, organizirali svoje strategije in izvajali aktivnosti. Polje opazovanja vrednot sta komunikacija, saj ljudje najpogosteje govorijo o stvareh, ki so jim pomembne (idealizirane in živete vrednote), ali o stvareh, ki jih motijo (kršene vrednote), in vedenje. Med na primer vašim nakupovanjem opazujte, kaj ljudje kupujejo in boste lahko hitro prišli do zaključkov, kaj jim je pomembno.

Namig: Predlagam, da v naslednjih dneh v vaš recept za dobro komunikacijo dodate pomembni sestavini – poslušanje in spraševanje. Opazili boste, da vam bodo kot dobremu in iskrenemu poslušalcu ljudje povedali vse. Od poslušanja do vplivanja je le en korak. Ko boste želeli

• Zaposlena ima vrednoto družina, otroka v vrtcu, ura je 15.30, čas za odhod po otroka in dobi nujno nalogo, ki ji bo vzela ena uro. Ker je tej osebi pomembna družina, kamor paše tudi otrok, bo lahko: nalogo prestavila na naslednji dan (in zamudila rok), predala drugi osebi, se pogajala z vodjo, da naredi naslednji dan ali naredila na primer zvečer, od doma.

• Druga zaposlena ima za vrednoto uspeh, vsi drugi parametri so enaki kot pri zgornji osebi. Ker je tej osebi pomemben uspeh, se bo lahko vedla na naslednji način: poklicala bo partnerja ali starše, da poberejo otroka v vrtcu, in bo dokončala nalogo. Opazovalec celotne dinamike bi lahko rekel, da oseba v prvem primeru ni motivirana, a dejstvo je, da njena motivacija prav gotovo obstaja, le da je v tisti situaciji usmerjena v drugo smer, kot je delo.

Najhitrejši, hkrati pa najredkejši način sprejetja organizacijske kulture je v okoljih, kjer zaposleni sodelujejo pri tem. To pomeni, da bodo zaposleni v takšnem okolju običajno zelo motivirani. Manj uspešno bo zaživela kultura v organizaciji, kjer so temeljne vrednote v nasprotju z vrednotami zaposlenih. Pri-

sem lahko predstavil le del enačbe motivacije. Nadaljevanje sledi po poletnem odmoru, ko bomo spoznali še drugi, a prav tako izredno pomemben gradnik motivacije – potrebe.

Za zaključek današnjega razmišljanja sem skoraj prepričan, da vas večina bralcev komaj čaka, da se odpravi na dopust. Veste, zakaj boste odšli na dopust in si boste vzeli nekaj dni prosto? Ker vam je to pomembno in ste motivirani za to! Veste, zakaj se boste nekateri odpravili na morje, drugi pa drugam? Ker vam je morje pomembno in ste motivirani za te in ne za druge kraje. Zakaj berete revijo? Ker vam je pomembno, da ste na tekočem z informacijami in se naučite kaj novega. Zakaj berete ta članek? Ker vas zanima motivacija in kako vplivati na ljudi?

Za zaključek članka vam želim sporočiti, da smo vsi motivirani ves čas. Vaša naloga pa je, da se naučite opazovati in poslušati, kaj je ljudem okrog vas pomembno. Cilji, vrednote in potrebe so namreč magična palčka do človeške motivacije.

DENIS HILČER, POSLOVNI TRENER IN COACH, WWW.KADROOM.SI

Razpis za najem sejemske hiške na MOS

Sekcija za domačo in umetnostno obrt pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije bo s prodajnimi delavnicami rokodelcev v osrednjem prostoru sejmišča ponovno popestrila Mednarodni sejem obrti in podjetnosti, ki bo na celjskem sejmišču potekal med 11. in 18. septembrom.

Rokodelci bodo tokrat lahko svoje izdelke prodajali v sejmskih hiškah, pred katerimi si bodo lahko uredili delavnico za prikazovanje izdelovanja izdelkov domače in umetnostne obrti, prodajali pa bodo lahko le tiste izdelke, ki so s strani republiške strokovne komisije pri OZS prejeli pozitivno mnenje oziroma certifikat »Art&Craft Slovenija«.

Postavitev sejmskih hišk v atriju sejmišča bo za člane sekcije za DUO tudi tokrat sofinancirana. Cena najema hiške (z vrati in rolojem), dimenzije 2 X 2 m in z električnim priključkom znaša **za člane zbornice 350 evrov**, za nečlane pa 750 evrov. Pred hiško lahko rokodelci postavijo delavnico za prikazovanje izdelovanja. Pogoji za sodelovanje je tudi prisotnost na sejmišču vse dni sejma!

Če se bo na razpis prijavilo več kot osem delavnic, bo sodelujoče izbral

upravni odbor sekcije. Pri izbiri bo upošteval vrstni red prispelih prijav in privlačnost predstavitev posamezne dejavnosti za delo »v živo«.

Rokodelci, ki se želite predstaviti na največji sejmski prireditvi v Sloveniji v okviru sekcije za DUO, pošljite **prijavnico** na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška 71, Ljubljana**, s pripisom **Sekcija DUO**, ali na e-naslov: lesnicar@ozs.si. Prijavnica mora vsebovati: osebne podatke rokodelca ali naziv podjetja, telefonsko številko, davčno številko, naziv dejavnosti, ki bo predstavljena in številko certifikata strokovne komisije za DUO. **Sekcija bo zbiralala prijave do 24. julija 2018, rokodelce pa bo o svojem izboru pisno obvestila.**

G. L. P.

FOTOGRAFI

Nizek odstotek uporabe e-fotografije

Kljub spodbujanju Sekcije fotografov pri OZS k uporabi e-fotografij in več izobraževanjih na to temo, je raven uporabe e-fotografije še vedno zelo nizka.

Po podatkih ministrstva za notranje zadeve se je e-fotografija pri izdelavi osebnih izkaznic v letu 2016 uporabila v 28.487 primerih, kar predstavlja 13,63 % vseh vlog, v letu 2017 pa v 37.731 prime-

rih, kar predstavlja 14,76 % vseh vlog. Podoben odstotek e-fotografije je tudi pri izdelavi potnega lista. V letu 2016 se je e-fotografija uporabila v 7.356 primerih, kar predstavlja 13,88 % vseh vlog, v letu 2017 pa v 10.670 primerih, kar predstavlja 14,92 % vseh vlog.

A.P.

Petre

ŠOTORI - HALE - ODRI

Skladiščni šotori in hale

Ko potrebujete dodatni pokriti prostor.

- Vreme vas ne ustavi - postavite si **začasno streho**.
- **Hitro pridobitev** skladiščnih površin - shranite materiale, stroje, opremo in pridelke.
- **Ravno prave velikosti** - dimenzijo prilagodimo glede na vaše potrebe in razpoložljiv prostor.

Prireditveni šotori

Za najbolj posebne trenutke.

- Čudoviti **šotori** različnih dimenzij.
- **Pagode in paviljoni** za najbolj čarobne trenutke.
- **Odri** za glasbenike in **plesišča** - za zabavo dolgo v noč.
- **Dekoracija in catering oprema**: mize in stoli s prevlekami, prti, barske mize s stoli...

Možnost nakupa, dolgoročnega ali kratkoročnega najema!

*Za vse priložnosti,
ob vsakem vremenu*

Petre šotori - hale d.o.o.

Čeplje 51, SI-3305 Vransko

w: www.petre.si

www.skladiscnehale.com

t: +386 3 703 21 00

f: +386 3 703 21 04

e: info@petre.si

SEKCIJA ZA PROMET

Parkirišča, meje in pestra jesen

Prevozniki se v Kopru in na območju Sežane soočajo s problematiko parkirišč, ki jih ni dovolj niti za domače prevoznike, kaj šele za tuje, velike težave pa imajo tudi z dostopom v Luko Koper. Ob prihajajoči turistični sezoni se podaljšujejo čakalne dobe na slovenskih mejnih prehodih. Sekcija in njeni predstavniki so se zato srečali s pristojnimi v Kopru in Sežani ter s slovensko mejno policijo. Pred nami je poletje, jeseni pa prevoznike že čakata dve veliki akciji, strokovni sejem v Hannovru in Srečanje prevozniških družin in podjetij v Sežani.

Na pobudo naših prevoznikov so se konec junija v Kopru in Sežani srečali najvišji predstavniki lokalnih oblasti in Luke koper s predstavniki prevoznikov obeh stanovskih organizacij. Obravnavali so problematiko, ki pesti prevoznike in naleteli na razumevajoč in pozitiven odziv.

Parkirišča v Kopru

Za nemoteno delo prevozniških družb iz lokalnega okolja bi v Kopru potrebovali okrog 200 parkirnih mest. Zaradi vsakoletnega povečevanja števila tovornjakov, ki vozijo v in iz pristanišča na edinem vhodu v pristanišče, pa promet močno otežuje tudi vedno večja prometna gneča.

Prevozniki so MO Koper in Luki Koper predlagali, da bi poiskali možnost zagotovitve primerne lokacije za ureditev kamionskega terminala z vsemi potrebnimi pogoji čim bližje območja pristanišča ali v njem. Obe strani sta izrazili zadovoljstvo, da je prvi tovrstni pogovor uspel, prepričani pa so, da bodo ob skupnih prizadevanjih našli dokončno rešitev.

Ob zaključku so sklenili, da prevozniki obeh združenj OZS in GZS Luki Koper posredujejo podatke o potrebah po parkirnih mestih, Luka Koper in MO Koper pa v doglednem času poiščeta in uskladita možne variantne za parkiranje tovornjakov iz Kopra ter jih predstavita predstavnikom prevoznikov.

Problematika v Sežani

Tudi prevozniki iz OOO Sežana imajo težave s parkiranjem svojih vozil. Par-

kirni prostor sicer imajo, vendar se vse prevečkrat zatika pri spoštovanju pogodbenih dogovorov, zato kljub plačanim parkirnim mestom večkrat ostanejo brez njih. Z občino Sežana si prevozniki zato prizadevajo poiskati rešitev, ki bi jim parkirna mesta resnično zagotovila. Župan je prisluhnil tudi pobudi prevoznikov, da občina ustrezno uredi t.i. kamionsko cesto in s tem zagotovi varnost pešcev in kolesarjev.

Zastoji na mejah

Zaradi vse večjih zastojev na mejnih prehodih, ki prevoznikom in celotnemu gospodarstvu povzročajo visoke in nepotrebne dodatne stroške, so se predstavniki prevoznikov sestali s predstavniki Sektorja mejne policije pri Generalni policijski upravi RS. Ugotovili so, da je ključni problem zastojev v kadrovske podhranjenosti policije, saj jim primanjkuje vsaj 400 policistov. Na problem so policisti že večkrat opozorili vlado, ki pa posluha za to nima. S prevozniki so se vseeno dogovorili, da si bodo zbornici in policija pri pristojnih ministrstvih usklajeno prizadevali za sprejem ukrepov, ki bi olajšali in pospešili delo mejnih nadzornih organov. Policija je pri reševanju prevozniške problematike tudi v prihodnje pripravljena sodelovati z obema stanovskima organizacijama.

Strokovni sejem v Hannovru

Sekcija poziva vse, ki se nameravate udeležiti skupinskega ogleda mednarodnega strokovnega sejma IAA od 21. do 23. septembra letos v Hannovru, da se nanj čim prej prijavite, saj so predvidene

Prevozniki na pogovorih s policisti o problematiki zastojev na mejnih prehodih.

kapacitete že skoraj pošle. Pokličite na 01 / 431 43 14 ali pošljite sporočilo na info@abctour.si.

Jesensko druženje prevoznikov

Ne pozabite tudi na praznik slovenskih prevoznikov, letos bo tradicionalno Srečanje prevozniških družin in prevozniških podjetij Slovenije potekalo v soboto, 29. septembra v Sežani. Obeta se bogat sejmski program podjetij, ki karkoli sodelujejo s prevozniki, ne bomo pa pozabili tudi na pester družabni program in obilo prijetnega druženja, zato si to soboto nikakor ne pozabite vzeti časa.

ANTON ŠIJANEC

01 5830 800
PON. DO PET. OD 7. DO 17. URE

NUJNA STROKOVNA POMOČ ZA PREVOZNIKE ČLANE OZS

Z DKV Box Europe kmalu po vsej Evropi

DKV Euro Service je že 80 let eden izmed vodilnih ponudnikov storitev za logistični in transportni sektor. Nudi široko paleto storitev za optimizacijo in upravljanje komercialnega voznega parka po celotni Evropi. Letos jeseni bo zaživela še njihova tehnologija za brezgotovinsko plačilo cestnin v prostem prometnem toku, katere osnovna ideja je, da nepregledno množico plačilnih tablic, ki jih morajo sedaj imeti vozniki v svojih kabinah, nadomesti z eno samo, ki bo delovala v vseh državah in podpirala vse možnosti obračunavanja in plačil.

Tablico DKV Box Europe, s katero bo mogoče v prihodnje obračunavati vse cestnine v Evropi, lahko torej že naročite. Njene glavne prednosti so, da je ena sama, zagotavlja udobno naročanje in registracijo prek spleta, konfiguracijo držav na daljavo, ročno prilagoditev številca osi in hibridno brezžično tehnologijo, ne zahteva pa tudi posebne vgradnje in jo lahko zgolj priklopite ter uporabljate.

Udobna spletna registracija in naročanje

Naročanje, ki poteka prek spleta, so razvili skupaj s strankami DKV. Tablica temelji na napravi v vozilu proizvajalca Siemens in je skladna s tehnologijo evropskega elektronskega cestninjenja EETS. Opremljena je s hibridno radijsko tehnologijo, kar pomeni, da lahko zajema in obračunava cestnino na osnovi

tehnologije DSRC in GNSS. Testiranje se je že začelo, zato jo testno že lahko uporabljate, predvidoma septembra pa bo DKV Euro Service začel dobavljati prve tablice s polno funkcionalnostjo.

Kot je povedal **Jürgen Steinmeyer**, direktor cestninjenja pri podjetju DKV Euro Service, je njihov cilj, da množice različnih tablic, ki so sedaj v vozilih, zamenjajo do konca letošnjega leta, ko bo v vozilih lahko samo še ena univerzalna. Delovala bo tudi za obračunavanje morebitnih dodatnih cestnin v posameznih državah, za kar se bo potrebno le udobno registrirati prek spleta in tablico aktivirati prek tako imenovane konfiguracije na daljavo in to ne glede na to, kje v Evropi vozilo bo.

Kje in kdaj?

S tablico DKV Box Europe bo prve cestnine predvidoma mogoče obračunavati

v Belgiji že od zadnjega četrtertletja letošnjega leta naprej, aktiviranje cestninjenja v Nemčiji pa bo na voljo predvidoma na začetku leta 2019, ko sledijo še države s tehnologijo DSCR, kot so Avstrija, Francija, Španija in Portugalska, kmalu zatem bo sledila še Italija. Z isto napravo bo kmalu mogoče tudi plačevanje mostnin za mostova Öresund in Storebælt v Skandinaviji. Države, kot so Poljska, Slovenija in Madžarska, se trenutno z urejanjem evropskega elektronskega cestninjenja še ukvarjajo, zato jih s to napravo takoj še ne bo mogoče pokriti, so pa strokovnjaki DKV s pristojnimi organi ves čas v stiku in se pospešeno dogovarjajo glede pridobitve vseh potrebnih certifikatov.

Več informacij o novi plačilni tablici lahko najdete na www.dkv-euroservice.com.

A.Š.

Pred kratkim naročeno, danes pa že na poti po evropskih cestah. Z DKV je to mogoče!

Milan H., Mednarodna špedicija

Mi zagotovimo, kar drugi obljublajo!
DKV BOX EUROPE je že tukaj.
dkv-euroservice.com/cestnina-evropa

Naročite sedaj!

WE ARE EETS

You drive, we care. **DKV**

3. VSESLOVENSKO SREČANJE KOVAČEV V PREKMURJU

Dvorec Rakičan v znamenju kovačev

Raziskovalno izobraževalno središče je na zunanjem prostoru Dvorca Rakičan 3. junija gostilo vseslovensko srečanje kovačev, ki sta ga pripravila OOO Murska Sobota in Cehovsko društvo kovačev Slovenije. Za odlično izvedbo dogodkov, s predstavitvijo 24 kovačev, od tega tudi Avstrijec in dva Madžara, sta v prvi vrsti poskrbela predsednik organizacijskega odbora pri OOO Murska Sobota David Šebjan in predsednik Cehovskega društva kovačev Slovenije Alojz Vrbnjak.

Vsi udeleženci 3. srečanja kovačev.

Prvo srečanje kovačev Slovenije je bilo na pobudo **Alojza Vrbnjaka**, katerega obrtniška pot se je pred skoraj štiridesetimi leti začela v Ljutomeru, in **Janeza Globočnika** pred dvema letoma na Jezerskem z udeležbo trinajstih kovačev. Lani, ko je bilo srečanje v Pekrah, je bilo ustanovljeno tudi cehovsko društvo kovačev, katerega predsednik je postal Alojz Vrbnjak. »Na ustanovnem zboru je bilo okoli 40 podpornikov društva, danes je članov nekoliko manj, a se število konstantno povečuje,« z zadovoljstvom ugotavlja Vrbnjak.

Njegova največja želja, da bi bila prireditel v pokrajini, kjer je napravil prve obrtniške korake, se mu je izpolnila prvo nedeljo v mesecu juniju, zato je kar žarel od sreče, ko je v Rakičanu srečeval svoje številne rojake in stanovske kolege ter z njimi poklepetal in izmenjeval dolgotrne kovaške izkušnje.

Na srečanju slovenskih kovačev je bilo kaj videti in doživeti. Na štiriindvajsetih ognjiščih je v živo kovalo okoli 35 kovačev. Vsak se je izkazal na lasten, pristen način. Ob predsedniku društva, ki je prikazal najbolj klasično kovanje železa, je obiskovalce s kovaškimi veščinami »razvajal« še **Janez Mir** iz Grabonoša (OOO Gornja Radgona), ki je med drugim okoval leseno kolo, posebno pozornost je pritegnila peterica članov društva slovenskih podkovnih kovačev, pod vodstvom predsednika **Marjana Štampka** z Gmajne v občini Krško. S podkovanjem konjev se ukvarjajo že vrsto let, prihajajo pa iz dolenskega, štajerskega, koroškega in prekmurskega območja. »Naš poklic je diskriminiran, kovačev ni, ustreznega izobraževalnega sistema nimamo, tudi podpore države ni, zato kmalu tovrstnega opravila ne bo znal opravljati nihče,« je bil kritičen Štampke, ki pa s svojo eki-

po trmasto vztraja in ljubiteljsko nadaljuje stoletno tradicijo podkovskega kovaštva.

Srečanja se je s svojimi kovaškimi izdelki udeležil tudi najstarejši prekmurski kovač, 80-letni **Franc Franko** iz Puconcev, ki se je kovaštva začel učiti davnega leta 1954, obrtno delavnico pa je odprl petnajst let pozneje. Franko je upokojen, a se ukvarja z izdelovanjem drobnih kovinskih predmetov kot dopolnilnim zasebnim delom, pomagata mu soproga Ana in občasno tudi vnuk Tadej.

Svoj kotiček so na srečanju kovačev našli tudi najmlajši, ki so pod vodstvom **Mladenke Šarkezi** že izdelane kovaške podkve dodatno okrasili s poslikavami.

Udeleženci 3. vseslovenskega srečanja kovačev so se po prejemu priznanj razšli v veselem razpoloženju in z zagotovilo, da se znova dobijo prihodnje leto, predvidoma na Jesenicah.

N. Š.

Zbrane so ob začetku srečanja v Rakičanu nagovorili Vlado Mandič, predsednik OOOZ Murska Sobota, Alojz Buček, član upravnega odbora OZS, Robert Celec, direktor RIS, in Aleksander Jevšek, župan MO Murska Sobota.

Franc in Ana Franko.

Predsednik Cehovskega društva kovačev Slovenije Alojz Vrtnjak je prikazal klasičen način kovanja.

Podkovski kovači svarijo, da kmalu ne bo več nikogar, ki bi znal »preobuti« konja.

Janez Mir pri okovanju lesenega kolesa.

Otroci so s poslikavami krasiли podkve.

SEKCIJA PLASTIČARJEV

Uspešno strokovno srečanje plastičarjev

Sekcija plastičarjev pri OZS je sredi junija organizirala dvodnevno strokovno srečanje svojih članov. Po nekaj letih so se ponovno srečali v Beli krajini. Poleg številnih strokovnih tem so s predavanji obdelali tudi splošne poslovne teme, manjkali pa niso niti nasveti za boljše odnose v podjetjih, ogled lokalnega podjetja Folex d. o. o. in prijetno strokovno druženje.

Zbrane sta uvodoma pozdravila **Milan Škapin**, predsednik Sekcije plastičarjev pri OZS, in **mag. Tatjana Adlešič**, predsednica OOO Metlika. Izrazila sta zadovoljstvo, da plastičarji učinkovito negujejo tradicijo svojih strokovnih srečanj, ki so odlična oblika strokovnega povezovanja v stanovski organizaciji. Tudi tokrat je srečanje ob dobrih kakovostnih temah in kar 26 prijavljenih izvrstno uspelo.

Sklop predavanj se je začel s strokovno delavnico, v kateri je **Ajda Pleterski**, vodja pravne službe Gorenje Surovina d. o. o., povzela v lanskem in letošnjem letu aktualno temo in nove obveznosti, ki jih prinaša novela Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo in spremembe predpisov. Ti vzpostavljajo obveznosti tudi za podjetja, ki ne dosega-jo predpisanega praga 15 ton embalaže dane na trg v RS.

Nadaljevali so s poslovnimi vsebinami, kjer je **mag. Nina Scortegagna Kavčnik**, vodja svetovalnega in izobraževalnega centra OZS, obdelala temo Ko vas obišče delovni inšpektor in izpostavila, kaj vse mora obrtnik podjetnik vedeti in kako se pripraviti za obisk delovnega inšpektorja.

V sklopu dvodnevnih predavanj je bil največji poudarek predvsem na stroki.

Beseda je tekla o kombinaciji materialov, ki so pogoj za reciklažo, o naprednih dodatkih, ki omogočajo nove lastnosti plastike, o modifikaciji reciklatov in »virgin« materialih s pomočjo karakterizacijskih metod. Predavala sta specialisti s tega področja **mag. Silvester Bolka** in **Janez Navodnik** s Fakultete za tehnologijo polimerov, Slovenj Gradec. Opis primerov na področju preskušanja polimerov pa sta predstavila strokovnjaka iz podjetja Lotrič Certificiranje d. o. o. **Andrej Apolonio**, dipl. inž. metal. in **Mitja Lotrič**, direktor podjetja.

V skladu s tradicijo so plastičarji obiskali tudi lokalno podjetje Folex d.o.o. iz Metlike, ki se ukvarja z izdelavo embalaže iz folije in papirja ter tiskom in

grafičnim oblikovanjem. V nadaljevanju so udeleženci najprej ponovno sedli v šolske klopi Osnovne šole Bistra buča na Radovici pri Metliki in se spomnili ali spoznali, kako je pouk potekal pred 60 in več leti. Pred klečanjem v kotu in učiteljevo šibo so na koncu družno pobegnili še na degustacijo vin in večerjo s prijetnim strokovnim druženjem, ki je potekalo v Kleti Šturm na Sveti Ani pri Metliki.

Dogodek se je uspešno končal z aktivno delavnico Podjetje smo ljudje, kjer je **Saša Einsiedler**, mentorica za osebni in poslovni uspeh, zbranim pojasnila, kako motivirati zaposlene in doseči večjo pripadnost podjetju.

ANTON ŠIJANEC

Usposobljenost kadra vedno pomemben kriterij

Kdor veliko potuje, se bo zagotovo strinjal s trditvijo, da je sosednja Avstrija v samem vrhu glede urejenosti in čistoče. Naj gre za hotelske nastanitve, gostinske lokale, javne toaletne prostore, mestne ulice, pisarne ... Povsod se opazi njihova pregovorna »pošlihtanost« in to, da urejenemu in čistemu okolju še vedno pripisujejo zelo velik pomen.

Za razliko od večine evropskih držav, ki so tudi na področju higiene na račun zniževanja stroškov deloma podlegle »liberalizaciji«, se naši severni sosedje svojim visokim kriterijem niso odrekli. Kako so to dosegli in zadržali, je bilo predstavljeno na letošnji okrogli mizi za naslovom Normativi in izobraževanje v čistilnem sektorju, ki jo je organiziralo avstrijsko čistilno združenje konec junija na Dunaju.

Najprej – Avstrija ima tudi na področju čiščenja objektov že leta vzpostavljeno redno poklicno (vajeniško) in mojstrsko izobraževanje, s čimer imajo zagotovljen visoko usposobljen in strokoven kader, ki je že v preteklih letih zagotavljal visoko raven čistoče. Z uvedbo prostega pretoka storitev znotraj Evropske unije pa se je pred leti izkazalo, da so čistilne storitve na avstrijskem trgu, predvsem na področju javnih naročil, začela prevzemati nemška podjetja, ki so bila z manj usposobljenim kadrom cenovno ugodnejša. Hkrati z zniževanjem cen se je zniževala tudi kakovost očiščenih prostorov. Mnogo javnih naročnikov se ni strinjalo z zniževanjem ravni storitev, zato so iskali način, kako zadržati visoko raven in hkrati ne omejevati konkurence. Ob soglasju države so delodajalci in sindikati leta 1990 v kolektivno pogodbo za čistilni sektor vključili obvezno uporabo standardov Ö-NORM za pisarne, s katerimi so bile opredeljene maksimalne kvadrature prostorov, ki ih lahko očisti čistilni delavec v določenem časovnem obdobju. Z leti in z uvedbami novih čistilnih postopkov so se standardi spreminjali, vse do danes, ko je od januarja 2017 v veljavi Ö-NORM D 2050, sprejeli pa so tudi splošne določbe za čiščenje površin iz različnih materialov Ö-NORM D2210.

Avstrijsko čistilno združenje je udeležencem strokovnega dogodka z naslovom Normativi in izobraževanje v čistilnem sektorju predstavilo tudi Čistilno akademijo.

Pri javnih naročilih so šli Avstrijci še nekoliko dlje. Kot pomemben kriterij za izbiro najprimernejšega izvajalca je v vseh javnih naročilih s področja čiščenja usposobljenost kadra. To ponudniki izkazujejo s spričevali, mojstrskimi izpiti in potrdili o opravljenih usposabljanjih zaposlenih delavcev, ki morajo ustrezati standardom Ö-NORM D2040.

Vzporedno z normativnimi ureditvami imajo v Avstriji odlično urejene tudi pogoje za usposabljanje čistilnega osebja. Na Dunaju je bila v ta namen ustanovljena Čistilna akademija, kjer so v stavbi velikosti 1600 m² poleg predavalnic povsem opremljeni prostori, od hotelskih, bolnišničnih in operacijskih sob, kuhinj, savn, fitnessov ... do vagona podzemne železnice, kjer se bodoče čistilno osebje poleg seznanjanja s teorijo tudi praktično usposablja za različna čistilna opravila. Akademija je zasedena s slušatelji 85-odstotno 6 dni v tednu skozi vse leto.

Izmenjava dobrih praks v čistilnem sektorju med posameznimi državami in uvajanje najboljših v evropski pravni red je tudi ena od pomembnih nalog evropske čistilne asociacije EFCE/FENI, ki si je

Slušatelji imajo na akademiji za učenje na voljo številne površine. Med drugim tudi vagon dunajskega metroja.

Tudi »poligon« talnih površin je namenjen učenju čiščenja različnih talnih oblog.

v letošnjem letu zadala nove sveže cilje. Na skupščini na Dunaju sta bila sprejeta nov statut in nova interna pravila, predstavila pa se je tudi nova direktorica, ki je predstavila vizijo in strategijo kako čim boljše zastopati članice in čistilni sektor v Evropi.

M. R.

ODDAJANJE NEPREMIČNIN TURISTOM

Urejene naj bodo tudi formalnosti

Letni statistični podatki Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2017 kažejo še eno izjemno turistično leto v Sloveniji. Slovenski turizem že četrto leto zapored beleži povečano rast prihodov in prenočitev. Glede na povečano povpraševanje po nastanitvah se vedno več ljudi Slovencev odloča za oddajanje nepremičnin v turistične namene. Kakšne so zahteve za oddajanje sob in apartmajev, predstavljamo v nadaljevanju.

Turistični nastanitveni objekti so lani naštel več kot 4,9 milijona turističnih prihodov in 12,6 milijona turističnih prenočitev. Turizem je v Sloveniji v letu 2017 ustvaril 3,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), z upoštevanjem širših vplivov pa 11,9 odstotka BDP-ja. Ob tem je neposredno zagotavljal 31.000, skupno pa 101.500 delovnih mest, kaže poročilo turistične organizacije World Travel and Tourism Council (WTTC). V letu 2018 naj bi se ta prispevek povečal za 6,1 odstotka na 1,5 milijarde evrov. Do leta 2028 naj bi bila povprečna letna rast 4,1-odstotna, dosežek ob koncu tega obdobja pa 2,24 milijarde evrov oziroma štiri odstotke skupnega BDP-ja.

Vsi našeti podatki in potrebe trga kažejo na povečano povpraševanje po nočitvah v turističnih nastanitvenih objektih, zato se vse več Slovencev odloča za oddajanje nepremičnin v turistične namene, saj jim ta dejavnost prinaša dodaten zaslužek.

Vpis v Poslovni register

Dejavnost oddajanja nepremičnin v turistične namene za krajši čas sodi po Standardni klasifikaciji dejavnosti v ka-

tegorijo 55, gostinske namestitvene dejavnosti, podkategorija pa je izbrana na podlagi vrste nastanitvenega obrata (na primer 55.100 hotel, 55.201 koča, 55.202 turistična kmetija, 55.203 sobe in apartmaji).

Ker je v zadnjem času zaznati največ zanimanja po dejavnosti oddajanju sob in apartmajev, bomo le to v nadaljevanju podrobno predstavili. Dejavnost se lahko opravlja znotraj različnih registracijskih oblik, znotraj katerih veljajo različna pravila, najpogostejši pa sta sobodajalec in samostojni podjetnik.

• **Samostojni podjetnik (s. p.), družba z omejeno odgovornostjo (d. o. o.) in druge oblike po Zakonu o gospodarskih družbah:**

– Vpis ali doregistracijo dejavnosti na že obstoječi firmi se uredi na različne načine: z oddajo vloge na VEM točki, od doma preko digitalnega potrdila na portalu E-vema ali preko notarja;

– Mesečni prispevek za s. p. znaša: »Popoldanski«: 33,90 (PIZ) + 34,37 (ZZ) = 68,27 evra ali »Redni«: min 372,91 evra (maj 2018).

• **Sobodajalec po Zakonu o gostinstvu:**

– Zasedenih ima lahko največ 150 dni v letu (v kolikor preseže, se more preoblikovati v drugo obliko, na primer v s. p.);

– Oddaja lahko največ 15 ležišč (te morajo predstavljati seštevek dodatnih in fiksnih ležišč);

– Vpiše se osebno na AJPES-u ali pošlje na AJPES obrazec Prijava sobodajalca, ki je objavljen na spletni strani AJPES-a;

– Prispevek znaša 28,07 evra mesečno.

• **Dopolnila dejavnost na kmetiji po Zakonu o gostinstvu:**

– Registrski organ: Upravna enota;

– Vpis: vloga za izdajo odločbe za opravljanje dejavnosti se odda na pristojni upravni enoti (pogoji: registrirano kmetijsko gospodarstvo, 2 ha travnika ali 1 ha njiv, nudenje lokalno pridelane hrane – vsaj 50 %, max. 30 ležišč ...);

– Turistična kmetija je blagovna znamka.

• **Društva (Zakon o društvih):**

– Registrski organ: upravna enota;

– Sem sodijo največkrat razna planska društva, ki oddajajo koče.

Posebej opozarjamo še na dejstvo, da v kolikor je naslov sobodajalca ali samostojnega podjetnika drugačen od naslova nastanitvenega obrata, more biti ta **nastanitveni obrat v Poslovnem registru Slovenije vpisan kot poslovna enota.**

FURS

Ko uredite registracijo in ste vpisani v Poslovni register Slovenije, je potrebno določene stvari urediti še na Finančni upravi RS:

– Sporočiti jim je potrebno način obračunavanja odhodkov (»normiranec« ali »dejanski«).

– Potrebno se je registrirati vsaj kot atipični DDV zavezanec, če oddajate nepremičnino na portalih, kot so AIRBNB, Booking, Tripadvisor ... (vloga DDV-P2).

– Potrebno je davčno potrjevati vse račune za goste, ki pridejo preko prej omenjenih portalov, kljub temu, da gre za transakcijo na bančni račun. Podlaga za to je 4. odstavek 2. člena ZDAVPR, ki govori o indirektnem plačilu (gost-Airbnb-gostitelj).

Drugi pogoji

Pri opravljanju dejavnosti oddajanja nepremičnin turistom pa je potrebno izpolnjevati še določene druge pogoje:

– Urediti je potrebno **kategorizacijo nastanitvenega obrata**. Samooceno lahko opravite sami do treh zvezdic na spletni strani <http://kategorizacija.slovenia.info>. Kategorizacijo za 4 ali 5 zvezdic opravljajo za to pristojni kategorizatorji.

Na podlagi narejene kategorizacije je potrebno **označiti objekt s tablo**, predpisano s Pravilnikom o kategorizaciji nastanitvenih obratov.

– Pridobiti je treba **uporabno dovoljenje** (pozanimajte se na pristojni Upravni enoti).

– **Soglasja solastnikov** večstanovanjskega objekta: Za opravljanje dejavnosti mora etažni lastnik pridobiti soglasja solastnikov, ki imajo več kakor tri četrtine solastniških deležev, vključujoč soglasja etažnih lastnikov vseh posameznih delov, katerih zidovi ali stropi mejijo z njegovo stanovanjsko enoto (3. odstavek 14. člena Stanovanjskega zakona).

– Registriran sobodajalec mora dokazati **lastninsko ali razpolagalno pravico** nastanitvenega objekta, ki se bo oddajal.

– Zagotoviti mora **splošne pogoje** (požarno varstvo, ustrezna označenost objekta, objava cenika).

– Izpolnjevati **posebne pogoje** (Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti).

– Obvezen je vpis nastanitvenega obrata v **Register nastanitvenih obratov** (AJPES).

– Obvezna je **prijava in odjava gostov** (e-gost in fizična knjiga gostov v dosednji obliki sta ukinjena, prijava in odjava se vrši preko aplikacije E-turizem).

– Plačevanje turistične takse občini, v kateri leži nastanitveni objekt.

– Plačevanje avtorskih pravic (RTV, SAZAS, ZAMP, IPF ...).

Če se v nastanitvenem obratu opravljajo še druge storitve, je potrebno poskrbeti, da izpeljujete pogoje tudi teh dodatnih storitev (npr. nudenje hrane za seboj potegne vzpostavitev notranjega nadzora, ki mora biti vzpostavljen na osnovah HACCP sistema ter popis alergenov, registracijo živilskega obrata na pristojno enoto Uprave RS za varno hrano, varstvo rastlin in živali ...).

MAG. VESNA MAVER, OOOZ TOLMIN

DOBRODELNA AKCIJA POLAGALCEV TALNIH OBLOG

Tokrat v Beli krajini

Podjetje HGtrade, član Skupine Helios že deseto leto zapored po koncu šolskega leta organizira posebno donatorsko akcijo preнове parketnih površin v vrtcih. Letos je na vrsti Vrtec Črnomelj. V akciji je sodelovalo tudi osem članov Sekcije polagalcev talnih oblog pri OZS.

»Parketarji« se radi udeležujejo dobrodelnih akcij. Mnogi med njimi sodelujejo že od vsega začetka. Fotografija je z lanske akcije, ko so obnovili talne površine vrtca v Beltincih.

Že deset let zapored poteka dobrodelni projekt, v katerem talne obloge v vrtcih po vsej Sloveniji dobivajo lepšo podobo. Letos je podjetje HGtrade v sodelovanju s Sekcijo polagalcev talnih oblog pri OZS prenovila okrog 200 m² parketnih površin v štirih igralnicah Vrtca Otona Župančiča v Črnomlju, ki ga je nedavno prizadelo tudi neurje s točo.

Pri delu so uporabljali parketne lake Chromoden, ki so izdelani v Skupini Helios, trži pa jih podjetje HGtrade. Narejeni so na vodni osnovi in zato okolju in zdravju prijazni, hkrati pa izstopajo tudi po svoji izjemni odpornosti na obrabo in udarce. Laki Chromoden tako zagotavljajo čudovit izgled parketnih površin tudi v šolskih igralnicah in športnih dvoranh, kar se je pokazalo tudi po uspešno opravljeni letošnji akciji v Vrtcu Otona Župančiča v Črnomlju.

Vrtec, ki potrebuje prenovu parketnih površin, vsako leto poišče **Darija**

Medved iz podjetja HGtrade, ki je tudi pobudnica in organizatorica projekta. Za njeno prizadevno delo ji je Sekcija polagalcev talnih oblog pri OZS ob zaključku letošnje dobrodelne akcije podelila Posrebno priznanje OZS.

E. M.

SODELUJOČI PARKETARJI V HUMANITARNI AKCIJI ČRNOMELJ 2018:

- Srša, d. o. o. iz Beltincev,
- Franc Ribič, s. p. iz Kamnice,
- Zlatko Vozlič, s. p. z Vidovice,
- Boris Mahne, s. p. iz Šoštanja,
- Miroslav Turšič, s. p. iz Begunj pri Cerknici,
- Luka Škulj, s. p. iz Ljubljane,
- Jože Radoš, s. p. iz Suhorja,
- Asmir Halilović, s. p. iz Krškega.

Logaška zbornica soustvarjala podjetniški dogodek leta na Obali

Na koprski Fakulteti za management je 29. maja 2018 že deveto leto zapored potekal festINNO – podjetniški dogodek leta na Obali, ki združuje zabavo in inovativnost. FestINNO 2018 je gostil več kot 20 strokovnjakov in predstavnikov 15 ustanov podpornega okolja, obiskalo pa ga je več kot 300 udeležencev. Osrednji dogodek je bilo odprtje prvega podjetniško-inovacijskega laboratorija v akademski sferi INNOLab. Dogodek je soustvarjala tudi OOO Logatec kot partner Interreg projekta NUVOLAK2.

Sklepi del dogodka s podelitvijo nagrad.

V štirih sklopih je bilo izvedenih več kot 20 delavnic, okroglih miz, predavanj, razprav ali predstavitev z domačimi in tujimi predavatelji, izkušnjimi podjetniki, kreativnimi študenti in drugimi praktiki. Rdeča nit vseh so bili sodobne teme in izzivi, povezani s podjetništvom: 3D-tiskanje, intelektualna lastnina, kriptovalute, blockchain tehnologije, blagovne znamke, poslovni modeli, socialno in trajnostno podjetništvo, pravni vidiki in pasti spletnih strani, ustvarjalnost, virtualna in obo-

gatena resničnost, internacionalizacija poslovanja ...

Udeleženci delavnic dizajnerskega razmišljanja, ki jo je vodila **Anna Tirindelli** z beneške univerze Ca' Foscari, so s pomočjo pedagoških in strokovnih mentorjev reševali konkretne poslovne izzive ter spoznali načine, kako z metodo dizajnerskega razmišljanja problem pretvoriti v odlično idejo. Na delavnicah o socialnem podjetništvu in inovacijah sta **dr. Bojan Mevlja** in **dr. Mitja Štefančič** udeležencem predstavila principe socialnega pod-

jetništva v teoriji in praksi, ki si prizadeva za ustvarjanje javnega dobrega in se na družbeni problem odzove z inovativno rešitvijo, ki vodi v razvoj podjetja. **Matej Peršolja** iz podjetja Protectus je govoril o pomembnosti in načinu testiranja trga. Poudaril je, da vse preveč mladih podjetnikov na začetku karijerne poti daje prevelik poudarek le končnemu produktu, ob tem pa opozoril, da so analiza konkurence, identifikacija potencialnih kupcev in določanje ciljnega trga ključni elementi za načrtovanje marketinških dejavnosti in oblikovanje poslovnega načrta. **Dr. Aleš Pustovrh**, profesor na ljubljanski Ekonomski fakulteti in soustanovitelj ABC pospeševalnika, je na podlagi študije primera Facebook predstavil in pojasnil načela pospešene rasti startupov. **Guerino Lanci** je skozi svoje dolgoletne izkušnje na področju hotelirstva, predstavil priložnosti in izzive, ki jih ponuja digitalizacija: enormne baze podatkov, sistemi rezervacije nastanitvev, produkti »dynamic packaging« in »hotel swaps«, plačevanje turističnih storitev s pomočjo blockchain tehnologij.

Dr. Benjamin Lesjak je glede GDPR predstavil nekatere primere in rešitve na

PODJETNIŠKA TRŽNICA

Dopoldanski del dogajanja je popestrila tudi podjetniška tržnica, ki jo je organizirala Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec in na kateri so gostili številne lokalne, regionalne, nacionalne in čezmejne organizacije, ki tvorijo podjetniško in inovativno podporno okolje: Primorska gospodarska zbornica, Aries – posebno podjetje Trgovinske zbornice iz Trsta (Aries Azienda Speciale Camera Commercio Venezia Giulia), Območna obrtno-podjetniška zbornica Koper, Univerzitetni inkubator Primorske, Slovenski poslovni točki – SPOT Svetovanje obalno-kraške regije ter SPOT Svetovanje osrednjeslovenske regije, Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec in Karierni center Univerze na Primorskem.

Osrednji dogodek FestINNA 2018 je bilo odprtje prvega podjetniško-inovacijskega laboratorija v akademski sferi INNOLab, ki je namenjen spoznavanju in delu z novimi tehnologijami.

tem področju za mala start-up podjetja, ki poslujejo prek interneta. Strokovnjak za digitalni marketing in delovanje spletnih trgovin **Blaž Zavrl** je predstavil vlogo, pomembnost in aktivnosti digitalnega marketinga v delovanju in poslovanju podjetij, njegove izzive, priložnosti in pasti, pa tudi prihodnji razvoj in trende. Udeleženci delavnice na temo pitchinga so s pomočjo izumitelja Bee Boxa (to je orodje, ki ekipe in posameznike vodi skozi celoten inovacijski proces, od empatije do poslovnega pitchinga) **Joeryja Schotanusa** oblikovali strukturo pitcha, ki najbolj ustreza podjetniški zgodbi.

Osrednji dogodek Festinna 2018 je bilo odprtje prvega podjetniško-inovacijskega laboratorija v akademski sferi INNOLab. Namenjen bo spoznavanju in delu z novimi tehnologijami, kot so 3D-tiskanje, virtualna in obogatena resničnost, snovanju inovativnih marketinških praks, delu in učenju z metodo dizajnerskega razmišljanja ter drugim sodobnim pristopom, ki jih na Fakulteti za management poučujejo v okviru predmetov s področja podjetništva. INNOLab je zasnovalo podjetje Marchitekt v sodelovanju z Zavodom za oblikovanje prostorske izkušnje Iksiks. Slednji je inkubiranec UIP Primorske in je bil z idejo o optimizaciji uporabniške izkušnje v prostoru finalist natečaja Podjetna Primorska 2017. Kreativno učilnico INNOLab so slovesno odprli državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo **mag. Aleš Cantarutti**, prorektor Univerze na Primorskem **dr. Štefko Miklavič**, dekan Fakultete za management **dr. Matjaž Novak** in **dr. Mitja Ruzzier**, vodja prireditve Festinna ter vodja projekta NUVO-

LAK2, v okviru katerega je bil INNOLab tudi zasnovan in ustvarjen.

Sledila je delavnica, ki je bila namenjena predvsem osnovnošolcem in srednješolcem in na kateri so se poigrali v svetu finančne matematike in skozi igro iskali pot do svoje finančne svobode. **Matevž Malej** jim je predstavil različne načine, kako lahko zaslužimo denar. **Dr. Elizabeta Zirnstein** je udeležencem predstavila osnovne vidike intelektualne lastnine ter storitve, ki so jim na voljo v okviru Centra za razvoj in prenos znanja. **Andrej Žužek**, ustanovitelj in direktor podjetja Intri, je udeležencem predstavil razvoj 3D-tehnologij, ki so ena najbolj dinamičnih panog zadnjih nekaj let. Skozi projekte z različnih področij (razvoj novih izdelkov, izdelava prototipov za Kick-starter, modeli za medicino in protetiko, arhitekturne in interaktivne makete) so udeleženci spoznali široko uporabo 3D-tiskalnikov in skenerjev v poslovnem svetu. **Sebastjan Rosa** je predstavil program Erasmus za mlade podjetnike, postopke za vključitev vanj ter primer dobre prakse mladega podjetnika, ki je opravil podjetniško usposabljanje pri izkušenem podjetniku v tujini. Od pod-

jetij se pričakuje, da družbo obveščajo o ključnih dejavnih svojega uspeha in tako prevzamejo odgovornost. Znanstvenike v zadnjem času tudi zanima, kako učinkovito podjetja upravljajo odnose z vlagatelji. Na to temo so razpravljali udeleženci delavnice *Inovacije in finančno komuniciranje: upravljanje odnosov z vlagatelji v času socialnih omrežij*, ki jo je vodil profesor **Maurizio Massaro** z Univerze v Vidmu. Na predavanju z naslovom Varnost na spletu je dr. Benjamin Lesjak dal številne napotke za odgovorno uporabo spletnih družbenih omrežij. V novoodprti kreativni učilnici INNOLab je bil še Karierni dan.

Veliko zanimanja je bilo tudi za aktualno razpravo o kriptovalutah, kjer se je v zadnjem letu in pol veliko pisalo in govorilo. Kriptosvet je medtem na prelomnici. Moderator **Blažej Kupec** je z **Žigom Lukšem** iz Futourista, z Janezom Kravcarjem iz podjetja ICONOMI in z **dr. Petrom Mercem** iz Lemur Legal debatiral o tem ali bodo omenjeni podjetniki uspeli s svojimi projekti in tako dokazali, da nov finančni instrument dejansko deluje, ali lahko pričakujemo, da bodo cene kriptovalut v prihodnjem letu padle ali rasle, kaj bodo na vse skupaj povedali regulatorji. Okrogla miza je tudi zaokrožila program delavnic letošnjega FestINNA.

Češnja na torti pa je na FestINNU tako kot vsako leto zaključni dogodek, na katerem se zabavajo, ocenjujejo, izbirajo, nagrajujejo. Razglasili so tri najboljše poslovne modele, ki so nastali med študijskim letom pri predmetih s področja podjetništva. Tekmovanje je bilo čezmejno, skupine finalistov so bile mednarodno obarvane iz Slovenije in iz Italije. Zaključni dogodek je glasbeno obogatila **Lea Sirk**.

KSENIIJA ŠTRANCAR, DEJAN ŠRAML

Progetto di cooperazione transfrontaliera finanziato dall'Unione europea e dalla Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia e dalla Regione Lombardia

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Co-finanziato dal Programma Operativo Regionale FESR 2014-2020

Progetto NUVOLAK2 je sofinanciran v okviru programa Interreg Italija-Slovenija 2014–2020 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Povezani med prvimi, že 50 let!

Prešerno vzdušje je vladalo med zbranimi, ki so se sredi junija srečali v slavnostni dvorani s prečudovitim razgledom na domači kraj. Ta človeka lahko navdihne le s širokimi in drznimi mislimi in te so nedvomno imeli tudi kranjski obrtniki, ki so pred pol stoletja v Kranju ustanovili Združenje samostojnih obrtnikov in s tem uspešno povezali svoje interese. Danes njihova stanovska organizacija še vedno uspešno deluje in zvesto skrbi za svoje člane. Njen pogled pa že zdavnaj presega okoliške gore. Aktivno se povezujejo s tujino, še največ s kolegi iz Avstrijske Koroške, s katerimi skupaj oblikujejo tudi zelo uspešen klub mladih obrtnikov in podjetnikov.

Visoki jubilej OOO Kranj so počastili številni gosti iz vrst domačih in tujih sorodnih organizacij ter domače zbornice. Zbranim so gostitelji predstavili zgodovinski presek in razvoj obrti na Kranjskem ter orisali razloge za stanovsko povezovanje.

Uvodoma je goste pozdravil **Ludvik Kavčič**, predsednik OOO Kranj. V svojem nagovoru je izpostavil, da je bila ustanovitev združenja pred pol stole-

tja odgovor na takratno nerazumevanje podjetništva. Povezani so že takrat lažje dosegali boljše pogoje poslovanja, hkrati pa to še vedno ostaja eden od najpomembnejših motivov za delo zbornice. Povezani za višjo uspešnost, spoštovanje in upoštevanje, prav slednje pa je danes še kako pomembno, saj ni dovolj, da te poslušajo, važno je, da te tudi slišijo.

Kranjska zbornica svoje člane združuje v dvanajstih strokovnih sekcijah, redno pa se srečujejo tudi na strokovnih in drugih izobraževanjih ter delavnicah, ki jih letno pripravijo preko trideset. Imajo svoje lastno glasilo, organizirajo skupinske sejemske nastope za člane, odprli pa so tudi svojo pisarno

OOO Kranj je letos podelila skupaj kar 80 jubilejnih priznanj. Za najdaljšo tradicijo so jih prejeli Urarstvo Drago Šegregur, s. p. za 80 let delovanja, Žično pletilstvo Robert Aleš, s. p. za 60 let delovanja, Biomasa Ovsenik, d. o. o., Preša, d. o. o. in Jožef Jerič, s. p. za 50 let delovanja ter Iropplast, d. o. o., Steklarstvo Jakob Bugar, s. p., Gostilna Benedik Mihelič Boštjan, s. p. in Šenk trade, d. o. o. za 40 let delovanja, preostali jubilarci pa so jih prejeli še za 30, 20 in 10 let delovanja v obrti in podjetništvu.

na Kitajskem, ki išče in posreduje posle za naše podjetnike. Usmerjeni so v mlade in mala podjetja, odlično sodelujejo s Slovensko gospodarsko zvezo iz Celovca, s katero razvijajo tudi čezmejni projekt Connect SME Plus, z Gimnazijo Franceta Prešerna pa organizirajo podjetniške krožke po osnovnih šolah, kjer mlade seznanjajo s podjetnostjo. Njihova vrata so stalno odprta članom, ki iščejo pomoč pri kreditiranju, nasvetih z različnih področij, pomoči pri pripravi dokumentacije ter pravne, davčne in druge nasvete.

Ludvik Kavčič, predsednik OOO Kranj, Daniela Žagar, direktorica OOO Kranj, in Branko Meh, predsednik OZS, ob podelitvi priznanja Zlati pečat OZS, ki ga je naša krovna organizacija podelila OOO Kranj ob njenem visokem jubileju.
(Foto: T. Čebren)

SEŽANA

Načrte za prihodnost je zbranim opisala **Daniela Žagar**, direktorica OOO Kranj, ki je poudarila, da potrebujejo še več znanja in sinergij. Niti znanost niti ekonomija niti politika ne zmorejo najti primernih rešitev za razvoj, če delujejo vsaka zase. Zbornica ima nalogo in priložnost, da poveže ustvarjalnost, ekonomsko učinkovitost in politično modrost, ki bo podpirala podjetniške ideje in ustvarjala pozitivno okolje. Verjame, da imajo teh kakovosti v zadostni količini in da bodo še naprej napredovali, saj uspeh danes zahteva vsega več, več iznajdljivosti, več strokovnega znanja, več poznavanja marketinga, zakonodaje in še marsičesa drugega.

Med načrti je omenila prenovu spletne strani, ustanovitev Kluba mladih podjetnikov in njegovo povezovanje s klubi preko meje. Pripravljajo spletno trgovino, ki je produkt lastnega znanja in jo bodo ponudili v uporabo tudi zunaj okvirov lastne zbornice, zelo pa si želijo tudi trgovin z obrtniški izdelki po Sloveniji. S projektom Connect SME Plus bodo povezali 40 podjetnikov z obeh strani meje, jih peljali na tuje trge in jih usposobili za internacionalizacijo. Obrtnikom in podjetnikom bodo pomagali tudi z nastajajočim mediacijskim centrom, za katerega že zbirajo vso potrebno dokumentacijo.

Zbrane je pozdravil tudi častni gost **Branko Meh**, predsednik OZS, ki je kranjskim obrtnikom in podjetnikom čestital za visoki jubilej, uspešno dosedanje delo in ambiciozne načrte za prihodnost. Izpostavil je pomembnost močnega in enotnega obrtno-zborničnega sistema in poudaril, da lahko le tako učinkovito prispevamo k urejanju čim boljšega poslovnega okolja in razvoju segmenta malih in mikro podjetij pri nas.

Slovesen trenutek so kranjski obrtniki in podjetniki izkoristili tudi za podelitev jubilejnih priznanj svojim članom za dolgoletno delo in članstvo v zbornici. Med njimi so tudi takšni, ki svoja podjetja negujejo že 40, 50, 60 in celo 80 let, na kar so vsi skupaj lahko izjemno ponosni.

ANTON ŠIJANEC

Evropska komisarka za promet poziva k akciji

Območno obrtno-podjetniška zbornica Sežana je v petek, 1. junija, gostila evropsko komisarko za promet mag. Violeto Bulc. Tema srečanja je bila predstavitev smernic prihajajoče finančne perspektive 2021–2027, o kateri trenutno potekajo pogajanja v Bruslju.

Komisarka podjetnikom in predstavnikom občin svetuje, da se na regionalni ravni podučijo o mešanih mehanizmi in garancijskih shemah, se med seboj povezujejo, predvsem pa naj vnaprej načrtujejo projekte in jih vključujejo v državne načrte.

Da je zdaj čas za razmislek o prihodnjih projektih, je evropska sekretarka za promet mag. Violeta Bulc odločno pozvala vse podjetnike in predstavnike občin, saj je prepričana, da bo Slovenija še naprej uspešno črpala evropski denar, čeprav se pri financiranju iz Bruslja obeta kar nekaj sprememb. »Preseči moramo strankarske interese. Obdobja planiranja se ne vežejo na obdobja vlad. Tako naloge lahko opravijo župani in podjetja,« je med drugim poudarila komisarka.

Slovenija in Estonija sta bili najbolj uspešni pri črpanju evropskega denarja in se vse bolj približujeta najbolj razvitim državam Evropske unije. Slovenija bo sicer iz kohezijskih skladov dobila devet odstotkov manj denarja, vendar pa prihaja novost – maksimalna stopnja sofinanciranja 70 odstotkov. Slovenija bo deležna 3,07 milijarde evrov nepovratnih sredstev.

Komisarka podjetnikom in predstavnikom občin svetuje, da se na regionalni ravni podučijo o mešanih mehanizmi in garancijskih shemah, se med seboj povezujejo, predvsem pa naj vnaprej načrtujejo projekte in jih vključujejo v državne načrte. »Zdaj je čas. V dveh naslednjih letih se bo določalo, kaj se bo delalo med letoma 2021 in 2027, potem se bo le izvajalo,« je še dodala in ob tem omenila sproščenih 109 milijonov evrov evropskega sofinanciranja drugega tira, ki so bili zamrznjeni v času referendumu.

Srečanja so se poleg obrtnikov in podjetnikov udeležili tudi predstavniki občin, ki so imeli za komisarko kar nekaj vprašanj. Komisarka je ob tem poudarila, da se bo potrebno v naslednjih letih drugače organizirati in začeti razmišljati kot razvita država, se povezovati – tudi čezmejno ter vse bolj upoštevati komercialne pogoje.

OOO SEŽANA

SPOT SVETOVANJE SAVINJSKA

Mreženje in izmenjava dobrih praks podjetnikov Savinjske in Zasavske regije

Torek sredi junija je bil namenjen ogledu dobre prakse podjetja HOBY LES, d. o. o. v Škofji vasi, v nadaljevanju pa mreženju ter izmenjavi dobrih praks med udeleženci dogodka v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Celje.

V drugem delu dogodka so udeleženci spoznali SPOT svetovanje Savinjska, se spoznavali in izmenjevali izkušnje.

Obisk v podjetju Hoby les v Škofji vasi.

Zjutraj je udeležence dogodka v svojem podjetju HOBY LES, d. o. o., sprejela direktorica in lastnica podjetja **Katarina Hohnjec**, ki je leta 2016 za uspešno nadaljevanje tradicije proizvodnje pohištva v družinskem podjetju in aktivno delovanje v različnih obrtniških in podjetniških skupinah prejela bronasti grb Mestne občine Celje. Predstavila jim je podjetje in povedala, da podjetje s štirinajstimi zaposlenimi v mizarstvu in šestimi prodajalnami s ponudbo re-promaterialov za poklicne in ljubiteljske mizarje, vloga največ truda v funkcionalnost in estetski videz pohištva, prilagojenega željam in potrebam kupcev. Poudarila je tudi pomembnost ekipe zaposlenih, pridobivanja znanja in željo, da z izdelavo pohištva po naročilu in nudenjem celostne storitve za kupca, od

svetovanja do montaže, prodrejo tudi na tuje trge. Zato so veseli vsake priložnosti za navezavo novih poslovnih stikov.

Po predstavitvi in ogledu podjetja ter kratki diskusiji, se je dogodek nadaljeval na sedežu SPOT svetovanje Savinjska na Območni obrtno-podjetniški zbornici Celje s predstavitvijo projekta SPOT in delovanjem podjetnic, o čemer je spregovorila predsednica sekcije podjetnic in obrtnic pri OOO Celje **Alenka Vodončnik**. Udeležencem iz obeh regij je predstavila njihove začetke, druženja, izvedene aktivnosti in cilje za prihodnost. Nadaljevanje dogodka je bilo namenjeno mreženju in izmenjavi dobrih praks, saj so se predstavila vsa prisotna podjetja in podjetniki. Bilo je zelo zanimivo, ker so bili iz različnih dejavnosti in so imeli priložnost izmenjati izkušnje ter

vzpostaviti nove stike.

Ignac Trobiš, podjetnik iz Celja, Grafotehna – TT, d. o. o.: »Bilo je odlično, saj smo se med seboj spoznali podjetniki iz različnih okolij. Sem pa na dogodku navezal že konkretne stike.«

Ursula Kantužer, s. p., podjetnica iz Celja: »Izredno prijetno in koristno je tako srečanje in tudi v prihodnosti si želim še podobnih dogodkov na ravni regij, saj sem spoznala nove ljudi in se že povezala z njimi.«

Mirko Mastnak, s. p., podjetnik in predsednik OOO Hrastnik: »Res je bilo enkratno. Bil sem zelo zadovoljen in menim, da bi moralo biti takšnih mreženj še več, da izmenjamo izkušnje in navežemo nove poslovne stike.«

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SPOT SVETOVANJE SAVINJSKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS ter SPIRIT Slovenija, javna agencija

Polž življenja in 70-letnica Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor

V parku pred Srednjo gradbeno šolo in gimnazijo Maribor je bila konec maja slovesnost ob postavitvi skulpture s simboličnim imenom Polž življenja in počastitvi 70. obletnice Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor.

Skulptura naj bi združevala staro in mlado in je v bistvu že združila di-jake omenjene šole s profesorji, gradbeniki, arhitekti in tudi z gradbenimi inženirji in tehniki Maribora, pobudniki tega projekta, ki so bili leta 1954 tudi pobudniki gradnje gradbene šole v Mariboru. Gradbeni šolski center je bil nato ustanovljen leta 1962. Ob slovesnosti so poleg ministra **Zdravka Počivalška** spregovorili še **Alenka Ambrož Jurgec**, ravnateljica Srednje gradbene

šole in gimnazije Maribor, **Andrej Fištravec**, župan Mestne občine Maribor, in **Stipan Mudražija**, predsednik Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor. Dogodka se je s strani Sekcije gradbincev pri OOO Maribor udeležil tudi član izvršilnega odbora **Stanko Kosi**.

BREDA MALENŠEK

Govorci na slovesnosti ob odprtju skulpture Polž življenja.

BO KAL POGNALO SEME?

Logaški obrtniki in podjetniki so bili v Črni gori, kjer so se srečali s predstavniki tamkajšnjega združenja delodajalcev. (Foto: Anton Kos)

Logaški obrtniki v Črni gori

V okviru programa izmenjave dobrih praks in odpiranja poslovnih priložnosti so se logaški obrtniki od 24. do 27. maja mudili v Črni gori. V Podgorici so se sestali s predstavniki tamkajšnjega združenja delodajalcev.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec ves čas išče stike, se vključuje v različne programe in spodbuja sodelovanje članov z organizacijami. Zdaj tudi preko projekta SPOT Svetovanje izmenjujejo dobre prakse in odpirajo poslovne priložnosti, ki lahko posameznikom olajšajo stike s tistimi, prek katerih lahko drugim trgov ponudijo svoje izdelke ali z njimi kako drugače poslovno sodelujejo. Podoben namen so zasledovali tudi tokrat. Združenje delodajalcev Črne gore je na domačem območju uveljavljena organizacija, tako so se našli na isti valovni dolžini. »Njihovi sogovorniki so bili mladi ljudje, odprti za izzive. Pripravili so predlog dogovora o poslovnem sodelovanju. V njem

so opredelili namen: pospeševanje bilateralnega in poslovnega sodelovanja med obrtniki in zbornicama podpisnicama. Dogovorili so se za formaliziranje stikov. Kaj bo iz tega, bo pokazal čas. Nekje je treba začeti, nadaljevanje pa je stvar dobre volje in prizadevanj obeh strani,« je povedal sovodja ekskurzije in podpredsednik logaške zbornice **Silvester Pivk**.

Agencija Leja Turizem je v sodelovanju s prizadevno funkcionarko logaške zbornice **Angelo Menart** pripravila zares bogat program, tako bogat, da skoraj ni bilo proste ure. Do Podgorice so potovali z letalom; nekateri celo prvič v življenju. Po odhodu z letališča so si ogledali mesto. Takoj naslednji dan dopoldne, so imeli že

omenjene pogovore na združenju. Zatem so se zapeljali do Skadrskega jezera in pot nadaljevali do Budve. Tretji dan je bil ogledno najbogatejši z vsemi znanimi znamenitostmi: Cetinjem, Lovčenom in Njegoši. Zadnji dan so se iz Budve prek Podgorice vračali domov.

»Člani logaške obrne zbornice pravzaprav radi potujejo v skupini. Tako so jih pred leti spodbudili za obisk Guče. To je bilo še povsem izletniško doživetje. No, potem pa so se vsako leto podali v eno od republik nekdanje skupne države, a je bil izletniški vidik vzporednega pomena. Vsakokrat so poiskali tudi poslovni smoter potovanja. Bilo je zanimivo. Letos se je za štiridnevno pot odločilo kar petdeset zainteresiranih,« je ponosen podpredsednik **Silvester Pivk**.

JANEZ GOSTIŠA, DEJAN ŠRAML

Spodbude za širjenje posla čez mejo

Na OOO Kranj so konec minulega meseca v okviru evropskega projekta Connect SME Plus objavili javno povabilo malim in srednje velikim podjetjem za vključitev v čezmejno šolo internacionalizacije. Ob tej priložnosti so pripravili tudi motivacijski dogodek, katerega namen je bil spodbuditi obrtnike in podjetnike, da se priključijo skupini slovenskih in avstrijskih podjetij na brezplačnem praktičnem usposabljanju za učinkovito in samostojno nastopanje na tujih trgih.

OOO Kranj je aprila letos začela izvajati projekt Connect SME Plus, ki je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija – Avstrija 2014–2020. Cilj projekta, kot je na motivacijskem dogodku konec minulega meseca povedala direktorica OOO Kranj **Daniela Žagar**, je pospeševanje čezmejnega poslovanja malih in srednje velikih podjetij v obmejnem območju, ki imajo tržno zanimive in inovativne proizvode in storitve in bi se želela izvozno aktivirati, vendar pa do sedaj niso bila v večji meri izvozno aktivna. OOO Kranj v projektu nastopa v vlogi vodilnega partnerja, v projektu pa sodelujejo še štirje partnerji, in sicer slovensko podjetje NETS, d. o. o., Slovenska gospodarska zveza iz Celovca, FH Joanneum (Univerza uporabnih znanosti) iz Gradca ter avstrijsko podjetje Trinitec IT Solutions & Consulting GmbH.

V okviru projekta se bo oktobra letos začela Čezmejna šola internacionalizacije, ki je sestavljena iz osmih modulov usposabljanja. Vsak mesec se bo predvidoma izvedel en modul, vsebina modulov pa pokriva osnove moderne internacionalizacije in čezmejnega poslovanja, strategije vstopa na čezmejni in globalni trg, medkulturni management, digitalno prodajo in marketing, inovativnost proizvodov in poslovno odličnost ter mednarodno komuniciranje. Vsak od navedenih modulov

obsega eno- ali dvodnevno izobraževanje s trenerjem, strokovnjakom izbranega področja, ter določeno število ur po sistemu e-učenja. Podjetja, izbrana za vključitev v čezmejno šolo internacionalizacije bodo imela na voljo tudi mentorja, ki bo spremljal podjetje pri vstopanju na tuj trg tudi po zaključenem usposabljanju. Ker je projekt financiran iz evropskih sredstev, je čezmejna šola internacionalizacije za udeležence brezplačna.

Udeležence torkratnega motivacijskega dogodka sta navdušila uspešna podjetnika z izkušnjami na tujem trgu. Svoji zgodbi o prvih korakih internacionalizacije sta z njimi delila **Emma Hočevar**, Conditus, d. o. o., in **Nik Vene**, NV Holders, d. o. o.

Emma Hočevar se je v posel s kremšniti podala leta 2009. Njeni načrti so bili z blejskimi kremšniti oskrbovati gostince v bližnji okolici. Glede na to, da si je poslovne prostore našla na platoju na mejnem prehodu Karavanke, se je dokaj hitro začela ozirati tudi na drugo stran meje. Priznava, da je neznanje jezika lahko težava, zato je sama zelo vesela, da je bila deležna pomoči in koristnih napotkov in nasvetov Slovenske gospodarske zveze iz Celovca. »Vsem, ki nameravajo na avstrijski trg, polagam na srce naj se obrnejo nanje. Nudijo pomoč, so dvojezični, znajo te usmeriti, ti svetovati. Vsaka pot se začne s prvim korakom in naš je bil

Javno povabilo za sodelovanje v **Čezmejni šoli internacionalizacije** s prijavnico je objavljeno na spletni strani www.sgz.st. Prijave so možne **do petka, 21. septembra**, OOO Kranj pa vabi obrtnike in podjetnike, ki želijo pridobiti znanje in navezati poslovne stike, predvsem z Avstrijo pa tudi z drugimi državami, da pokličejo na telefon: 04 28 18 314 ali pišejo na e-naslov: connect@oozkranj.com. V projektu bo sodelovalo 60 podjetij (po 30 iz Slovenije in Avstrije). Podjetja, ki ne bodo dobila prostega mesta, bodo objavljena k sodelovanju na poslovnih srečanjih ter h koriščenju individualnega svetovanja v okviru podjetja.

Z leve: Barbara Rupar in Danijela Žagar iz OOO Kranj, Nik Vene, NV Holders, d. o. o., in Ema Pogačar, Conditus, d. o. o.

na Slovensko gospodarsko zvezo,« je povedala Ema in dodala, da so se s svojimi izdelki najprej pojavili v manjših krajih ob meji, potem so pred štirimi leti vstopili v sistem, danes pa v okviru te trgovske verige pokrivajo že vso Avstrijo.

Zgodba Nika Veneta je, za razliko od Emine, bolj globalna. Njegovi napenjalci srajc namreč niso hitro pokvarljivo blago, kar je precejšnja omejitev pri blejskih kremšnitah, šamrolah in zavitkih. Nik je izdelek, ki ga danes že zelo uspešno trži, oblikoval in izdelal zaradi lastnih potreb. Po izdelavi prototipa je pripravil kampanjo, s katero je želel na Kickstarter, a je bil zavržen. Poskusil je preko druge platforme za množično zbiranje sredstev, a zbral precej manj od načrtovanega. Kljub temu ni obupal in še naprej verjel v svoj izdelek. »Vedel sem, da je izdelek dober, da ima kupce, potrebovali pa smo nekaj denarja in dober marketing,« je dejal Nik. Kickstarter si je pozneje premislil. Kampanja je bila uspešna, danes Nikove napenjalce za srajce pozna ves svet, vendar pa Nik pravi: »Ko si na Kickstarterju te gleda ves svet, mediji pišejo o tebi. Najtežje pa je, ko potem, ko je kampanja končana, ostaneš sam, in si na začetku.« Njemu je skupaj z ekipo, danes jih je že 15, uspelo. Njihovi napenjalci za srajce se prodajajo v šestih butikih z moško modo (dva sta v Sloveniji, dva na Danskem in dva v New Yorku), v lastni spletni trgovini in od spomladi tudi na Amazonu.

EVA MIHELIČ

Uspešno izvedeno 16. državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu

V soboto, 2. junija, je na igrišču golf Livada v Moravskih Toplicah potekalo že 16. mednarodno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu – SAMSUNG OPEN, ki sta ga pripravili OOO Murska Sobota in Pomurska gospodarska zbornica, v sodelovanju z Golf klubom Moravske Toplice.

Udeleženci 16. državnega prvenstva obrtnikov in podjetnikov v golfu.

Ekipno je med moškimi zmagala ekipa MODUL, d. o. o. iz Slovenj Gradca (**Jani Šribar** in **Vladimir Brezovnik**), pred ekipo MAP TRADE, d. o. o. (**Ivan Gajšek**, **Matjaž Pečovnik** in **Bojan Raušl**) in tretjevrščeno ekipo OP iz Murske Sobote (**Branko Avsec**, **Boštjan Kous** in **Ludvik Vereš**).

Rezultati posamezno (bruto moški): prvo mesto je osvojil Jani Šribar – 35 točk, drugo mesto je pripadlo Bojanu Raušlu – 29 točk in tretje mesto Boštjanu Kousu – 28 točk.

Med ženskami je prvo mesto pripadlo **Mariji Kampuš** – 20 točk, drugo mesto **Dragani Ždrale** – 16 točk in tretje mesto **Darinki Mlinarič** – 12 točk.

Med neto rezultati je v skupini A (HDCP do 11,4), je prvo mesto osvojil Ivan Gajšek – 36 točk, v skupini B (HDCP 11,5 do 19,9) Vladimir Brezovnik – 40 točk, v

skupini C (HDCP 20 do 54) pa **Leon Pušnik** – 36 točk.

V tekmovanju za najdaljši udarec (L11) je bil najboljši Dimitrij Vivoda – 231 m, najbližji zastavici (L4) pa je bil Ivan Škof – 192 cm.

Turnirja so se udeležili tudi golfisti iz Bosne in Hercegovine, Srbije in Češke.

Izvedbo turnirja so finančno podprli sponzorji in donatorji, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Generalni sponzor turnirja je bilo podjetje Tratnjek, d. o. o. iz Murske Sobote. Ostali sponzorji in donatorji pa so bili: Avto center Andrejek, Miran Andrejek, s. p., Toyota Adria, d. o. o., Zavarovalnica Sava, d. d., Pomurski sejem, d. d., Saubermacher – Komunala Murska Sobota, d. o. o. ter Puklavec Family Wines.

SONJA ERJAVEC TIVADAR

NOVO MESTO

Projekt Zdrava prehrana v sodobni družbi – FRAIn

Zdrava prehrana
v sodobni družbi

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OOO Novo mesto se je že drugo leto zapored kot partner vključila v projekt s Fakulteto za zdravstvene vede Novo mesto, saj takšno sodelovanje daje uporabne rezultate tako študentom, ki izvajajo raziskavo, kot tudi gostincem, ki prenesejo njihove ugotovitve in priporočila v prakso.

Fakulteta za zdravstvene vede Novo mesto na razpise že več let zelo uspešno prijavlja projekte z različno uporabno vsebino in cilji, letos v sklopu Javnega razpisa za projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju – Po kreativni poti do znanja 2017–2020, h kateremu se je kot aktivni delovni partner priključila tudi OOO Novo mesto.

Na osnovi predhodnega uspešnega sodelovanja so se letos lotili projekta Zdrava prehrana v sodobni družbi, v katerem FZV nastopa kot prijavitelj in krovni partner, s šestimi študenti in dvema pedagoškima mentorjema, **dr. Sergejem Gričarjem** in **dr. Barbaro Rodica**, partnerja pa sta še OOO Novo mesto z **Emilijo Bratož**, direktorico OOO Novo mesto, in Mlin Košak z **Blažem Košakom**, kot dvema delovnima mentorjema.

V okviru projekta želijo partnerji s pomočjo sistematičnega pregleda literature z meta analizo in znanja strokovnjakov s področja prehrane, ki dnevno izdelujejo ali kuhajo, strežejo in dobavljajo prehranske izdelke ali sestavine, opredeliti pomen zdrave prehrane sodobnega človeka. Nutricionističnim značilnostim sodobne prehrane želijo podati tudi širšo družbeno usmeritev in priporočila, tako za posameznike kot podjetnike gostince. Blaž Košak z znanjem nutricionizma in dela s hrano podaja izhodišča za razisko-

Študenti pri predstavitvi izsledkov svoje raziskave.

vanje in obvladovanje priporočil smernic zdrave prehrane (prehranskih piramid) na prehodu na primer s hamburgerja, pomfrita in piva na priporočeno zelenjavno prilogo, čisto nemastno meso in zdrav kruh. OOO Novo mesto ob tem skrbi za povezovanje in sodelovanje gostincev s študenti ter razširjanje izsledkov priporočil med svoje člane v sekciji za gostinstvo in turizem oziroma med širšo javnost.

Prva faza raziskave temelji na anketi, na katero so odgovarjali anketiranci različnih starostnih skupin od 18 do 60 let, tako da je bilo zajeto širše prebivalstvo od šolske do delovno aktivne generacije. Na osnovi prejetih odgovorov so študentje ugotovili sedanje stanje načina prehranjevanja, kar želijo nadgraditi z izdelavo nekaj novih prikazov prehranskih piramid, vezano na potrebe organizma, na letni čas oziroma sezonsko ponudbo, morda tudi na ponudnike, kot so letalske

Univerza v Novem mestu
Fakulteta za zdravstvene vede

OBMOČNA
OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA
NOVO MESTO

družbe, dostavljavci hrane, cateringa in podobno. Tako so ugotovili, da sodoben hiter način življenja in delovanja ljudi v veliki meri vpliva na spremenjen način sodobne prehrane, v kateri prevladuje hitra hrana, predpakirani izdelki, pekovski izdelki, pijače iz plastenk in pločevink, še posebej med revnejšimi sloji prebivalstva, na način prehranjevanja pa vplivajo tudi modne smernice prehranjevanja v obliki franšizinga, kioskov in samopostrežnih restavracij.

Drugi del raziskave temelji na sodelovanju in intervjujih z gostinci. Njihovo sodelovanje je ključno za zaključke raziskave, saj njihovimi odgovori dajejo vpogled v način priprave zdravih obrokov in jedi ter napotkov, kaj je treba spremeniti za bolj zdravo prehranjevanje, tudi če smo vezani na prehrano pri gostinskih ponudnikih.

V sodelovanju s sekcijo za gostinstvo in turizem pri OOO Novo mesto, predsednikom sekcije **Stanetom Pirkovičem**, gostincem iz Šmarjete, **Martino Tršinar**, gostinko iz Šentjerneja, Blažem Košakom iz Mlina Košak Kronovo ter **Nejcem Rumpertom** s kmetije Karlovček, d. o. o. z Vrha pri Šentjerneju, so partnerji v projektu pripravili delavnico, na kateri so v širši razpravi dobili informacijo, kako se gostinci s svojo ponudbo na trgu prilagajajo na zahteve sodobne družbe in posameznih gostov, kako so v pomoč rezultati raziskave s strani študentov in kje v bodoče lahko poiščejo sinergijo za spremembe, ne glede na hiter tempo življenja in podjetniške cilje, predvsem kadar je pritisk na nizke cene dnevno dostopnih kuhanih obrokov in domače bio sestavine oziroma živila v dobavni verigi, čemur gostinci v veliki meri že sledijo.

V petih mesecih trajanja projekta, ki ga sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, si partnerji v projektu želijo, da bi vsebine in zaključki dosegli čim širši krog gostinskih podjetij, ki ponujajo obroke, ter uporabnikov (potrošnikov), s ciljem, da se nova priporočila v čim večji meri implementira v prakso in da ostanejo povezave med študenti in gostinci žive tudi po zaključku projekta.

EMILIJA BRATOŽ

RIBNICA

Sodelujte na 19. Rokodelskem festivalu

V okviru 43. Ribniškega semnja suhe robe in lončarstva pripravlja Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica že tradicionalni 19. rokodelski festival, ki bo v nedeljo, 2. septembra 2018, na dvorišču Rokodelskega centra.

Na festivalu lahko sodelujejo rokodelci, ki imajo pozitivno mnenje komisije za domačo in umetnostno obrt pri OZS in ki bodo resnično prikazovali izdelovanje svojih izdelkov.

Prijave, s podatki izdelovalca, obrti in o izdelkih, katerih izdelavo želite prikazovati (ter ali za to potrebujete stojnico ali ne), skupaj s kopijo mnenja komisije za DUO pošljite **najpozneje do 6. avgusta 2018** na naslov: OOO Ribnica, Vrvarska pot 3, 1310 Ribnica ali e-naslov: ooz.ribnica@oos.si.

Upravni odbor zbornice bo izmed prispelih prijav izbral 30 rokodelcev, ki bodo dobili sejemski prostor in stojnico v velikosti 2 x 0,8 m ter 20 rokodelcev, ki bodo sami pripeljali stojnico (pod enakimi pogoji za sodelovanje na festivalu). **Za najetje stojnice in prostora bo treba plačati 50 evrov (z DDV), samo za najem**

prostora pa 25 evrov (z DDV).

Prijavljeni rokodelci bodo **do 17. avgusta 2018 dobili pisni odgovor**, ali bodo na festivalu sodelovali ali ne.

Za dodatne informacije pokličite v Območno obrtno-podjetniško zbornico Ribnica na telefon: 01 836 93 40.

OOO RIBNICA

CENTER DUO VERŽEJ

Razstava oblačil in keramike

V Centru domače in umetnostne obrti v Veržeu so pripravili prvo razstavo študentov oblikovanja na fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru. Poleg oblačil so na razstavi predstavili še izdelke iz keramike, ki so nastali v okviru projekta Prleški lončar.

*Vodja Rokodelskega centra Veržej
Ivan Kuhar (v sredini) ob odprtju razstave.*

Urška Ambrož in Saša Žuman.

Pri prikazu oblačil na temo vojaških uniform so sodelovali študenti doklomskega študijskega programa Tehnologije tekstilnega oblikovanja (TTO), na temo keramike pa študenti magistrske stopnje študijskega programa Inženirsko oblikovanje izdelkov (IOI) in študijskega programa Oblikovanje in tekstilni materiali (OTM). Študentje pod mentorstvom docentke na fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru, prleške rojakinje **dr. Sonje Šterman** iz Veržaja so ideje za predstavljena oblačila črpali iz vojaških uniform. Raziskovali so zgodo-

vinske okvirje tematike, se osredotočili na oblike, silhuete in uporabljene materiale. Zanje so značilni barvni kontrasti ter preplet tipičnih elementov, kot so obrobe, epolette, ornamenti, kovinski gumbi in našitki. Oblačila so bila predstavljena na modni reviji Moda in mladi v sklopu Meseca mode v muzeju, ki ga organizira Pokrajinski muzej Maribor.

Študenti IOI in OTM so v okviru projekta Prleški lončar sodelovali s Centrom DUO v Veržaju. Imeli so priložnost, da izdelke na podlagi njihovih raziskav in oblikovanja izdelata dva vrhunska moj-

stra na področju oblikovanja izdelkov iz keramike, **Urška Ambrož**, ki ustvarja v sodobno opremljeni keramični delavnici Centra DUO, ter **Saša Žuman**, samostojni podjetnik iz Ljutomerja, ki ohranja družinsko tradicijo na področju ustvarjanja tradicionalnih prleških lončarskih izdelkov. Nastala je kolekcija izvirnih keramičnih izdelkov, ki upošteva značilnosti in zakonitosti rokodelstva Prlekije, hkrati pa nudi širok nabor kreativnih rešitev za sodobne uporabne rokodelske stvaritve.

N. Š.

**KARTICA MOZAIK PODJETNIH
PO NOVEM TUDI PLAČILNA**

vse informacije o popustih in ugodnostih

mozaikpodjetnih.si

Praktikantke pri Nicol Petovar

Najmlajša podjetnica OOO Ljutomer, komaj 22-letna Nicol Petovar, ki je samostojno pot frizerstva in kozmetike začela oktobra lani, se je spoprijela tudi z obvezno prakso, ki jo potrebujejo dijaki srednje zdravstvene šole (SZŠ) v Rakičanu. Odločila se je, da bo sprejela na praktični pouk kar tri dijakinje, dve iz občine Ljutomer (Eva Holcman, Mira Ožvald) in eno iz občine Veržej (Ane Marija Magdič), saj, kot je dejala, jim žal noben drug frizersko-kozmetični salon ni bil pripravljen ponuditi 176 ur obvezne prakse. »Hvaležne smo naši mentorici Nicol, da nas je sprejela na prakso,« so v en glas poudarile Ane Marija, Eva in Mira. Pravi jo, da so se veliko naučile na področju, ki so si ga izbrale za svoj bodoči poklic – manikira nog in rok, depilacija, barvanje obrvi in trepalnic, nega obraza, masaža rok ... Ob koncu prakse treh dijakinj smeri kozmetični tehnik je bila zadovoljna tudi nosilka obrti Nicol, ki zatrjuje, da bo na takšen način mladim dijakinjam pomagala tudi v prihodnje. **N. Š.**

Praktikantke z nosilko obrti Nicol Petovar (druga z leve).

ŠKOFJA LOKA

Na obisku pri stanovskih kolegih v Kopru

Vsoboto, 9. junija, so se člani upravnega in nadzornega odbora OOO Škofja Loka ob izteku mandata odpravili na strokovno ekskurzijo na Primorsko. Med drugim so obiskali tudi stanovske kolege na OOO Koper. Po prisrčnem sprejemu so si udeleženci izmenjali izkušnje na področju delovanja obeh zbornic, seznanili so se s storitvami, ki jih nudijo strankam, ter aktivnostmi, ki jih izvajajo za pridobivanje novih in ohranjanje obstoječih članov. Ugotovili so številne podobnosti v načinu delovanja. Srečanje se je nato nadaljevalo v sproščenem druženju in končalo s povabilom na ponovno snidenje, tokrat na Gorenjskem. **J. P.**

Upravni in nadzorni odbor
OOO Škofja Loka
s koprskimi kolegi.

OZ BIKERSI MARIBOR

Druži jih ljubezen do motorjev

Ker obrt in podjetništvo nista le delo, temveč predvsem način življenja, je združevanje v naši stanovski organizaciji večkrat osnova za povezovanje ljudi, ki imajo iste interese tudi na področju zasebnega življenja. Vezi, stkanke na poslovnem področju, se zato hitro nadgradijo v prijateljstva. Takšno skupino so oblikovali tudi obrtniki in podjetniki, ki v prostem času radi sedejo na svoje jeklene konjičke in se z njimi skupaj podajo naokrog.

Člani društva so si za večjo prepoznavnost priskrbeli tudi enotna oblačila. Utrinek je s tradicionalnega izleta okrog Blatnega jezera.

Skupni izleti in ...

Povezali so se s ciljem, da bi organizirano in skupaj opravili čim več turističnih voženj, saj, če je nekaj vnaprej dorečeno, potem se to tudi izvede. V zadnjem času so tako izvedli skupna večdnevna potovanja po nekdanji Jugoslaviji, obiskali Vrbsko jezero, prelaza Stelvio in Grossglockner, pri nas Mangart, Logarsko dolino, dolino Soče, Kobarid, Nanos in veliko drugih prelepih krajev.

Že tradicionalen je postal njihov izlet okrog Blatnega jezera, ki traja podaljšan konec tedna, obvozijo celotno jezero, vmes skočijo celo do Budimpešte, bivajo pa na ustaljenih in preverjenih lokacijah. Za prihodnje leto načrtujejo nov podvig, obiskali bodo Gardsko jezero in tri dni preživeli ob užitkih vožnje in prijetni družbi.

... varna vožnja!

V društvu se trudijo, da bi skrbeli tudi za druge prvine motociklizma, med katerimi je seveda na prvem mestu var-

Družijo jih ljubezen do motorjev in potovanja z njimi.

nost. Zanj skrbijo pod geslom Vozim varno, vozim previdno. V svojih vrstah si namreč ne želijo članov, ki brezglavo divjajo po cestah in se podajajo v smrt. Vsako leto se zato vsaj enkrat udeležijo treninga varne vožnje. Letos so imeli celo dva. Prvega so v sodelovanju s PPP Maribor izvedli na začetku motoristične sezone, drugega, bolj razširjenega pa maja na Darsovi cestninski postaji v Postojni, kjer so sodelovali s PPP Koper, ZD Postojna, gasilci iz Pivke in Agencijo za promet. Obnovili so teoretični in praktični del prve pomoči, na poligonu izvedli pet ključnih vaj in osvežili poznavanje predpisov, ki se vsako leto nekoliko spremenijo.

Društvo ima trenutno 32 članov. Odprti so za vse, ki uživajo v vožnji z motorjem. Kolegice in kolege iz cele Slovenije zato vabijo, da se jim pridružijo. Najdete jih na FB strani OZ Bikersi, jih pokličete na 031 650 605, Dušan Fidler ali pa jim napišete e-pismo na enega od naslednjih naslovov dusan.fidler.mizarstvo@siol.net in info@terenec.si.

ANTON ŠIJANEC

Znak društva motoristov obrtnikov in podjetnikov iz OZS.

LESNI SEJEM V CELOVCU

500 razstavljalcev iz 22 držav

Od 29. avgusta do 1. septembra, od srede do sobote, bo na sejmišču v Celovcu na 30.000 m² na ogled Mednarodni lesni sejem ter sejem Les in gradnja. Gre za bienalno sejmsko prireditev, ki vsakokrat privabi okrog 22 tisoč obiskovalcev.

Petsto razstavljalcev iz 22 držav bo tudi tokrat predstavilo celotno ponudbo tega obsežnega področja. Tako si bo možno ogledati novosti gozdarske tehnike, predelave lesa, bioenergije, logistike, lesne gradnje, mizarstva in tesarstva. Letošnji vrhunci dogajanja bodo območje inovacij, strokovni posvet gozdnega gospodarstva ter nov osrednji razstavni segment »Zbirališče za lov«. Med tesarji in mizarji je najbolj priljubljen sejem Les in gradnja. Letos bodo organizatorji sejem pripravili četrtič in se še posebej posvetili mizarjem. Na razstavnih površinah v skupni velikosti več kot 10.000 m² bodo znova predstavili najnovejše ročne stroje in programsko opremo za leseno gradnjo, sisteme lesenih konstrukcij, lesne materiale in tehnike spajanj lesa ter lesno li-

teraturo. Na željo panoge bo sejem prvič potekal od srede do sobote.

Na sejmski dvojček je tudi sejmska družba Kärntner Messen zelo ponosna. Zaradi zelo obsežnih organizacijskih del poteka ta sejem samo vsako drugo leto. Pred dvema letoma ga je obiskalo 21.500 mednarodnih strokovnjakov iz lesne stroke. Tako je to največja tovrstna prireditev na področju srednje in južne Evrope, sta ob napovedi letošnjega sejma ponosno poudarila predsednica sejmske družbe **dr. Maria Luise Mathiaschitz** in poslovodja **ing. Erich Hallegger**.

Podrobnejše informacije o sejmu najdete na spletni strani www.kaerntner-messen.at in na Facebooku @kaerntner-messen.

E. M.

GOZDARSTVO
ŽAGARSKA TEHNIKA
TRANSPORT
IN LOGISTIKA
ZELENA ENERGIJA
TEHNIKA LESNE GRADNJE
IN LESNI IZDELKI
MIZARSKI STROJI
IN OPREMA

NOVO:
od srede do
sobote

MEDNARODNI

**LESNI
SEJEM**

**HOLZ
& BAU**

29.AVG.-1.SEPT. 2018

SEJMIŠČE
CELOVEC

www.holzmesse.info

MOS

Sejem

kot poslovna priložnost

51. MOS, ki bo letos potekal od 11. do 16. septembra v Celju, bo tudi letos priložnost za podjetnike – njim bo namenjena celotna kategorija MOS Biz.

Na sejem po informacije in poslovni uspeh

Sejmi so se v zadnjem času spremenili in za obiskovalce postajajo ključni predvsem za pridobivanje informacij in seznanjanje s ponudbo. Po drugi strani ostajajo pomembno stičišče navezovanja stikov med podjetniki, iskanja novih strank in poslovnih partnerjev. Največja poslovno-sejemska prireditelj regije s tradicijo – 51. MOS – bo letos obiskovalcem ponovno ponudila širok nabor ponudbe več področij, razstavljalcem pa omogočila predstavitev in vse druge ugodnosti sejma za podjetje. Po lanski uspešni segmentaciji MOS tudi letos ostaja razdeljen na 5 večjih področij: MOS Dom (gradnja in obnova doma), MOS Tur (kamping in karavaning, turizem in prehrana), MOS Teh (oprema in materiali za obrt in industrijo), MOS Biz

(poslovne storitve in poslovne priložnosti v tujini) ter MOS Plus (izdelki široke potrošnje).

MOS Biz je največji konferenčni in mrežni dogodek v Sloveniji. Namenjen je lastnikom in vodstvu malih in srednje velikih podjetij ter predstavlja dobro priložnost za novoustanovljena podjetja. Vsi vemo, kako pomembno je za posel mreženje. Če je za uspeh poleg izdelka ali storitve treba imeti še kaj, je to mreža, na kateri se lahko vaš izdelek dvigne v svet. Sejmi predstavljajo ekskluzivne priložnosti za mreženje, MOS Biz pa poleg tega nudi še delavnice, seminarje in predstavitve vrhunskih strokovnjakov. Pobljže se boste lahko seznanili s poslovanjem v oblaku in upravljanjem s podatki, s finančnim in davčnim načrtovanjem, v praksi videli poslovne rešitve za mala in srednje velika podjetja, si

ogledali predstavitve zagonskih podjetij in poiskali investicijske priložnosti. Sejem bo odlična točka informiranja tudi za tiste, ki iščete ali ponujate bančne, finančne, zavarovalniške ali kadrovske storitve in je hkrati pomembna točka povezovanja izobraževalnih institucij in gospodarstva.

Podjetniki do koristnih informacij tudi pri OZS in gospodarskem ministrstvu

Področje MOS Biz bodo pomembno sooblikovale tudi aktivnosti Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) in gospodarskega ministrstva. Najpomembnejši partner je prav OZS, ki se bo na sejmu predstavila skupaj s strokovnimi sekcijami, območnimi zbornicami ter domačimi in tujimi partnerji. Predstavili bodo Ulico obrti, ki bo organizirana po

načelu »vse na enem mestu«, saj bodo lahko obiskovalci videli predstavitev posameznih poklicev, vključitev dijakov v proces praktičnega usposabljanja z delom, dobili informacije srednjih šol in spoznali strokovno podporo obrtno-podjetniškega zborničnega sistema.

Ste za čaj z ministrom?

Pridružilo se jim bo tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, ki se bo predstavilo z vsemi svojimi organi v sestavi in izvajalskimi institucijami, sejem vidijo tudi kot dobro priložnost povezovanja s podjetniki. Za njih bodo organizirali predavanja in posvete, kjer bodo govorili o pomenu standardov za

podjetja, o izzivih in priložnostih poslovanja na tujih trgih ter usposabljanje za ženske podjetnice začetnice. Pripravili bodo tudi dogodek Čaj z ministrom, kjer bodo posamezniki imeli priložnost govoriti z ministrom na štiri oči.

Letošnji poudarek na sodelovanju s Srbijo

Pomemben obiskovalec MOS-a so tudi tuji podjetniki ter predstavniki tujih zbornic in institucij. Med njimi je letos še posebej izpostavljena Republika Srbija, ki je sejmu letošnja država partnerica. Dogodka se udeležijo tudi tuje gospodarske in politične delegacije ter iskalci poslovnih priložnosti, zaradi česar je dogodek lahko ključen za preboj na tuje trge.

Svet strojev, robotov in mehanizacije

To je svet, ki ga razumejo in živijo tehnologi, razvijniki, vzdrževalci, programerji, obrtniki in poznavalci tehničnih strokov, ljubiteljski mehaniki in domači mojstri. Strokovnost, natančnost, prilagodljivost in iznajdljivost so njihove skupne točke. Se prepoznate? Kar četrtnina obiskovalcev MOS-a se. In tudi letos jim bo namenjen lep del dvoran. V njih bo kraljeval bogat razstavljeni program opreme in materialov za industrijo in obrt, kjer bo moč najti proizvode in storitve

BREZPLAČNE VSTOPNICE ZA 1. DAN MOS-A

Za torek, 11. septembra, so članom OZS na voljo brezplačne vstopnice. Te lahko prevzamejo s kartico Mozaik podjetnih na svoji območni obrtno-podjetniški zbornici.

industrije plastike, kovinarske, elektro ter lesne industrije, vse profesionalno orodje za kmetijsko, gozdarsko in gradbeno mehanizacijo, vse za urejanje vrta in okolice ter zaščitno in delovno opremo.

Priložnost tudi za tiste, ki gradijo ali pa se želijo odpeljati drugam

Največja kategorija sejma še vedno ostaja MOS Dom, ki v okviru sejma zajema kar sedem sejmskih dvoran in del zunanega prostora. Razstavljalcem omogoča predstavitev po njihovi meri, obiskovalcem pa širok nabor ponudbe in informacij na enem mestu. Izjemno hitro rastoče področje na sejmu predstavlja tudi turizem, ki se ga udeleži veliko število zainteresirane javnosti, zato tudi ta ostaja pomemben del sejma. Turistične destinacije, karavaning, kulinarika ter drugi užitki so pač vedno ena najprijetnejši plati sejma, pa tudi življenja.

Mrežite se z več kot **1.000** podjetniki in **120.000** obiskovalci iz Slovenije in tujine na

NAJVEČJEM POSLOVNO-SEJMSKEM, KONFERENČNEM IN MREŽNEM DOGODKU V SLOVENIJI!

11.-16. SEPTEMBER

CELJSKI SEJEM 2018

Poslovne storitve in poslovne priložnosti v tujini

www.ce-sejem.si

MOS Dom

MOS Teh

MOS Tur

MOS Plus

51. MOS Biz

Država partnerica Republika Srbija

CELJSKI SEJEM

S PRAKTIČNIM IZOBRAŽEVANJEM DO DONOSNOSTI IN INOVACIJ

Orodje za praktično izobraževanje študentov za mala in srednje velika podjetja

Globalna podjetja po vsem svetu se zavedajo vrednosti, ki jo v organizacijo vnesejo udeleženci praktičnega izobraževanja. Sodelovanje z višjimi strokovnimi šolami podjetjem pomaga prihraniti denar, vire in čas, prispeva pa tudi k integraciji svežih idej in razvoju inovacij. V času pomanjkanja ustreznih kadrov vključevanje študentov v praktično izobraževanje, malim in srednjim podjetjem, nudi idealno priložnost za izbiro in preizkus morebitnega bodočega kadra. Gre za najboljšo priložnost, da potencialne kadre spoznajo še pred vstopom na trg dela ter jih vključijo v svoje podjetje, še preden jih pritegnejo večja podjetja ali tujina.

Sodelovanje med velikimi mednarodnimi podjetji in terciarnimi strokovnimi izobraževalnimi ustanovami se je izkazalo kot koristno za vse udeležence – podjetja od izobraževalnih ustanov prejmejo najnovejše znanje, izobraževalne ustanove pa dobijo najnovejše izkušnje

in izobraževanjem, terciarne strokovne ustanove pa niso vse pripravljene na masovno vključevanje svojih študentov v praktično izobraževanje, je ob podpori Evropske komisije v preteklem letu zaživel projekt **Spodbujanje praktičnega izobraževanja med terciarnimi strokovnimi izobraževalnimi ustanovami ter malimi in srednje velikimi podjetji**. Glavni cilji projekta so bili izpostavitve prednosti izvajanja praktičnega izobraževanja ter zmanjšanje ovir pri sodelovanju med terciarnimi strokovnimi ustanovami ter malimi in srednje velikimi podjetji.

Strokovnjaki iz devetih držav (Avstrije, Češke, Francije, Litve, Malte, Portugalske, Srbije, Slovenije in Združenega kraljestva pod vodstvom ekipe EURASHE – Evropskega združenja institucij visokošolskega izobraževanja (Belgija)), so tesno sodelovali s predstavniki malih in srednjih podjetij iz navedenih držav in s

študenti različnih izobraževalnih institucij. **Razvili so preprosto uporabno orodje, ki malim in srednjim podjetjem ter terciarnim strokovnim ustanovam omogoča prve korake sodelovanja, kakovostno izkušnjo ter koristi vsem udeležencem.**

Gre za prilagodljivo orodje za upravljanje, ki ga je mogoče uporabiti v različnih situacijah za različne namene ter z njim odkrivati pripravljenost na praktično izobraževanje in prepoznavati področja za izboljšave. Več informacij in dostop do orodja je brezplačno na voljo na spletnih straneh Skupnosti višjih strokovnih šol Republike Slovenije www.skupnost-vss.si in projekta www.learn-towork.eu ter Medpodjetniških izobraževalnih centrih, saj je njihov namen nuditi strokovno podporo delodajalcem pri usposabljanju svojih in bodočih kadrov po meri naročnika.

SKUPNOST VIŠJIH STROKOVNIH ŠOL RS

iz svoje panoge, podporo in priznanje, študentom pa se ponudi priložnost, da svoje znanje uporabijo v praksi. To je izvedljivo tudi v malih in srednjih podjetjih, če so na voljo prava orodja.

Ker mala in srednja podjetja v Evropi praviloma nimajo izkušenj s praktič-

Višješolsko izobraževanje traja dve leti in zajema **800 ur praktičnega izobraževanja v podjetju**. V tem času študenti pripravljajo **diplomske naloge**, ki se nanašajo na konkretne izboljšave in inovacije delovnih procesov v posameznem podjetju. Povzetek zadnjih desetih diplomskih nalog je pokazal, da so podjetja s pomočjo študentov in njihovih konkretnih rešitev, **prihranila 500 tisoč evrov**. Prav tako imajo podjetja priložnost preko Erasmus+ praks pridobiti tuje študente, ki so prav tako lahko potencialni kandidati za poznejšo zaposlitev, preko njih pa si podjetja lažje utirajo tudi pot na nova tuja tržišča.

Zmaga pripadla ekipi Avstrije

Na Rogli je minuli mesec potekalo 13. evropsko tekmovanje dijakov v suhomontažni gradnji KNAUF Junior Trophy 2018, kjer sta si v konkurenci 15 evropskih držav z največ doseženimi točkami zmago priborila Dorian Graf in Dominic Zierler iz Avstrije, drugo mesto je zasedla ekipa iz Belorusije, tretje pa ekipa iz Belgije. Tradicionalno tekmovanje dijakov v suhomontažni gradnji je v Sloveniji potekalo prvič, njegovo izvedbo pa sta kot gostitelja omogočila Šolski center Celje, Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja, in podjetje Knauf Ljubljana.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 30 dijakov iz 15 evropskih držav, kar je največje število držav udeleženk doslej,« je poudaril **Igor Dosedla**, direktor Šolskega centra Celje in dodal: »Lani sta naša dijaka Žan Kovačič in Mark Zagmajster zmagala v Sofiji v Bolgariji v konkurenci 13 evropskih držav, zaradi njunega dosežka, na katerega smo vsi zelo ponosni, pa tekmovanje mladih suhomontažerjev letos gostimo pri nas. Na to tekmovanje vsako leto izobraževalne ustanove iz posameznih držav pošiljamo svoje najboljše dijake, ki izkazujejo visoko motiviranost k poglobljanju znanja in spretnosti, s tem pa dajejo zgled tudi prihodnjim generacijam suhomontažerjev, ki bodo svoja znanja ob zaposlitvi v uglednih podjetjih v prihodnje uspešno nadgrajevali z vedno bolj izpopolnjenimi inovativnimi materiali in tehnologijami v gradbeništvu.«

Na letošnjem tekmovanju so, poleg slovenske ekipe, ki sta jo pod mentorstvom pedagoga **Srečka Drakslerja** sestavljala dijaka **Aljaž Vidrih** in **Kristjan Avdič**, sodelovale še ekipe s po dvema dijakoma iz Avstrije, Belgije, Češke, Hrvaške, Srbije, Bolgarije, Makedonije, Rusije, Belorusije, Estonije, Litve, Latvije, Gruzije in Kazahstana. Dijaki, stari med 15 in 19 let, so v Celje prišli v spremstvu mentorjev in v družbi predstavnikov Knaufa iz vsake zastopane države.

Vseh 30 tekmovalcev je moralo na dan tekmovanja opraviti najprej teoretični, zatem pa še praktični del. V 30-minutnem teoretičnem delu so dijaki v

maternem jeziku odgovarjali na 60 vprašanj na temo suhomontažnih sistemov in suhe gradnje, v praktičnem delu pa so morali v štirih urah čim bolj izpopolnjeno izdelati zahtevani model iz mavca. »Glede na to, da je letos tekmovanje potekalo v Celju, mestu z bogato zgodovinsko in kulturno dediščino, so morali iz mavčnih plošč, profilne konstrukcije in zvočne izolacije izdelati knežji prestol ter ga finalno obdelati, kar je poleg ročnih spretnosti zahtevalo tudi obilo praktičnega znanja tekmovalcev,« je pojasnil **Karel Schweighofer**, direktor podjetja Knauf Ljubljana. Izdelke je zatem ocenila 15-članska komisija iz vrst Knaufovih tehničnih strokovnjakov iz vsake države udeleženke, seštevke ocen iz obeh delov tekmovanja pa je bil podlaga za razvrstitev na posamezna mesta na ekipni lestvici. Najboljše sta se odrezala **Dorian Graf** in **Dominic Zierler** iz Avstrije, na drugo mesto sta se uvrstila **Aliaksei Kavalchuk** in **Maksim Varazhbit** iz Belorusije, na tretje pa **Nick Leemans** in **Bart Braspenning** iz Belgije.

M. H., SLIKE: ANŽE PETKOVŠEK

Karel Schweighofer, direktor Knauf Ljubljana, z zmagovalno ekipo Avstrije na razglasitvi rezultatov na Rogli.

Slovesnega odprtja tekmovanja so se v družbi Irene Posavec, ravnateljice gradbene šole, in Igorja Dosedle, direktorja SCC, kot gostje udeležili celjski župan Bojan Šrot, predsednik OZS Branko Meh, predstavniki Slovensko-nemške gospodarske zbornice, Avstrijskega veleposlaništva, GIZ Suha gradnja, GZS

Glede na to, da je letos tekmovanje potekalo v Celju, mestu z bogato zgodovinsko in kulturno dediščino, so morali tekmovalci iz mavčnih plošč, profilne konstrukcije in zvočne izolacije izdelati knežji prestol ter ga finalno obdelati.

VSGT MARIBOR

2018

Ambasador gostoljubja

Tudi letos so na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Maribor podelili priznanje Ambasador gostoljubja najboljšemu študentu šole, ki s svojim delom in uvrstitvami na mednarodnih in domačih strokovnih tekmovanjih pomembno prispeva k promociji gostoljubja v Sloveniji in Evropi. Na slovesnosti, ki je bila 22. junija v Vinagovi kleti v Mariboru, je priznanje Ambasador gostoljubja 2018 prejel Vito Zakrajšek Čahuk, študent drugega letnika programa Gostinstvo in turizem na VSGT Maribor.

Ambasador gostoljubja 2018 Vito Zakrajšek Čahuk, študent drugega letnika, z direktorico VSGT Maribor Heleno Cvikl.

Prireditve ambasador gostoljubja je vsako leto tematsko obarvana. Medtem ko so lansko poimenovali Iz te snovi se tkejo zgodbe in je temeljila na iskanju identitete Maribora in spominu na vzpon in zaton tekstilne industrije, je bila letošnja odeta v turistično in kulinarčno zgodbo, poimenovano Iz preteklosti za presežke v prihodnosti. Predstavljala je most med sedanjimi in brezčasnimi

prihodnjimi vrednotami in v tej zvezi opozarjala tudi na perečo tematiko Vina-gove kleti, ene največjih in najstarejših klasičnih vinskih kleti v Evropi, ki gre v teh dneh ponovno na dražbo. Zgodba tokratnega dogodka VSGT Maribor je segla v prelomni čas razcveta mesta ob Dravi ob vzpostavitvi Južne železnice, v čas nadvojvode Janeza, ki se ga je prijelo ime Štajerski princ, ki je leta 1811 prvič

obiskal vinske gorice na današnjem slovenskem Štajerskem in bil nad njimi ves prevzet. Deset let pozneje je kupil posestvo v Vrhovem Dolu nad Limbušem, ki so ga najprej imenovali Prinčev hrib in pozneje Meranovo. Posest, kjer ga je po številnih predhodnih dvornih peripetijah obiskal celo sam cesar Franc I., je postala priljubljena rezidenca princa, ki se je dunajskemu dvoru upiral tudi z ne-omajno ljubeznijo do poštarjeve hčerke Anne Plochl. Njene kuharske mojstrovine

Uvodno kulinarčno razvajanje.

Za glasbene točke je poskrbel unikaten Ambassador bend, ki ga sestavljajo tri generacije študentov VSGT.

še danes veljajo za specialitete v štajerski kulinariki. Prizadevanja nadvojvode Janeza so obrodila sadove z razvojem vinogradništva in ustanovitvijo prve vinogradniške šole na Štajerskem.

V tem smislu se na šoli tudi zavedajo, da je prihodnost turizma in gostinstva v rokah mladih in se zato veselijo nove pridobitve, butičnega hotela, ki bo imel vse, kar mestni hotel potrebuje – udobje, prijetno vzdušje, prijazno osebje, unikatne ponudbe. Gre za nekdanji hotel Ocean v neposredni bližini šole, ki ga bo šola dobila v upravljanje. S tem bo dobila ločeno enoto za usposabljanje študentov. Po vzoru šolske restavracije Sedem v pritličju šole, bo to šolski hotel, ki bo po besedah direktorice **Helene Cvikl**, ki je tudi najbolj zaslužna za novo pridobitev in stalne kreativne in inovativne zgodbe šole in ki stalno skrbi, da gredo vštric s potrebami gospodarstva, da so kreativni, inovativni in vedno v snovanju nečesa novega. Študenti bodo dobili priložnost spoznati delovanje hotela v celoti, tako Helena Cvikl, motor in srce novih idej, ki jih z vztrajnostjo uspešno uresničuje v praksi in s tem skrbi za razvoj VSGT Maribor.

Prireditvev Ambassador gostoljubja, ki so jo skupaj z mentorji ustvarili študentje šole, je uvodoma poskrbela za kulinarčno razvajanje, ki mu je sledilo vodenje po delu kleti z domiselno dramsko upodobitvijo iz življenja nadvojvode Janeza in Anne Plochl. Za glasbene točke je poskrbel unikaten Ambassador bend, ki ga sestavljajo tri generacije študentov VSGT ter vokalist Matic Jereb in Klemen Bojanovič na akordeonu.

Vrhunec prireditve je bil izbor Ambasadorka gostoljubja. Za ta laskavi naziv se je letos potegovalo osem nominirancev, študentov VSGT Maribor. Po odločitvi strokovne komisije je naziv letos pripadel **Vitu Zakrajšku Čahuku**, študentu drugega letnika programa Gostinstvo in turizem, prejemniku številnih mednarodnih priznanj, ki aktivno sodeluje pri vseh projektih šole doma in v tujini.

BREDA MALENŠEK

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARCHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

SERVIS, POPRAVILO IN PRODAJA TEHTNIC DUŠAN ŠTRAKL, S. P., MURSKA SOBOTA

Storitev, ki ima svojo težo ...

Borisa Štrakla, ki se je na začetku petdesetih prejšnjega stoletja zapisal popravilu tehtnic, je ob osamosvajanju Slovenije uspešno nadomestil sin Dušan. A 82-letni mojster Boris še vedno nemalokrat priskoči na pomoč sinu, saj prav gotovo velja za prekaljenega mačka na področju tehtalnih sistemov. Spominja se takratnih težkih časov, ko je po končani finomehانيčni šoli v Celju deloval v podjetju Utež in v vlogi serviserja prepotoval celotno takratno skupno državo in dobršen del okoliških držav. Terensko delo ga je utrudilo, zato se je po poroki ustalil v Murski Soboti in odprl obrtno delavnico za generalno opravilo vseh vrst tehtnic.

»**N**ajbolj aktualne so bile industrijske 'vage', katerih popravilo je predstavljalo kar obsežen delovni proces, kar z današnjimi sodobnimi elektronskimi tehtnicami seveda ni primerljivo,« je o lastnih izkušnjah povedal Boris Štrakl.

Dušan Štrakl je obrt prevzel po očetu leta 1991. Ob zaključni šoli elektrotehnike, se je izobraževal za specializirano servisno dejavnost in popravilo elektronskih tehtnic in elektronskih blagajn ter uspešno opravil vrsto izpopolnjevanj za prodajo, montažo, servisiranje in vzdrževanje pri najbolj znanih proizvajalcih tovrstnih proizvodov. »Dejavnost smo razširili še na prodajo, kjer v lastnih prostorih v sklopu obrtne delavnice v Murski Soboti ponujamo opremo za trgovinske in gostinske obrate ter industrijske potrebe, pa tudi za medicinske in farmacevtske namene. Menim, da smo skozi celotno obdobje delovanja veljali za kakovostnega izvajalca storitev in ponudnika odličnih izdelkov. Našim strankam nudimo tudi storitve overjanja in kalibracij meril mase vseh vrst in nosilnosti,« o bistvu svojega poslovnega procesa pove Dušan, ki poudarja, da posebno pozornost namenjajo tudi ustreznemu svetovanju svojim kupcem.

Najpogostejše se težave, po Štraklovih besedah, pojavljajo, kadar lastniki tehtnic nimajo spoštovanja do opreme in z njo ne

Boris Štrakl v svoji delavnici pred leti.

ravnajo v skladu s predpisi. Pravi tudi, da smo že po nara-vi takšni, da želimo tudi največje nepravilnosti in napake odpraviti z nenehnim popravilanjem, v nasprotju s tujimi podjetji, ki po šestih letih uporabe, za-menjajo celotne

tehtalne naprave in priprave.

Iz njihovega proizvodnega programa velja omeniti visoko kakovostne tehtnice raznih nosilnosti in tipov. Gre za tehtnice, ki tehtajo tovorna vozila, tehtalne sisteme na viličarjih, tehtnice za tehtanje na transportnih trakovih, razne skladiščne tehtnice in podobno. Za potrebe naročnikov izvajajo razne vgradnje in rekonstrukcije tehtalnih sistemov, ki zajemajo široko paleto sistemov za tehtanje raznovrstnih materialov, od analitskih tehtnic namenjenih za tehtanje s šestimi decimalkami do pretočnih tehtnic, dozirnih tehtnic ter tehtnic v zdravstvu.

Servisiranje tehtnic je pri Štraklovi dejavnosti še posebej izpostavljeno. Servisirajo tako lastne kot tudi izdelke drugih proizvajalcev. Med drugimi opravljajo servis za tračne in pretočne, laboratorijske in trgovinske tehtnice, skladiščne tehtnice vseh nosilnosti, tehtnice za gradbene namene in mostne tehtnice

vseh vrst. Overjajo in umerjajo tudi vse vrste tehtnic in merilnikov krvnega pritiska po standardu ISO 17020 in 17025. »Pri mehanskih tehtnicah pa nadaljuje-mo polstoletno tradicijo popravil vseh vrst tehtnic, ki jih je pred menoj opravljal oče,« še pripomni Dušan.

Štraklovo podjetje je pooblaščen serviser in prodajalec za severovzhodno Slovenijo: »Naša servisna mreža v glavnem zajema Pomurje, tudi del območja Lenarta in Ptuja, za poslovne partnerje, ki so z nami v pogodbeni navezi, pa se odpravimo popravljat tehtalne naprave tudi

Dušan Štrakl nadaljuje očetovo dejavnost.

v bolj oddaljene slovenske kraje.« Pri njih delovni čas ne obstaja. Odzovejo se, ko jih stranke rabijo. Le 10 odstotkov del so delavniška opravila, preostalo so teren-ska. Največ le teh opravi Miran Kurnjek, ki ga Dušan Štrakl zaposluje že polnih 21 let. Za vsa pisarniška in knjigovodska opravila pa vse od leta 2007 zelo vzorno skrbi Mira Števanec.

NIKO ŠOŠTARIČ

Znanstveno fantastičen!

Novi Touareg.

Z napredno armaturno ploščo Innovision Cockpit.*

Novi Touareg s svojo markantno pojavnostjo združuje lastnosti športnega terenca s slogovno dodelano eleganco, vrhunskim dizajnom in tehnološko dovršenostjo. Inovativna armaturna plošča Innovision Cockpit* z ukrivljenim zaslonom in visoko ločljivostjo je ena od vrhunskih odlik novega Touarega. Upravljam jo lahko z dotikom, gestami ali govorom.

Uresničujemo prihodnost.

Volkswagen

Emisije CO₂: 182–180 g/km. Kombinirana poraba goriva: 6,9 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0692 g/km. Število delcev: 0,0041 x 10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana. *Na voljo opcijsko.

TETOVIRANJE, MATJAŽ OZIM, S. P., RUŠE

Mojster žive slike

Matjaž Ozim, ki se je s tetovažo in poslikavo telesa več let ljubiteljsko ukvarjal v okviru društva in ustvaril številne »žive slike« od majhnih in komaj opaznih, do velikih in pravih slikarskih mojstrov in na koži, je svojo obrt tetoviranja registriral na začetku letošnjega leta. Najprej je odprl tatu salon v Kopru, nato pa še v Rušah, kjer je tudi sedež podjetja.

Z risanjem in slikanjem se Matjaž Ozim ukvarja že dolgo, največ z akrilno in oljno tehniko. V Torontu v Kanadi, kjer si je leto dni nabiral slikarske izkušnje, je imel tudi svojo razstavo. Poleg dela v varnostni službi se že več let ukvarja s tetoviranjem in poslikavo telesa v okviru Društva za poslikavo telesa Ruše. Veliko so sodelovali s šolami, za pusta so na primer v osnovni šoli poslikavali otroke. Matjaž je tako šest let tetovaže izdeloval v najetem društvenem prostoru, potem pa jim je tržni inšpektorat zaradi sprememb določb Pravilnika o minimalnih sanitarno zdravstvenih pogojih za opravljanje dejavnosti higienske nege in drugih dejavnosti, to prepovedal.

Matjaž, ki je po poklicu inženir kmetijstva in krajine, diplomiral je na Višji strokovni šoli Šolskega centra Ptuj, po osnovni izobrazbi pa je kemik, je sicer želel študij nadaljevati na Akademiji za likovno umetnost. Ker mu ni uspelo, je svoj slikarski talent in izraznost udeleževal v okviru društva, do prepovedi inšpekcije. In logično nadaljevanje je bilo odprtje lastnega podjetja. Najprej je tatu salon odprl v Kopru, potem pa še v Rušah, kjer je

doma. Našel je primeren prostor v trgovsko-poslovnem centru v središču Ruš. Za določen čas je zaposlil dva sodelavca, eden je mojster za portrete, drugi za ostale motive. Za delo v tatu ateljeju v Kopru pa skrbi Roman Pevec, z izkušnjami v tetovaži iz Avstralije, sicer vrhunski slikar na steklu. Ob registraciji podjetja in urejanju papirjev je bila Matjažu v veliko pomoč sekretarka OOO Ruše (zbornica je v isti poslovno-trgovski stavbi), zato je postal tudi njen član.

Salon je v centru Ruš, je pa vsak podjetniški začetek, ko še nisi dovolj prepoznaven težak, pravi Matjaž. Najboljša reklama so dober tatu in zadovoljna stranka. K prepoznavnosti pa veliko pripomore zmaga na tatu konvenciji, ki jih organizirajo uvozniki tatu opreme in barv. Ti na konvencije povabijo vse, ki imajo takšne ateljeje, da predstavijo svoje delo in salone. Tatu konvencija bo oktobra v Kopru in Matjaž se je bo udeležil.

Tatujui so stari toliko kot človeštvo. Najstarejše najdene mumije so bile porisane s tatui. V Evropi so jih okrog leta 700, pravi Matjaž, ki je veliko raziskoval stare simbole, ki so jih za tatuje uporabljali v tem delu Evrope, prepovedali in celo kaznovali. Plemstvo je bilo seveda izvzeto. Pri nas je biti tetoviran subkultura, ljudi pritegne cenovna dostopnost, trend pa je iz Amerike. Matjaž ima najraje barvne tatuje. Ti mu pomenijo večji izziv kot črno-beli. In kakšne so najpogostejše želje tistih, ki si želijo tatujev? »Imena, verzi, trenutno so zelo moderne risbe zobnikov, ur, datumov, kompasi. Nadomestili so srčke, sončke in delfinčke. Najpogostejši obiskovalci so odrasli,

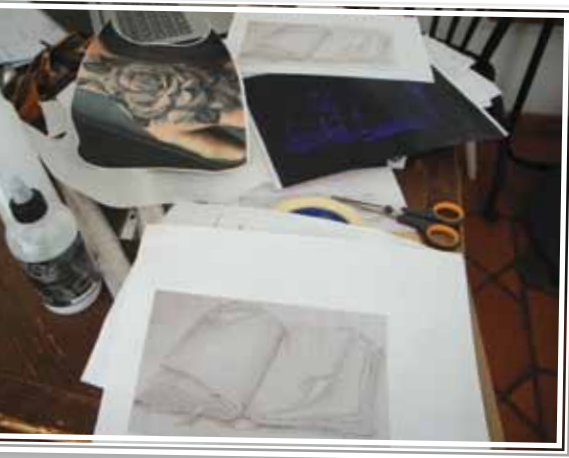

Matjaž Ozim je umetniška duša v telesu profesionalnega športnika, umetnik, slikar, mojster tetoviranja.

ki jim je to še neizpolnjena želja iz mladosti,« pove Matjaž.

In kaj ga po nekaj mesecih dela v podjetništvu moti? Konkurenca črnega trga, da naše okolje ni prijazno do podjetništva. Dejavnost tetoviranja je zahtevna, potreben je atelje, zaupanje stranke, visoki higienski standardi, kakovostna oprema in barve, predvsem pa talent in ročne spretnosti, biti moraš kreativen in delaven. Od malega je bil dober športnik in rad je risal. S športom je porabil odvečno energijo, s slikanjem pa se je umiril. Pozneje se je ukvarjal z izumi, novitetami, izboljšavami v športu. V športu je v panogah, s katerimi se je ukvarjal, dosegel največ, kar je lahko, kot umetnik pa se vse življenje trudi biti deloven in kreativen, prepoznati prave priložnosti in da prodaja svojo storitev. Je razmišljajoč sogovornik, subtilen umetnik in podjetnik, ki si v svojem okolju ustvarja prepoznavnost s kakovostjo in odgovornim odnosom do stranke.

BREDA MALENŠEK

Tatu atelje v Rušah je poln skic za nove tatuje.

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglaših (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovičenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 18-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: **2500 kg**
- dolžina vilic: **1150 mm**
- tovorna kolesa: **POLYURETAN (PU)**
- krmlina kolesa: **GUMA**
- neto teža: **71 kg**

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si
www.ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTINARJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 18-02-003

OBRTNE STORITVE

PRODAJAMO IN SERVISIRAMO klimatske naprave Mitsubishi (gretje, hlajenje) za bivanjske in delovne objekte. Celovita storitev in 2 leti garancije. GOMONT, Gorazd Bratož s. p., Novo mesto, tel. 041 630 153. Šifra oglasa: 18-03-008

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

BARTOL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurjeva ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo!

Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam

pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **septembrski** Obrtnikovi borzi je **24. avgust 2018**.

NAROČILO NA REVISO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (9,5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

MATERIAL

Acrytech®

Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

•pleksi izdelki po naročilu
•svetlobne kupole •cestna ogledala

pleksi
25
blikujemo
s stilom

POSplastika

T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

ODKUPIMO ODPADNE KOVINE: baker, aluminij, medenino, inox, svinec, bron, železo ter kable. Za več informacij pokličite Tj Metal, d. o. o. po tel.: 040 313 190 ali 040 300 308. Šifra oglasa: 18-01-003

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugodni ceni. Dodatne informacije: Podgorelec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 18-04-002

PRIVOŠČITE SI ZASLUŽENE POČITNICE, nam pa prepustite skrb, da kakovostno, ažurno, ugodno in najboljše za vašo firmo uredimo vse računovodske zadeve. V.I.P. Računovodstvo d. o. o., PE Cesta na Loko 7/a, Ljubljana. Informacije po tel. 041 758 188, e-pošta: info@vip-racunovodstvo.si. Šifra oglasa: 18-04-004

NEPREMIČNINE

PRODAMO POPOLNOMA OPREMLJEN lokal, primeren za takojšnje nadaljnjo uporabo. Obsega prostor, ki je namenjen strežbi - slaščičarna, prostor namenjen slaščičarski delavnici, z vso opremo - stroji ter skladiščni prostor. Obsega še stranišče in prostor namenjen osebju. Ob vhodu, na terasi so zunanje površine lokala za strežbo zunaj. Slaščičarna pod imenom »Ježek« je uveljavljena in znana. Novi lastnik lahko takoj začne dejavnost. Vsi lokalni infrastrukturni priključki, lokal je klimatiziran. Informacije po tel. 031 316 795. Šifra oglasa: 18-07-010

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: **Edina Zejnič**,
tel. 01 58 30 586
e-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontaktna oseba: **Jolanda Damiš**,
tel. 02 33 31 307
e-pošta: een@mra.si,
jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem
Titov trg 4, 6000 Koper
Kontaktna oseba: **Sebastijan Rosa**
tel. 05 66 37 787
e-pošta: sebastijan.rosa@upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontaktna oseba: **Petra Arzenšek**,
tel. 01 58 98 156
e-pošta: petra.arzensek@gzs.si

V OBRATNI CONI V LOGATCU, 1,5 km od avtoceste, oddamo v najem proizvodno skladišni prostor do 1.400 m². Informacije po tel. 041 774 878. Šifra oglasa: 18-07-011

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO
'PREŽLA'®
predelava zdravilnih zelišč

Antonija TORIKAR s.p.
Begunjska c. 23, 4248 LESCE

Tel.: 04/531 83 40, GSM: 051 649 793
Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil ...

Delovni dnevi ob mlaju v letu 2018:
delavniki: 8.-13., 15.-18.
ned., prazniki: 8.-13.

junij: 13., 14., 15., 16., 17.
julij: 13., 14., 15., 16., 17.
avgust: 11., 12., 13., 14., 15.
september: 9., 10., 11., 12., 13.

Informacije: 04/531 83 40 (od 9. do 10. ure)
Narčila: 04/531 83 035 ali po 19. uri na GSM: 041 22 35 62

enterprise europe network

Oglase s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na spletnem naslovu www.een.si.

BOGR20180504001 – Grško podjetje, specializirano za oblikovanje in izdelavo tkanih pletenih ženskih oblačil, vključno s puloverji in jopiči, išče distributerje.

BRFR20180216001 – Polinezijsko podjetje, specializirano za zbiranje in prevoz nevarnih odpadkov, išče partnerje, ki ponujajo materiale, opremo in rešitve za obdelavo v Evropi.

BRBE20180410001 – Belgijsko podjetje išče dolgoročne partnerje, ki lahko zagotovijo preoblikovane izdelke iz ogljikovega jekla, bele pločevine in žice.

BRDE20180507001 – Nemško podjetje, ki ponuja različna orodja za promocijo zdravja, išče proizvajalca nostalgčnih kovčkov retro videza, izdelanih iz kartona. Podjetje nudi sodelovanje v okviru proizvodnega sporazuma.

BOBA20180302001 – Bosansko podjetje, ki ponuja proizvodnjo in montažo aluminija in PVC izdelke za hiše in različne objekte (okna, vrata, ograje itd.), išče poslovne partnerje v okviru proizvodnih, storitvenih in distribucijskih storitev.

BOUA20180425001 – Ukrajinsko podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo lesnih pelet, išče tuje partnerje, ki lahko distribuirajo in prodajajo na drugih evropskih trgih.

BORS20180418001 – Srbsko podjetje, specializirano za proizvodnjo in montažo industrijskih objektov, išče partnerja v okviru proizvodnega sporazuma.

BORO20180330001 – Romunsko podjetje, specializirano na področju transporta in logistike, ki lahko zagotovi transportne rešitve, prilagojene zahtevam kupcev, išče partnerje za sklenitev sporazumov o storitvah.

BOKR20180424005 – Korejsko podjetje, ki razvija in proizvaja sistem za shranjevanje energije (ESS), ki temelji na litij-ionski bateriji, išče partnerje za sodelovanje pri sporazumih s trgovskimi zastopniki in distribuciji storitev.

BOES20180413001 – Špansko podjetje, specializirano za distribucijo integralnega trsnega sladkorja in sladkornega trsa, išče distributerje naravne hrane na trgih EU.

BRFR20180515001 – Francosko podjetje, ki oblikuje in izdeluje zunanja otroška in športna igrišča, izdelana iz mehkih talnih preprog, iz EPDM pene, išče nove izdelovalce granulata z garancijo o nizkem vplivu na okolje. Zanima jih pogodba o zunanjem sodelovanju.

BRGR20180525001 – Majhno grško IT podjetje je zainteresirano za vstop na trg s svojimi Wi-fi izdelki oziroma storitvami, ki imajo prednost pred konkurenco. Podjetje je odprto tudi za predloge iz tujine za različne vrste izdelkov in storitev, ki imajo visoke možnosti na trgu in odgovarjajo na potrebe strank. Sodelovanje bi temeljilo na pogodbi o distribucijskih storitvah.

BRFR20180216001 – Podjetje s Tahitija, ki se ukvarja s predelavo odpadkov, recikliranjem industrijskih odpadkov in z varstvom okolja išče partnerje in dobavitelje, ki so specializirani in imajo tehnologijo ter rešitve za delovanje z izgubami v industriji. Podjetje si želi sodelovanja na osnovi »pogodbe o storitvah« in »pogodbe o zunanjem izvajanju«. Sodelovati želijo z evropskimi državami.

BRAM20180504001 – Armensko podjetje, ki se ukvarja z uvozom hrane, išče partner-

je, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in distribucijo zamrznjenega mesa (govedina, svinjina, perutnina), testenin in žita.

BRBE20180410001 – Mednarodno podjetje s sedežem v Belgiji išče partnerje za dolgotrajno sodelovanje, ki lahko dobavijo preoblikovane izdelke iz ogljikovega jekla, bele pločevine in žice, ki jih bo podjetje uporabilo kot vir za svoje končne produkte. Iščejo sodelovanje z jeklarji ali delničarji. Ne glede na željo o dolgotrajnem sodelovanju, bodo obravnavane tudi namere po krajšem sodelovanju.

BRDE20180504001 – Nemški fizioterapevt z dolgoletnimi izkušnjami išče maske iz blata oziroma šote. Zainteresiran je za sklenitev pogodbe o proizvodnji, saj si želi kupovati blato direktno od proizvajalca.

BRIL20180205001 – Izraelsko podjetje, ki se ukvarja z uvozom originalnih in nadomestnih delov za avtomobile, tovornjake in avtobuse in ima razvito distribucijsko mrežo po Izraelu, išče izvoznike oziroma trgovce za ustrezne dele. Podjetje pričakuje, da bo imel potencialni partner Euro-1 certifikat. Iščejo sodelovanje v okviru pogodbe o distribuciji.

BRKR20170424001 – Južnokorejsko podjetje, ki se ukvarja s čezmejnimi trgovanjem (CBT) išče partnerje, ki bi mu priskrbeli kozmetiko, lepotne izdelke in zdravo prehrano. Podjetje ponuja sodelovanje v okviru pogodbe o distribuciji.

BRPL20170518001 – Poljsko podjetje, ki deluje na trgu krme in živil, išče proizvajalce sestavin za krmne mešanice. Iskane sestavine bi podjetje uporabilo pri proizvodnji hrane za ribe, ptiče, kožuharje in domače živali. Podjetje bi v poslovnem partnerstvu nastopilo kot distributer ali kot agent. Ker ima podjetje dolge in bogate izkušnje pri distribuciji lahko ponudi sodelovanje na visoki ravni.

BRPL20171107001 – Majhno poljsko podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo fotovoltaičnih modulov (PV) in ponudbo storitev, s svojimi več kot 10 letnimi izkušnjami ponuja svoje distribucijske storitve na Poljskem. Iščejo podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo hibridnih solarnih modulov, integrirano fotovoltaike v stavbah ter mono in polikristalnih silikonskih solarnih panelov.

BRGR20180530001 – Majhno grško IT podjetje išče nove priložnosti na trgu. Podjetje želi predstaviti nove storitve ali izdelke vezane na IT sektor. Prav tako so željni sodelovanja s podobnimi podjetji pri zagotavljanju izboljšav. Doseg njihovih storitev je dovolj širok, da lahko vključijo številne predloge, v kolikor imajo ti predlogi jasno tržno korist. Podjetje išče sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji.

BRUK20180601002 – Britansko podjetje je razvilo in patentiralo polprevodniško baterijo, ki uporablja keramični ionski pre-

vodnik namesto običajnega elektronskega. V primerjavi s litij-ionsko baterijo ima več prednosti, vključno z energijsko učinkovitostjo, hitrejšim polnjenjem in daljšo življenjsko dobo. Podjetje išče proizvodne partnerje za prenos njihovega pilotskega proizvodnega procesa v tovarniško proizvodno okolje v okviru licenčne ali proizvodne pogodbe.

BRCN20180528001 – Kitajska platforma za spletno trgovino izbira najboljše izdelke s celega sveta za kitajski trg. Na evropskem trgu iščejo visoko kakovostnega dobavitelja prešitih odev. Potencialno sodelovanje bi temeljilo na pogodbi o distribuciji.

BRPL20180425001 – Poljsko podjetje je specializirano za uvoz in spletno prodajo prehranskih dopolnil in prehranbenih živil z vsega sveta. Išče nove izdelke, ki dopolnjujejo obstoječe ekskluzivne izdelke. Poskuša vzpostaviti sporazume o trgovinskem zastopanju in distribucijskih storitvah s proizvajalci. Prav tako želi sodelovati z distributerji prehranbenih živil.

BRPL20180328001 – Poljsko podjetje, ki deluje v trgovini na debelo in drobno z avtomobilskimi deli in opremo, išče tuje proizvajalce in distributerje vseh vrst rezervnih delov in opreme za avtomobile, ki želijo povečati prodajo svojih izdelkov na poljskem trgu na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah.

BRES20180220001 – Španski raziskovalni center išče dobavitelje filameta za 3D tiskanje, ki omogoča nadaljnje postopke metalizacije z elektrolizo. Raziskovalni center dobaviteljem oz. proizvajalcem ponuja proizvodni sporazum.

BRES20170609001 – Špansko podjetje s sedežem na Mallorci ima več kot 45-letne izkušnje na področju dobave, montaže in popravila morske elektronike. Podjetje nudi celovite navigacijske elektronske sisteme na jahtah vseh velikosti in zastopa številne blagovne znamke elektronskih sistemov za čolne. Podjetje išče nove izdelke, zlasti elektronske sisteme za lokalni trg, in ponuja možnost zastopanja za tuja podjetja v okviru distribucijskega pogodbenega sodelovanja.

BOJP20180313001 – Japonsko podjetje, specializirano za programsko opremo za medicinsko analizo, ponuja licenco za svojo diagnostično programsko opremo za ortodontski sektor. Programska oprema omogoča uporabnikom, da prepoznajo cefalometrične točke, ki se uporabljajo pri ortodontski diagnostiki in načrtovanju zdravljenja. Podjetje išče partnerja v EU, ki bi licenciral programsko opremo in jo prinesel na trg z lastno oznako CE in blagovno znamko. Partner mora imeti izkušnje z ortodontskim materialom.

BOGE20170918001 – Visoko-tehnološko podjetje iz Gruzije je razvilo pameten prstan. Ta omogoča ljudem brezstično pla-

čevanje po vsem svetu, možnost zbiranja točk zvestobe, odpiranje vrat s sistemom NFC in možnost e-vstopnic z enim samim dotikom. Podjetje ponuja distribucijsko pogodbo potencialnim partnerjem iz EU.

BOSE20180208002 – Švedski proizvajalec in dobavitelj »indoor« ter »outdoor« znakov/tabel, specializiran v visoko kakovostnih in po meri narejenih LED zaslonih, išče trgovske posrednike prek distribucijskega sporazuma ali pogodbe s trgovskimi agencijami.

BOFR20180307002 – Francosko podjetje je razvilo hibridne energetske produkte, ki združujejo sončno in vetrno energijo. Podjetje išče zastopnike in distributerje v Evropi za trženje njihovih izdelkov in jim ponuja sporazum o distribuciji ali sporazum o trgovskem zastopanju.

BOP20180124001 – Poljsko podjetje proizvaja solarne kontejnerje, ki se razlikujejo po mobilnih fotonapetostnih napravah, namenjenih pridobivanju in pretvarjanju sončne energije v električno energijo. Podjetje išče partnerje, ki imajo izkušnje z distribucijo in logističnim upravljanjem v skladu s sporazumom o distribucijskih storitvah. Iščejo tudi zastopnike za prodajo v afriških državah. Poleg tega iščejo servisne tehnike za tuje lokacije.

BOP20180306003 – Portugalski oblikovalec, proizvajalec in dobavitelj široke palete kopalniških izdelkov iz Porta želi razširiti svoj trg z oblikovanjem dolgoročnih partnerstev z distributerji in trgovskimi zastopniki. Podjetje je prav tako odprto za proizvodne sporazume.

BOIT20180223001 – Italijansko podjetje je razvilo široko paleto izdelkov brez glutena, brez jajc in mleka, namenjenih ljudem prizadetim s celiakijo. Paleta proizvodov vključuje mešanice mok, suhe testenine, sladke in slane pripravljene okusne izdelke, zamrznjene proizvode. Podjetje išče zastopnike, uvoznike, distributerje za prodajo na tujih trgih. Zanima jih tudi zagotavljanje proizvodnih storitev v skladu s proizvodnim dogovorom.

BRAT20180223001 – Inovativno avstrijsko podjetje, ki je razvilo različne vrste blazin, napolnjene z lesenimi granulami iz kamnitega bora, išče proizvodnega partnerja za šivanje, pranje in polnjenje vzglavnikov.

BRNL20180215001 – Nizozemsko podjetje, ki oblikuje, izdeluje in prodaja ročne torbice, pasove in dodatke iz usnja, išče partnerje za izdelavo in sestavljanje v novi proizvodni liniji »starogrških« ženskih sandal ter sklenitev proizvodnega sporazuma.

BOFR20180227002 – Francoski proizvajalec naravnih prehranskih dopolnil za zdravje, lepoto in dobro počutje išče distributerje.

BORU20180220011 – Ruski proizvajalec in prodajalec polnozrnatih in rafiniranih žita-

ric išče proizvajalca živalske krme za sklenitev sporazuma o distribuciji.

BOES20180306007 – Španski proizvajalec in distributer široke palete barv, primernih za vse površine, ter izolirane projicirane plute - okolju prijazne izolacijske rešitve, išče distributerje za svoje izdelke.

BOUA20180129002 – Ukrajinski proizvajalec moških in ženskih usnjenih modnih dodatkov (denarnice, torbice, nahrbtniki, aktovke, potovalne torbe itd.) išče poslovne partnerje za distribucijo.

BRPT20180319002 – Portugalsko podjetje išče oblikovalce ali uveljavljene blagovne znamke tekstilnih izdelkov za sklenitev sporazuma o trgovskem zastopanju.

BORO20180410001 – Romunski proizvajalec luksuznih torbic in usnjenih izdelkov išče poslovne partnerje za sklenitev proizvodnega sporazuma.

BOSK20180301001 – Slovaški proizvajalec zvoncev na daljavo za restavracije, bare, hotele, kavarne in slaščičarje, išče poslovne partnerje za sklenitev distribucijske pogodbe za njihov izdelek.

BORU20171116002 – Ruski proizvajalec pripomočkov za vrt in dom (stojalo za rože, stojalo za obešanje perila, polička za čevlje...) išče distributerje.

BOIT20170703003 – Italijanski proizvajalec vnaprej pripravljenih zamrznjenih pic išče poslovne partnerje za sklenitev sporazuma o trgovskem zastopanju ali distribuciji.

BOIT20180312004 – Italijanska turistična agencija nudi svoje storitve in išče poslovne partnerje za sklenitev sporazuma o trgovskem zastopanju.

BOIT20180305001 – Italijanska turistična agencija s Sicilije išče turistične agente in organizatorje potovanj za poslovna sodelovanja.

BOPL20180115001 – Poljski proizvajalec inovativnih varčnih uličnih išče trgovske zastopnike, partnerje za sklenitev finančnega sporazuma in podizvajalce.

BOPL20180320001 – Poljski oblikovalec in proizvajalec moškega nakita iz dragih in poldragih kamnov ter srebra in nerjavečega jekla išče distributerje in nudi storitev proizvodnega sporazuma.

BOUA20180319002 – Ukrajinski proizvajalec čipsa iz lanenih semen išče poslovne partnerje za sklenitev sporazuma o trgovskem zastopanju.

BRDE20180410001 – Nemško podjetje, ki proizvaja delovna in zaščitna oblačila (delovne hlače, jakne, puloverje, majice, polo majice itd.), išče nove dobavitelje za sklenitev proizvodnega sporazuma.

BRNL20180420001 – Nizozemsko podjetje, ki se ukvarja s prodajo akvarijskih izdelkov preko spletne trgovine z več kot 1000 izdelki, išče nove dobavitelje predmetov za akvarij. Posebej dobavitelje tekočin, na primer za gojenje rastlin, proti algam itd. Podjetje nudi sporazum o distribuciji ali proizvodni sporazum za izdelke z lastno blagovno znamko.

BOIT20171215002 – Italijansko podjetje ponuja hiter sistem za razgradnjo urbanih organskih odpadkov in išče agente.

BOGE20180329001 – Gruzijško podjetje, ki je specializirano za igre na srečo, išče zastopnike ali distributerje.

BOJP20180503001 – Japonski proizvajalec parfumov išče distributerje v EU za svoje ekskluzivne izdelke.

BOPL20180323002 – Poljski proizvajalec grelnikov ponuja steklene konvektorje z električno energijo in išče trgovske zastopnike ter arhitekto, gradbeno podjetja ali splošne izvajalce, ki bi z njim sodelovali kot podizvajalci.

BORO20180322002 – Romunski proizvajalec kovinskih izdelkov išče mednarodne poslovne partnerje za sklenitev pogodbe o podizvajanju.

BOTN20180316001 – Tunizijsko podjetje, specializirano za brizganje plastike, išče partnerje za vzpostavitev sporazumov o proizvodnji ali sklepanju pogodb s podizvajalci.

BRFL20180516001 – Finsko podjetje, specializirano za proizvodnjo obutve, išče podizvajalca v državah EU.

TRFR20171207001 – Francosko podjetje, specializirano za merilnike pretoka, išče podizvajalca v Evropi, ki lahko sestavi valjano pločevino z varjenjem.

BRFR20180413001 – Francosko podjetje išče podizvajalca, ki je specializiran za struženje lesa in proizvaja noge za stole.

BORO20180327001 – Romunsko podjetje, specializirano za cerkevno, akrilno in tempera slikarstvo ter restavriranje umetniških del (slik), išče partnerje v okviru sporazuma o podizvajalstvu.

BRPL20180504001 – Poljsko podjetje nudi svojim strankam kmetijske izdelke (gnojila in kmetijske kemikalije). Podjetje išče proizvajalce gnojil ali kemikalij v državah EU.

BRTR20180327001 – Turško podjetje, ki nudi inovativne rešitve za bolnišnice, išče dobavitelje koagulacijskih in ablatorskih naprav s certifikatom CE.

BRPL20180413002 – Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo inovativnih LED luči za restavracije, avtobusne postaje, bare in druge javne površine, išče proizvajalca ali dobavitelja posebnih aluminijastih profilov in žarometov.

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**
Kot naročnik portala jih lahko
pregledate in oddate svojo
ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija
portala Moj obrtnik, kjer lahko
kupci najdejo obrtnike za
nujna opravila. Ti so na voljo
24/7. Bi se prijavi mednje?

Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik

Moj brtnik
Ponudnik

Lahko noč, skrbi.

Triglav podjetniški komplet

Združite
zavarovanja
svojega podjetja
in **prihranite**
do 25 %.

Zavaruj večino
tveganj svojega
malega ali mikro
podjetja z bogatim
izborom zavarovanj
za podjetja.

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si